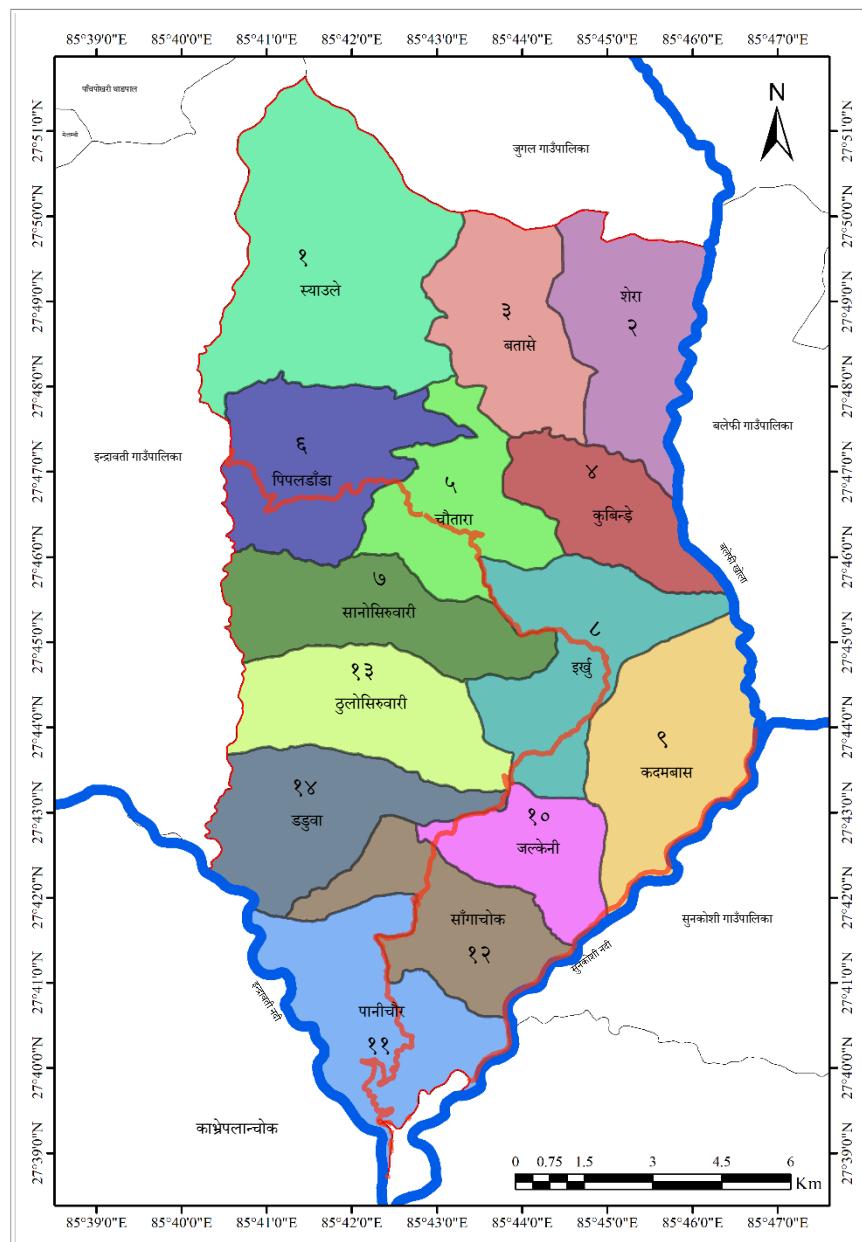

स्थानीय विपद् तथा जलवायू उत्थानशील योजना, २०७८

Local Disaster and Climate Resilience Plan 2078

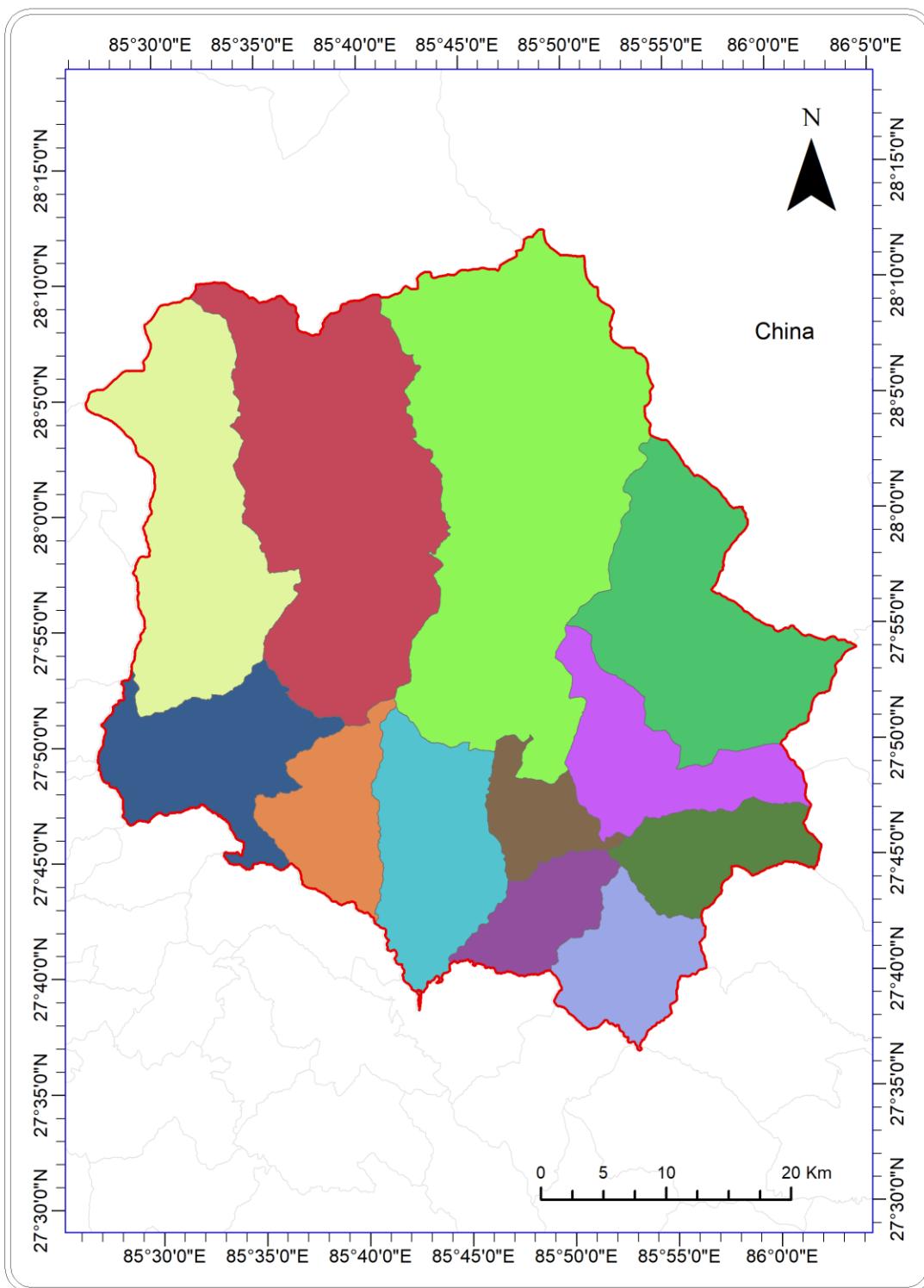

नगरपालिकाको नक्सा

चौतारा साँगाचोकगाउँ नगरपालिका
स्थानीय विपद् तथा जलवायू उत्थानशील समिति चौतारा, सिन्धुपाल्चोक।

सिन्धुपाल्चोक जिल्लाको नक्सा

- दस्तावेज : स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना २०७८, चौतारा साँगाचोकगढी नगरपालिका
- प्रकाशक : चौतारा साँगाचोकगढी नगरपालिका र स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति,
सिन्धुपाल्चोक
- सर्वाधिकार : © चौतारा साँगाचोकगढी नगरपालिका र स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति,
सिन्धुपाल्चोक

आर्थिक तथा प्राविधिक सहयोग :

ट्युण्डक्याप इन्टरनेशनल नेपाल र सामुदायिक विकास तथा बातावरण संरक्षण मञ्च

चौतारा साँगाचोकगढी नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

चौतारा सिन्धुपाल्चोक

बागमती प्रदेश नेपाल

प.सं : २०७८/०७९

च.नं :

शुभकामना

सिन्धुपाल्चोक जिल्ला विपद् जोखिमको दृष्टिकोणले उच्च जोखिममा रहेको जिल्ला मध्ये एक हो । पहिरो, भुकम्प, वन्यजन्तु आतङ्क, किरा प्रकोप, वन डेलो/आगलागी, खडेरी/सुख्खा, महामरी, चट्याङ, अव्यवस्थित विद्युतीकरण, हुरीवतास आदि यस क्षेत्रका प्रमुख प्रकोपको रूपमा रहेका छन् । जसवाट चौतारा सागाचोकगढी नगरपालिका अछुतो रहन सकेको छैन । २०७२ सालमा गएको विनासकारी भुम्कपले यस क्षेत्रमा ठुलो क्षति पुऱ्याएको छ । जलवायु परिवर्तनको प्रभावका कारण नयाँ नयाँ प्रकारका प्रकोपहरु देखिन थालेको छ, भने विभिन्न समयमा आउने प्रकोपले यहाँको जनजिवन प्रभावित पार्दै गएको हामीले अनुभव गरिरहेका छौं ।

विपदले व्यक्ति, परिवार, समाज तथा राष्ट्रलाई नै प्रभाव पार्दछ । विगतका घटनाक्रम तथा अनुभवले विपद् व्यवस्थापनका लागि सामुहिक प्रतिवद्धता तथा पूर्व तयारी अत्यावश्यक छ । विपद्को वारेमा जानकारी भएमा विपद्वाट हुन सक्ने क्षतिलाई कम गराउन सकिन्छ साथै विकास गतिविधिमा विपद् जोखिममालाई समाहित गर्दै लैजादा समाज तथा राष्ट्रको दिगो विकास हुन जान्छ भन्ने सिकाई रहेको छ । यस सन्दर्भमा समग्र विकासका गतिविधिमा विपद् जोखिम न्यूनिकारणलाई समाहित गर्दै, विपद सम्बन्धि जनचेतना फैल्याउदै, विपद्का तिनै चरणको कार्य योजना सहित यस चौतारा सागाचोकगढी नगरपालिका तथा यहाँका वडाहरुको स्थानिय विपद तथा जलवायु उत्थानशील योजना तयारीमा वडा तथा स्थानिय विपद तथा जलवायु उत्थानशील समितिको सक्रिय सहभागिता भएकोमा मलाई खुशी लागेको छ । यस प्रक्रियामा सहभागि हुनुभएका सबै सरोकारवालाहरु प्रती हार्दिक आभार प्रकट गर्दछु ।

यस योजनालाई आगामि वर्से नगर समितिबाट पारित गराइ वैधानिकता दिई कार्यान्वयनमा ल्याउने प्रतिवद्धता व्यक्त गर्दछु । यस योजना तयार पार्न प्रत्यक्ष तथा अप्रत्यक्ष रूपमा सहयोग पुर्याउने वडास्तरीय विपद तथा जलवायु उत्थानशील समिति, समाजसेवी, शिक्षक तथा सम्पूर्ण वडा वासिमा धन्यवाद दिन चाहान्छु । अन्तमा यस योजना तयार पार्न आर्थिक तथा प्रविधिक सहयोग गर्ने ह्यण्डक्याप इन्टरनेशनल नेपाल र सामुदायिक विकास तथा वातावरण संरक्षण मञ्च सिन्धुपाल्चोकलाई विशेष धन्यवाद दिन चाहान्छु ।

धन्यवाद !

.....
अमान सिंह तामाङ

प्रमुख

चौतारा साँगाचोकगढी नगरपालिक सिन्धुपाल्चोक

चौतारा साँगाचोकगढी नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
चौतारा सिन्धुपाल्चोक
बागमती प्रदेश नेपाल

प.सं : २०७८/०७९

च.नं :

शुभकामना

विपद् जोखिमको दृष्टिकोणले सिन्धुपाल्चोक जिल्ला उच्च जोखिममा रहेको जिल्ला मध्ये एक हो । पहिरो, भुकम्प, वन्यजन्तु आतङ्क, किरा प्रकोप, वन डडेलो/आगलागी, खडेरी/सुख्खा, महामरी, चट्टाड, अव्यवस्थित विवृतीकरण, हुरीवतास आदि यस क्षेत्रका प्रमुख प्रकोपको रूपमा रहेका छन् । जसवाट चौतारा सागाचोकगढी नगरपालिका अछुतो रहन सकेको छैन । २०७२ सालमा गएको विनासकारी भुम्कपले यस क्षेत्रमा ठुलो क्षति पुऱ्याएको छ । जलवायु परिवर्तनको प्रभावका कारण नयाँ नयाँ प्रकारका प्रकोपहरु देखिन थालेको छ, भने विभिन्न समयमा आउने प्रकोपले यहाँको जनजिवन प्रभावित पार्दै गएको हामीले अनुभव गरिरहेका छौं ।

विपदले व्यक्ति, परिवार, समाज तथा राष्ट्रलाई नै प्रभाव पार्दछ । विगतका घटनाक्रम तथा अनुभवले विपद् व्यवस्थापनका लागि सामुहिक प्रतिवद्धता तथा पूर्व तयारी अत्यावश्यक छ । विपद्को वारेमा जानकारी भएमा विपद्वाट हुन सक्ने क्षतिलाई कम गराउन सकिन्छ साथै विकास गतिविधिमा विपद् जोखिममालाई समाहित गर्दै लैजादा समाज तथा राष्ट्रको दिगो विकास हुन जान्छ भन्ने सिकाई रहेको छ । यस सन्दर्भमा समग्र विकासका गतिविधिमा विपद् जोखिम न्यूनिकारणलाई समाहित गर्दै, विपद् सम्बन्ध जनचेतना फैल्याउँदै, विपद्का तिनै चरणको कार्य योजना सहित यस चौतारा सागाचोकगढी नगरपालिका तथा यहाँका बडाहरुको स्थानिय विपद तथा जलवायु उत्थानशील योजना तयारीमा बडा तथा स्थानिय विपद तथा जलवायु उत्थानशील समितिको सक्रिय सहभागिता भएकोमा मलाई खुशी लागेको छ । यस प्रक्रियामा सहभागि हुनुभएका सबै सरोकारवालाहरु प्रती हार्दिक आभार प्रकट गर्दछु ।

यस योजनालाई आगामि वस्ते नगर समितिबाट पारित गराइ वैधानिकता दिई कार्यान्वयनमा ल्याउने प्रतिवद्धता व्यक्ति गर्दछु । यस योजना तयार पार्न प्रत्यक्ष तथा अप्रत्यक्ष रूपमा सहयोग पुर्याउने बडास्तरीय विपद तथा जलवायु उत्थानशील समिति, समाजसेवी, शिक्षक तथा सम्पूर्ण बडा वासिमा धन्यवाद दिन चाहान्छु । अन्तमा यस योजना तयार पार्न आर्थिक तथा प्रविधिक सहयोग गर्ने ह्याण्डिक्याप इन्टरनेशनल नेपाल र सामुदायिक विकास तथा वातावरण संरक्षण मञ्च सिन्धुपाल्चोकलाई धन्यवाद दिन चाहान्छु ।

धन्यवाद !

.....
फणिन्द्रप्रसाद पौडेल
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत
चौतारा साँगाचोकगढी नगरपालिक सिन्धुपाल्चोक

विषयसूचि

खण्ड १: परिचय	1
१.१ पृष्ठभूमि.....	1
१.२ चौतारा संगाचोकगढी नगरपालिकाको परिचय.....	1
१.३ योजनाको परिकल्पना, ध्येय, लक्ष्य र उद्देश्य.....	2
१.४ स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजनाको विशेषताहरु	3
१.५ योजना निर्माण प्रक्रिया विधि:	3
१.६ योजना कार्यान्वयन रणनीति	4
१.७ योजनाको अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा पुनरावलोकन	5
१.८ योजनाको सिमितता.....	6
खण्ड २ : प्रकोप, संकटासन्नता, क्षमता र जोखिम विश्लेषण	7
२.१ विपद जोखिमको अवस्था	7
२.१.१ भूकम्प	7
२.१.२ जनावर आतंक	7
२.१.३ पहिरो	8
२.१.४ बाढी.....	9
२.१.५ खडेरी	9
२.१.६ रोग किरा	10
२.१.७ हावाहुरी.....	10
२.१.८ चट्याङ	10
२१९ कोरोना महामारी	10
२.२ प्रकोपको बारम्बारता	10
२.३ प्रकोपको स्तरीकरण	11
२.४ प्रकोप पात्रो, मौसमी पात्रो र बाली पात्रो विश्लेषण	13
२.४.१ प्रकोप पात्रो	13
२.४.२ मौसमी पात्रो.....	13
२.४.३ बाली तथा वनस्पति पात्रो	14
२.५ तापक्रम र वर्षाको विश्लेषण	14
२.६ नगरपालिकाको जोखिम स्तरीकरण	15
२.७ प्रकोप विश्लेषण	17
२.८ चौतारा संगाचोकगढी नगरपालिकाको प्रकोप नक्सा	21
२.९ जिल्लामा रहेका क्षेत्रगत कार्यालयहरुको नाम तथा सम्पर्क नम्बर	222
खण्ड ३: स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना	27
३.१ विपद् पूर्व गरिने क्रियाकलापहरु.....	27

३.१.१ नितिगत योजनाहरु	27
३.१.२ उत्पादनमूलक क्षेत्र (कृषि, खाद्य सुरक्षा तथा जिविकापार्जन, उच्चोग)	29
३.१.३ सामाजिक क्षेत्र -शिक्षा, स्वास्थ्य, खानेपानी तथा सरसफाई, समाजकल्याण)	30
३.१.४ पूर्वाधार क्षेत्र (सहरी विकास, यातायात, सिचाइ, उर्जा, आवास तथा साँस्कृतिक सम्पदा).....	31
३.१.५ प्राकृतिक श्रोत तथा वातावरण केन्द्र.....	32
३.१.६ लैंजीक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण र सुशासन	33
३.१.७ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य.....	33
३.२ विपद्को समयमा गरिने क्रियाकलापहरु	33
३.३ विपद् पश्चात गरिने क्रियाकलाप	35
३.३.१ उत्पादनमूलक क्षेत्र (कृषि, खाद्यसुरक्षा तथा जिविकोपार्जन, उच्चोग).....	35
३.३.२ सामाजिक क्षेत्र (शिक्षा, स्वास्थ्य, खानेपानी तथा सरसफाई, समाजकल्याण)	36
३.३.३ पूर्वाधार क्षेत्र (सहरी विकास, यातायात, सिचाइ, उर्जा, आवास तथा साँस्कृतिक सम्पदा).....	37
३.३.४ प्राकृतिक श्रोत तथा वातावरण केन्द्र	37
३.३.५ लैंजीक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण र सुशासन	38
३.३.६ पूर्वतयारी, प्रतिकार्य तथा पूनर्नाभि क्षेत्र	39
अनुसूची १ : नगरपालिकाका वडाहरुको विपद् तथा जलवायू उत्थानशील समितिहरुको नामावली	40
अनुसूची २ : कार्यदलका सदस्यहरुको नामावली	45
क) चौतारा साँगाचोकगढी नगरपालिकाको वडा स्तरिय खोज तथा उद्धार कार्यदलको विवरण	46
ख) चौतारा साँगाचोकगढी नगरपालिकाको वडा स्तरिय प्राथमिक उपचार, स्वास्थ्य तथा सरसफाई कार्यदलको विवरण.....	47
ग) चौतारा साँगाचोकगढी नगरपालिकाको वडा स्तरिय सूचना तथा पूर्वचेतावनी कार्यदलको विवरण	48
घ) चौतारा साँगाचोकगढी नगरपालिकाको वडा स्तरिय राहत व्यवस्थापन तथा पुनःस्थापन कार्यदलको विवरण	48
ङ) चौतारा साँगाचोकगढी नगरपालिकाको वडा स्तरिय क्षति तथा आवश्यकता विश्लेषण कार्यदलको विवरण	48
च) चौतारा साँगाचोकगढी नगरपालिकाको वडा स्तरिय लैंजीक समानता तथा संरक्षण कार्यदलको विवरण	49
अनुसूची ३: पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यको लागि कार्यदलको काम, कर्तव्य तथा अधिकार	50
अनुसूची ४: समुदाय विपद् तथा जलवायू उत्थानशील समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार	53
अनुसूची ५: चौतारा संगाचोकगढी नगरपालिकामा बिपद पूर्व तयारीका लागि रहेका खुल्ला तथा सूरक्षित स्थान	5

तालिका सूची

तालिका नं १:	चौतारा साँगाचोकगढी नगरपालिकाको जनसंख्याको विवरण	१
तालिका नं २:	योजनाको अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा पूनरावलोकन	५
तालिका नं ३:	भूकम्पका कारण भएका मानवीय क्षतिको विवरण	७
तालिका नं ४:	चौतारा साँगाचोकगढी नगरपालिकामा हालसम्म पहिरो गएको स्थानको विवरण	८
तालिका नं ५:	कोरोना प्रभावितको संख्या तथा सो महामारीले भएको मानवीय क्षतीको विवरण	१०
तालिका नं ६:	वडाहरुको प्रकोप स्तरिकरण	१२
तालिका नं ७:	प्रकोप पात्रो	१३
तालिका नं ८:	मौसमी पात्रो	१४
तालिका नं ९:	बाली तथा वनस्पति पात्रो	१४
तालिका नं १०:	नगरपालिकाको जोखिम स्तरिकरण	१६
तालिका नं ११:	प्रतेक वडामा देखिएका प्रकोपहरुको जोखिम स्तरिकरण	१६
तालिका नं १२:	प्रकोप विश्लेषण	१७

चित्र सूची

चित्र नं १:	योजना निर्माण पक्रिया	३
चित्र नं २:	प्रकोपको बारम्बारता	१०
चित्र नं ३:	वडागतरुपमा प्रकोपहरुको बारम्बारता	१०
चित्र नं ४:	साँगाचोक वार्षिक जम्मा वर्षा	१५

खण्ड १: परिचय

१.१ पृष्ठभूमि

नेपाल भौगोलिक तथा जैविक विविधताको दृष्टिकोणबाट विविधता भएको देश हो । त्यसैले पनि यहाँ धेरै किसिमका प्रकोपको जोखिम तथा यसको असर बढी मात्रामा देखिन्छ । यसका कारण नेपाल विश्वमै प्रकोपको जोखिम र प्रकोपसँग जुध्ने क्षमताको दृष्टिले निकै कमजोर र अविकसित राष्ट्रमा पर्दछ । गृह मन्त्रालयले गरेको एक अध्ययन अनुसार नेपालका ७७ जिल्ला मध्ये ४९ जिल्ला बढी तथा पहिरो, २३ जिल्ला वनडढेलो र एउटा जिल्ला हुरी बतासबाट वर्षेनी प्रभावित भएको पाइन्छ भने हरेक वर्ष ७७ जिल्ला मध्ये ६४ जिल्ला कुनै न कुनै प्रकोपबाट प्रभावित हुने गरेका छन् (MoHA, 2009) । बैशाख २०७२ मा गएको भूकम्पले नेपालको १४ जिल्लामा सबैभन्दा बढी असर पारेको थियो । जसमध्ये सिन्धुपाल्चोक जिल्ला पहिलो नम्बरमा पर्दछ । नेपालको बागमती प्रदेश अन्तर्गतको सिन्धुपाल्चोक जिल्ला नेपाल सरकारको जलवायू परिवर्तन संकटासन्तान नक्साङ्कन २०१० को प्रतिवेदन अनुसार यस जिल्लाको पारिस्थितिकीय संवेदनशीलता र पहिरोको संकटासन्त सूचाङ्कमा उच्च रहेको पाइन्छ । प्रकोपसँग जुध्नका लागि सामाजिक र आर्थिक अनुकूलन क्षमता भने यस जिल्लाको न्यून रहेको छ ।

यस्ता प्रकोपका कारण विशेष आर्थिक अवस्था कमजोर भएका वर्ग, अपाङ्गता भएका व्यक्ती, लैङ्गिक दृष्टिकोणले महिला तथा जातियताको आधारमा दलित वर्गमा यसको असर बढी परेका पाइन्छ । देश विकासको लागि गरिएका विविध प्रयासहरूमा उद्देश्य अनुसार उपलब्धि हासिल नभएको र पिछाडिएका समुदाय सामु पुग्न कठिन भएका कारण यस्ता प्रकोपको न्यूनीकरण साथै समुदायको समानुकूलन क्षमता अभिवृद्धि गरी प्रकोप असर न्यून गर्ने र समुदाय पूर्वतयारी अवस्थामा रहने हेतुले सङ्घीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालयले स्थानीय विपद तथा जलवायू उत्थानशील कार्ययोजना २०७४ लाई स्वीकृत गरी लागू गरिएको छ ।

१.२ चौतारा साँगाचोकगढी नगरपालिकाको परिचय :

साविकको चौतारा नगरपालिका र ६ वटा गा.वि.सहरु (साँगाचोक, ठूलो सिरुवारी, कदमबास, ईर्खू बतासे र स्याउले) समेतलाई समेटेर चौतारा साँगाचोकगढी नगरपालिका बनेको छ । राज्यको पुर्नसंरचनाको प्रकृयासंगै चौतारा साँगाचोकगढी नगरपालिका ई.सं २०१७ मा बनेको हो । यस नगरपालिकामा १४ वटा वडा रहेका छन् । चौतारा यसै नगरपालिका भित्र रहेको छ जुन सिन्धुपाल्चोक जिल्लाको सदरमुकाम पनी हो । चौतारा साँगाचोकगढी नगरपालिकाको उचाई समुन्द्र सतहबाट १६०० मि रहेको छ । यस नगरपालिकाको उत्तरमा जुगल गाउँपालिका छ भने दक्षिणमा काभ्रेपलान्चोक जिल्लाको भुम्लु गाउँपालिका र मण्डन देउपुर नगरपालिका पर्दछ । त्यसै पूर्वमा बलेफी र सुनकोशी गाउँपालिका पर्दछ भने पश्चिममा इन्द्रावती गाउँपालिका रहेको छ ।

चौतारा साँगाचोकगढी नगरपालिकाको नगर पार्श्वचित्रका आधारमा यस नगरपालिकामा कुल घरधुरी १४३६५ र जम्मा जनसंख्या ५१३४७ रहेको छ । जसमा महिला जनसंख्या २७८५७ महिला र पुरुष २३४९० रहेको छ । यस नगरपालिकामा अपाङ्गता भएका व्यक्तीहरूको संख्या ९७९ रहेको छ ।

तालिका नं १ : चौतारा साँगाचोकगढी नगरपालिकाको जनसंख्या तथा घरधुरी विवरण :

वडा नं	जनसंख्या			घर परिवार संख्या
	महिला	पुरुष	जम्मा	
१	२१०२	१८८२	३९८४	१२७०
२	१५८०	१३३१	२९११	७७४
३	१३२५	११९७	२५२२	६६१
४	१८०८	१६७५	२४८३	१०५३
५	३३८२	३२०८	६५९०	१५४१
६	२०३३	१६२८	३६६१	११४५
७	२०२५	१६३३	३६५८	११९९
८	१९८८	१६३७	३६२५	१५६
९	२०८०	१६८९	३८६९	११२०
१०	१८०८	१५३७	३३४५	९९९
११	२०९५	१५८९	३६८४	१०१६
१२	१७७९	१५३५	३३१४	७७८
१३	२३३२	१७९३	४१२५	१२८२
१४	१४२०	११५६	२५७६	६५९
जम्मा	२७८५७	२३४९०	५१३४७	१४३६५

१.३ योजनाको परिकल्पना, ध्येय, लक्ष्य र उद्देश्य :

यस योजनाको परिकल्पना चौतारा साँगाचोकगढी नगरपालिकालाई विपद् उत्थानशील नगरपालिका निर्माण गर्ने रहेको छ । यस नगरपालिकाका नागरिकहरुको सुरक्षित बाच्न पाउने अधिकारलाई सुनिश्चित गर्दै विपद् पूर्व, विपदको समयमा तथा विपद् पश्चात्त प्रभावकारी रूपमा कार्य गर्न, विकास योजनामा विपद् जोखिम न्यूनीकरणलाई मूलप्रभाहिकरण गरी दिगो रूपमा विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धि कार्य गर्ने यस योजनाको मुख्य ध्येय रहेको छ । चौतारा साँगाचोकगढी नगरपालिकामा देखिएको बहुप्रकोपका असर तथा जोखिमलाई न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन गरी वर्षनी हुने जनधनको क्षति कम गर्ने यस योजनाको लक्ष्य रहेको छ ।

यस स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजनाको समष्टिगत उद्देश्य भनेको यस नगरपालिकाको वडा तथा समुदायमा देखिएका र सम्भावित विपदका नकरात्मक असरहरु पहिचान गरी सरोकारवालाहरुको समन्वयात्मक ढंगबाट प्रतिकार्य क्षमता अभिवृद्धि गर्दै दिगो रूपमा न्यूनीकरण र व्यवस्थापन गर्नु हो । त्यस्तै यस कार्ययोजनाको निर्दिष्ट उद्देश्यहरु निम्न बमोजिम रहेको छ :

- क) नगरपालिकाका वडा तथा समुदायमा देखिएका प्रकोपहरुको जोखिम नक्साङ्रुन गरी संकटासन्न वर्ग तथा घरधुरी पहिचान गरी जोखिम न्यूनीकरण तथा अनुकूलन क्रियाकलापहरु पहिचान गरी कार्यान्वयन गर्न ।
- ख) स्थानीय सरोकारवालाहरुलाई विपद् र जलवायु परिवर्तनका असर साथै अनुकूलन बारे सचेत गराई विकासको योजनामा मूलप्रभाहिकरण गर्न जोड दिन ।
- ग) स्थानीय श्रोत साधनको पहिचान गरी अधिकतम उपयोग तथा वातावरणमैत्री रूपले कार्ययोजना कार्यान्वयन गर्न ।
- घ) सरोकारवाला निकायहरुसँग प्रभावकारी समन्वयको सुनिश्चितता गरी यस कार्ययोजनाको प्रभावकारी तथा दिगो कार्यान्वयन गर्न ।
- ड) नगरपालिका, वडा तथा समुदाय स्तरमा विपद् जोखिम व्यवस्थापनका लागि संस्थागत संरचनाको विकास गर्दै विपद् सूचना केन्द्रको रूपमा विकास गर्दै लैजान ।

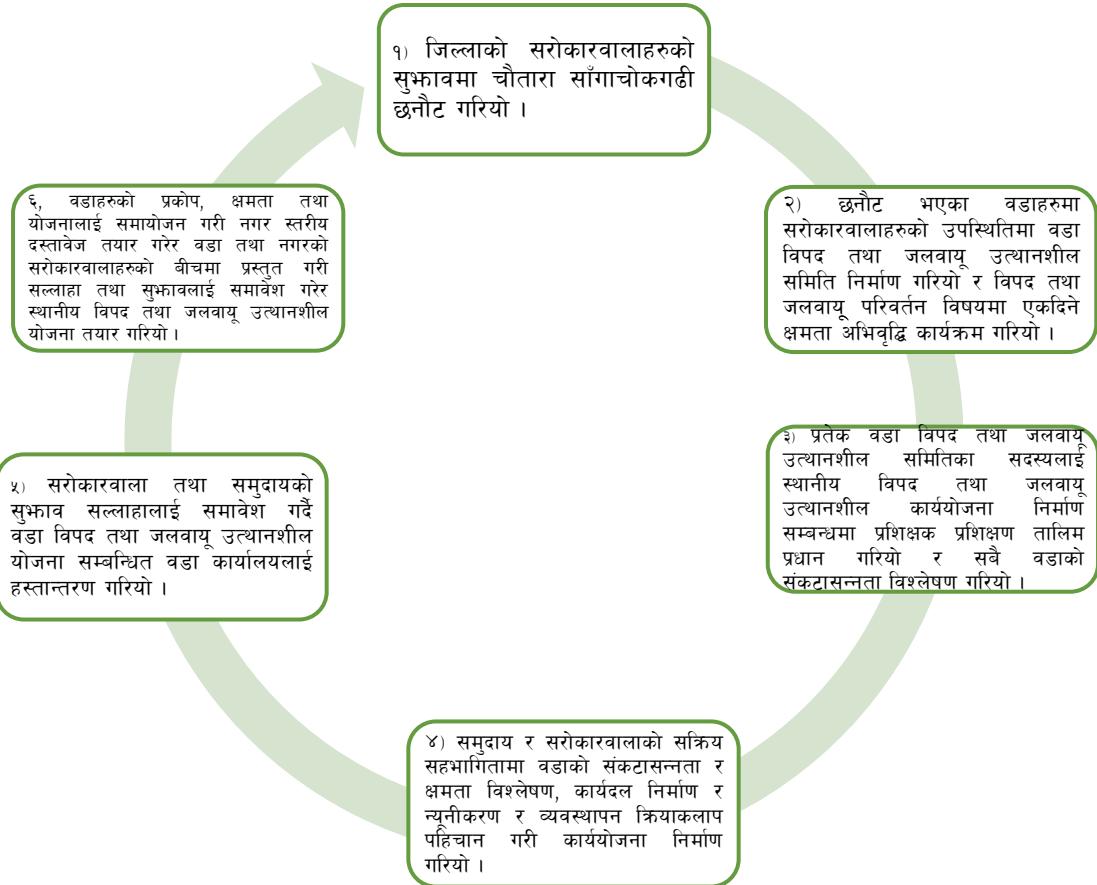
१.४ स्थानीय विपद् तथा जलवायू उत्थानशील योजनाको विशेषताहरु :

स्थानीय विपद् तथा जलवायू उत्थानशील योजना तयार गर्दा सहभागितात्मक पद्धतिलाई विशेष जोड दिनुका साथै तथ्यमा आधारित रहि विभिन्न विधि तथा औजारहरुको प्रयोग गरी समुदाय केन्द्रित योजना तयार गरिएको हो । यस योजनाका मुख्य विशेषतालाई तल बुदाँगतरूपमा प्रस्तुत गरिएको छः

- यस योजना तयार गर्दा उर्ध्वगामी, समावेशी, जनमुखी तथा लचिलोपनमा आधार रही तय गरिन्छ ।
- यस योजना विशेष गरी सहभागीतामुलक पद्धति, दिगो प्रभाव, सुशासनका विषयजस्तै: सार्वजनिक लेखा परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई आदि विषयलाई महत्वका साथ जोड दिई योजना तय गरिन्छ ।
- राष्ट्रिय अनुकूलन योजनाले निर्दिष्ट गरेका प्राथमिकताका क्षेत्रहरु जस्तै :- कृषि तथा खाद्य सुरक्षा, जल स्रोत तथा ऊर्जा, वन तथा जैविक विविधता, जलवायुजन्य प्रकोप, मानव स्वास्थ्य र भौतिक पूर्वाधार तथा बसोबासलाई समेटेको छ ।
- स्थानीय स्रोत साधन तथा महिला, जनजाती, दलित तथा अन्य पछाडी पारिएका समुदाय सहितको ज्ञान सीपमा आधारित समुहको प्राथमिकीकरणको कार्यत्रममा जोड दिइएको र उच्च जोखिममा परेका समुह, टोल, वर्ग तथा घरघुरीहरुलाई लक्षित गरिएको छ ।
- लक्षित वर्गमुखी, लैंगिक सम्बेदनशील, समावेशी, अनुकरणीय तथा स्थानीय क्षमता अभिवृद्धि गर्ने विषयमा जोड तथा छिटो प्रतिफल देख्न सकिने ।

१.५ योजना निर्माण प्रक्रिया विधि :

यस योजना तयार गर्दा सर्वप्रथम योजनासँग सरोकार राख्ने सम्पूर्ण संघसंस्था, समूह, व्यक्ति र लक्षित समुदाय तथा वर्ग जस्तै :- दलित, जनजाती, महिला, विपन्न आदिको सक्रिय सहभागितामा योजनाका बारेमा स्पष्ट जानकारी गराउँदै सहभागितात्मक विधिले समुदायका प्रकोप तथा जोखिम पहिचान गरी आवश्यक अनुकूलन र प्रकोप न्यूनीकरणका क्रियाकलापहरु पहिचान गरी वडा विपद् तथा जलवायू उत्थानशील कार्ययोजनामा समावेश गरि तयार गरिएको छ । यो योजना बनाउँदा सहभागितात्मक पद्धतिलाई प्राथमिकता दिई यस्तो योजना प्रस्तुत गर्दा सबैले बुझ्न र देख्न सक्ने गरी विभिन्न चार्ट तथा ब्राउन पेपर आदिको प्रयोग गरिएको छ ।

चित्र नं १ : योजना निर्माण प्रक्रिया विधि

१.६ योजना कार्यान्वयन रणनीति :

यस योजनाले निर्धारण गरेका कार्यक्रम कसरी कार्यान्वयन गर्न सकिन्दू र स्थानीय तह जस्तै वडा तथा समुदायका सरकारी संघसंस्था लगायत सरोकारवालाहरुको परिचालन तथा सहयोग (आर्थिक तथा भौतिक) कसरी यस योजनाका क्रियाकलापहरु सम्पन्न गर्नका लागि उपलब्ध हुन सक्छ भन्ने विषयलाई प्रष्ट पार्दछ ।

- **विपद् व्यवस्थापन योजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयनको लागि नगरपालिकाले तोकेका स्थानीय/वडा जलवायू तथा विपद जोखिम व्यवस्थापन समितिको कार्ययोजनामा राखि अनुगमन गर्नेछन् ।**
- **कार्यपालिकाले स्वीकृत योजनाको कार्यान्वयन विषयगत कार्यालय, समुदायमा आधारित विपद् व्यवस्थापन समिति, सङ्घसंस्था तथा निजी क्षेत्रसमेतको सहयोग लिई कार्यान्वयन गर्नेछ ।**
- **विपद् व्यवस्थापन र जलवायू अनुकूलनको क्षेत्रमा कार्यरत नगरपालिका स्थित गैरसरकारी संस्थाहरू तथा विकास साभेदारहरूले स्वीकृत विपद् व्यवस्थापन योजना कार्यान्वयनमा आफ्नो विषयगत क्षेत्र हेरी कार्यान्वयनमा सहयोग लिइनेछ ।**
- **विपद् व्यवस्थापनको क्षेत्रमा कार्यरत जिल्लास्थित गैरसरकारी संस्थाहरू विकास तथा साभेदारहरूले आफ्नो**

वार्षिक कार्यक्रम र बजेटको छलफल स्थानिय विपद तथा जलवायु उत्थाशिल समिति तथा स्थानीय स्तरको विकास योजना तर्जुमा प्रक्रियाका प्रत्येक चरणमा स्थानीय आवश्यकता तथा प्राथमिकतासँग तालमेल मिलाइनेछ ।

त्यसैले स्थानीय समुदाय र सरोकारवालाहरुको यस कार्ययोजनामा रहेको क्रियाकलापहरु कार्यान्वयन साथै यस कार्ययोजनालाई दिगो रूप दिनमा मुख्य भूमिका रहन्छ । स्थानीय परिषदहरुबाट कार्ययोजनामा रहेका क्रियाकलापहरु अनुमोदन गराई कार्यान्वयन गर्न सकिन्छ भने अन्य सरकारी तथा गैहसरकारी निकायका उस्तै प्रकृतिका क्रियाकलाप भित्र समावेश गराई यस कार्ययोजनाका क्रियकालापलाई कार्यान्वयन पनि गर्न सकिन्छ । अन्य विकासका क्रियाकलाप लगायत विषयगत निकायमा मूलप्रभावहिकरण गरी कार्ययोजना कार्यान्वयन गर्न पनि सकिन्छ ।

१.७ योजनाको अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा पुनरावलोकन :

अनुगमन तथा मूल्याङ्कन विधिले जुनकुनै कार्यक्रमको कार्यान्वयन भई सकेपछि कार्यक्रमको लक्ष्य तथा प्रभावकारीता भल्काउँदछ । त्यसैले स्थानीय/वडा विपद तथा जलवायु उत्थानशील योजना कार्यान्वयनको उद्देश्य अनुसारको लक्ष्य प्राप्त भए/नभएको थाहा पाउन समुदाय तथा वडा, नगरपालिका र जिल्ला तहमा अनुगमन तथा मूल्यांकन गर्न आवश्यक छ । स्थानीय/वडा विपद तथा जलवायु उत्थानशील योजना कार्यान्वयनको अवस्थालाई नियमित अनुगमन गर्नका लागि योजनाका लक्ष्य र उद्देश्य तथा समुदाय र सरोकारवाला सँगको छलफलका आधारमा सूचाङ्कहरु तय गरी खाका समुदाय बीच प्रस्तुत तथा निधारित गर्नुपर्दछ ।

तालिका नं २ : योजनाको अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा पुनरावलोकन :

अनुगमनका तहहरु	किन	कसले	कहिले	कसरी
समुदाय तथा वडा (क्रियाकलाप) तहमा	पारदर्शिता र अपनत्व कायम गर्न, न्यूनीकरण तथा अनुकूलन कार्यहरुको प्रभावकारी कार्यान्वयन	वडा वा समुदाय स्तरिय अनुगमन तथा मूल्यांकन समिति अथवा वडा विपद तथा जलवायु उत्थानशील समिति	कार्यक्रम संचालन पूर्व, संचालनको क्रममा र सम्पन्न भएको ३ महिना भित्र	सार्वजनिक सुनुवाई, सार्वजनिक लेखा परिक्षण, स्वअनुगमन तथा मूल्यांकन, सार्वजनिक ठाँउमा सुचना टास गरेर
नगरपालिका (प्रक्रिया र प्रगति) तहमा	कार्यक्रमको गुणस्तर कायम गर्न, योजना र प्रगतिका लेखाजोखा गर्न, अपनत्व कायम राख्न, कार्यक्रमको प्रभावकारीता वृद्धि गर्दै समयमा सम्पन्न गर्न	स्थानीय विपद तथा जलवायु उत्थानशील समिति, योजना तर्जुमा तथा समन्वय उप-समिति र अनुगमन तथा मूल्यांकन समिति	वार्षिक	समिक्षा तथा योजना तर्जुमा वैठक तथा गोष्ठी, वार्षिक प्रगती प्रतिवेदन
जिल्ला (नतिजाहरु र उपलब्धी) तहमा	कार्ययोजनाका उपलब्धीहरु र नतिजाहरु सुनिश्चित गर्न, राम्रा अभ्यासहरुको अनुशरण, थप विस्तार र पृष्ठ पोषणका आधारमा समायोजन एवम् मूल प्रवाहिकरण गर्न	जिल्ला स्तरिय अनुगमन तथा मूल्यांकन समिति, जिल्ला विपद व्यवस्थापन समिति, जिल्ला समन्वय समिति, सहयोगी संस्था	अर्धवार्षिक	अनुगमन, समिक्षात्मक गोष्ठी तथा वैठक
			वार्षिक	सहभागिता मूलक सकटासन्ता विश्लेषण प्रगती प्रतिवेदन प्रकाशन

१.८ योजनाको सिमितता :

नगर विपद् तथा जलवायू उत्थानशील योजनाको देहाय बमोजिमका सिमितता रहेका छन् :

- यस कार्ययोजना निर्माणमा प्रयोग हुने धेरै जसो औजार स्थानीय समुदाय र सरोकारवालाहरुको धारणा हुने गरेकोले यस क्षेत्रको सबै प्रकोप तथा घटना यहाँ नआएको हुन सक्दछ ।
- मौसम तथा जलवायू मापन केन्द्र विभागको तापक्रम मापन केन्द्र नभएका कारण मौसम तथा जलवायू विश्लेषण भन्ने औजारमा वर्षालाई मात्र मापन गरिएको छ ।
- समयको सिमितताले गर्दा यस नगरको जनसंख्या तथा घरधुरीहरु २०६८ को राष्ट्रिय जनगणना अनुसार राखिएको छ जुन हालको भन्दा कम अथवा धेरै हुन सक्दछ ।

खण्ड २ : प्रकोप, संकटासन्नता, क्षमता र जोखिम विश्लेषण

२.१ विपद जोखिमको अवस्था :

२.१.१ भूकम्प :

यस जिल्लामा २०४५, २०६८ र २०७२ सालमा गरी हाल सम्म ३ वटा ठुला भूकम्पहरु गएका छन् । वैशाख २०७२ सालको भूकम्पले सबैभन्दा बढी यस सिन्धुपाल्चोक जिल्ला लगायत चौतारा साँगाचोकगढीका वडाहरुमा असर बढी देखिएको पाइन्छ । साविकको चौतारा र साँगाचोक गाविस क्षेत्रमा अन्य वडाहरु भन्दा बढी असर देखिन्छ । धेरै घरधुरी तथा जनसंख्या भएको र घरहरु अव्यवस्थित भएको कारण यहाँ भूकम्पको प्रभाव बढी पाइएको हो । तल उल्लेख गरिएको तालिका नं ३ लाई अध्ययन गर्दा भूकम्पको दृष्टिकोणले जोखिम बढी देखिन्छ । वैशाख २०७२ सालको भूकम्पका कारण मृत्यु हुने संख्या साविकको चौतारा नगरपालिकामा १२४, साविकको साँगाचोक गाविसमा १४३ र साविकको बतासे गा.वि.समा १०७ रहेको थियो । सारांशमा हेर्दा चौतारा साँगाचोकगढी नगरपालिकाको धेरै जसो क्षेत्र भूकम्पको उच्च जोखिममा रहेको कारण यस नगरपालिकाको वडाले पूर्वतयारीसँग सम्बन्धित क्रियाकलापलाई बढी प्राथमिकताका साथ हरेक क्षेत्रमा जस्तै : विद्यालय, समुदाय लगायत सार्वजनिक संस्थाहरुमा लागू गर्न आवश्यक रहेको छ । मानविय क्षति बाहेक जीविकोपार्जनका श्रोत तथा भौतिक पूर्वाधारमा पनि यस प्रकोपको असर धेरै देखिएको छ । जस्तै पहिरोको जोखिम बढेको छ भने पानीको मुहान सुक्ने, सिँचाइ कुलो भृत्यको, कर्तिपय स्थानमा जमिन फाटेको पनि देख्न सकिन्छ ।

तालिका नं ३ : भूकम्पका कारण भएका मानविय क्षतिको विवरण :

क्र स	साविकको स्थानिय तह	मृत्यु					बेपत्ता			घाइते				
		महिला	पुरुष	वालक	वालिका	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	वालक	वालिका	जम्मा
१.	स्याउले	३०	१६	५	३	५४	०	०	०	५	३	०	०	८
२.	वतासे	४१	३०	१६	२०	१०७	०	०	०	०	१	०	०	१
३.	चौतारा नपा	६४	३८	१२	१०	१२४	२	१	३	६	४	०	०	१०
४.	झर्खु	११	३	४	६	२४	०	०	०	०	०	०	०	०
५.	कदमवास	३४	१६	१७	८	७५	०	०	०	०	२	०	०	२
६.	सागाचोक	६०	३३	२६	२४	१४३	०	०	०	०	०	०	०	०
७.	ठूलोसिरुवारी	३७	१४	७	१०	६८	०	०	०	०	०	०	०	०
	जम्मा	२७७	१५०	८७	८१	५९५	२	१	३	६	४	०	०	२१

स्रोत: जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, सिन्धुपाल्चोक २०७२

२.१.२ जनावर आतंक :

जनावर आतंक चौतारा साँगाचोकगढी नगरपालिकाको सबै वडामा देखिएको घटना हो । यहाँका धेरै घरधुरीहरु खेतिपाति गर्ने भएकोले जनावर जस्तै बादर, मुसा, बदेल, मृग र दुम्सी जस्ता जनावरले मकै, धान, लहरे बाली इत्यादिमा नोक्सान पूऱ्याउने गरेको छ । आर्थिक लगायत घरको लागि उपयोग गर्ने उद्देश्यले गरेका खेतिपाति नोक्सान हुँदा र यसलाई न्यूनीकरण गर्ने उपाय पनि कम भएका कारण केही समुदायले यसलाई पहिलो प्रकोप प्राथमिककरणमा पनि राख्ने गरेका छन् । विगतका ७ वर्ष यता बादरको आतङ्क वद्दै गइरहेको समुदाय भन्दछन् र यसको खास कारण पशुपति र स्वयम्भूको बादर यहाँ ल्याएर छाडेका कारण यस्तो भएको हो भन्ने समुदायको भनाइ रहेको छ । वन्य जन्तु आतङ्कका कारण केहीले खेतिपाति गर्न छोडेको पनि बताउछन् । समुदायमा बादरबाट हुने कृषिबालीमा असर कम

गर्नका लागि कृषिबाट मोलासिस घाँस सहयोग भएको र यसले केही स्थानमा केही समयका लागि काम गरेको समुदाय बताउछन् ।

२.१.३ पहिरो :

कमेरो माटो र भिरालो भौगोलिक संरचनाका कारण यस क्षेत्र पहिरोको दृष्टिकोणबाट उच्च जोखिममा रहेको छ । सिन्धुपाल्चोक जिल्ला नेपाल सरकारको जलवायू परिवर्तन संकटासन्नता नक्साङ्कन २०१० प्रतिवेदनको अनुसार यस जिल्लाको पारिस्थितिक्य संवेदनशीलता र पहिरोको संकटासन्न सूचाङ्कमा उच्च रहेको छ । हाल भूकम्पका कारण पनि यहाँको जमिन थर्किएको र क्षति भएका कारण सुख्खा पहिरो जस्ता घटना देखिएको छ जसले जोखिम उत्पन्न भएको छ । समुदायको छलफल र विश्लेषणबाट प्राकृतिक मात्र नभएर मानवीय क्रियाकलापहरु जस्तै ढलको निकासी नहुनु, नयाँ सडक योजनाबद्ध रूपमा नभएका कारणले गर्दा सुख्खा पहिरो गएको र जोखिम शृजना भएको पनी बताउछन् । यस नगरपालिकाको ८६ स्थानमा पहिरो गएको तलको तालिकाले प्रष्ट्याँउद छ । यस नगरपालिकाको वडा नं. १, २, ३, ५, ६, ७, ८, १०, ११, १२ र १३ मा पहिरोका घटना वढी स्थानमा देखिन्छ ।

तालिका नं ४ : चौतारा सागाचोकगढी नगरपालिकामा हाल सम्म पहिरो गएको स्थानको विवरण :

वडा नं	स्थान	वडा नं	स्थान
१	साविक वडा नं. १ : धुर्जा पहिरो, पाराडखोर पहिरो	५	साविकको वडा नं ७ : सागहिट्टो पहिरो, अफालको पहिरो, ठूलोखेतको पहिरो र न्योसिपाको पहिरो
	साविक स्याउले वडा नं. २ को भादगाउँ देखि सिम्पल पहिरो, आलेभिरको पहिरो, खाल्डेको पहिरो		साविकको वडा नं ४ गैरीगाउँको पहिरो
	साविक वडा नं. ३ घटेखोला पहिरो, पच्चेराभारा, खोरड र लप्टेको नाङ्गेडाँडाको पहिरो		साविकको वडा नं ३ सहिदचोकको पहिरो
	साविक वडा नं. ४: फोरड पहिरो, सानो ओखनि पहिरो, फुस्तेको पहिरो, ध्योडस्योड पहिरो, देविस्थान डाँडाको पहिरो		गैरी गाउँ, चौतारा-देउराली वाटो छेउ पहिरो, गरुडखोलाको पहिरो, भुलभुलेको पहिरो, अरनिको होटल तलको पहिरो, हुन्दुड, बाभो खेत नारायणथान पहिरो, भारजेत खोला, भालुवनको पहिरो, सोपडाँडा पहिरो
	साविक स्याउले वडा नं. ५ माने पहिरो, वर्लड पहिरो, रयलडाँडा पहिरो, सिमपानी पहिरो	६	वडा नं ६ खानी खोला पहिरो, चिल्लेघारी पहिरो, भस्मे सिरान पहिरो, मुलावारी पहिरो, पिंडालुवारी पहिरो, माभ गाउँ डाँडा पहिरो
	साविक वडा नं. ६ फइलिबारी पहिरो, कोलपाटो पाखा पहिरो, कार्कीबारी पहिरो	७	द्याउङ्ग मार्से खोला पहिरो, भ्याडी पहिरो, कात्तिके पहिरो, ठाडसिम पुछार पहिरो, रुम्टी खेत पहिरो, खाली खेत पहिरो, सिमखेत पहिरो मगुवा, सोती खेत पहिरो कल्लेरी, मजुवा वगर पहिरो सानोसिरुवारी, जनचेतना मा.वी. पहिरो, गोगने पहिरो, खहरे खोला पहिरो कल्लेरी, सालघारी पहिरो आरुवोटे

	साविक वडा नं. ७ पोखरीडाडा पहिरो, लप्सीवारी (मुस्ताड वारी) पहिरो, कलडुस्योड पहिरो, कोलदीवारीको पहिरो	८	ईखूको पहिरो (२०६३ र २०७३)
	साविक वडा नं. ८ केरावारी खत्रीटोल पहिरो, भन्न डाँडा र डाँडागाँउ पहिरो	९	आहाल र लप्सेटोलको पहिरो, च्याडटारको पहिरो, वलेफीको पहिरो
	साविक वडा नं. ९ कैसिघर पहिरो, लामीडाँडा	१०	छागाटोलको पहिरो, खत्रिथोकको पहिरो, आरुवगेको पहिरो, कार्कीटारखोकको पहिरो
	रानीवारको पहिरो	११	वडा नं. ११ भिमटार इन्द्रावति आधारभूत विद्यालय नजिक, सिम्ले आसपास,
२ २ ३	काटाकुटी, तारेभिरको पहिरो	१२	वडा नं. १२ पहिरो रानाथोक, पहिरो सागाचोक वाट कोटथोका जाने वाटोका विभिन्न स्थानमा, पहिरो छाप भुकम्पले जमिन फुटेको स्थानमा, स्वारथोक जाने सडकका विभिन्न स्थानमा
	शेरा, कटुजे		
	काटाकुटी, उत्तिसधारीको पहिरो		
	अर्चले भेडावारीको पहिरो		
४	त्रिवेणीघाट खोलाको पहिरो		

स्रोत: वडा स्तरीय स्थानिय विपद तथा जलवायु उत्थानशिल योजनाहरू

२.१.४ बाढी :

यस नगरपालिकामा व्रत्मायणी, अमले, खरिटार, डुडे, वेत्रावति, कुविण्डे, खाले, पध्वेरे, मार्से अर्चले, इन्द्रावति, सुनकोशी, भ्याडी आदी प्रमुख नदी तथा खोलाहरू रहेका छन् भने धेरै खहरे खोल्साहरू रहेका छन् । वर्षातको समयमा यस क्षेत्रमा खेला तथा खहरेहरूमा वाढी आएर मानिस, जनावर, भौतिक संरचनामा प्रभाव पार्ने गरेको छ । हालसम्म वाढीले यस नगरपालिमा कुनै मानवियक्षति नभएपनि खेतियोग्य जमिन तथा अन्य भौतिक संरचनामा क्षति भएको देखिन्छ । खोलामा आउने वाढीका कारण कतिपय स्थानमा भू-क्षय भएको पाइएको छ । पानी पर्ने समयमा परिवर्तन भएको, अनावृष्टि तथा अतिवृष्टि हुने भएको कारण वर्तमान समयमा वाढीका कारण हुने क्षतिमा वृद्धि हुँदै गएको देखिन्छ । वाढीको हिसावले वडा नं २, ४, ९, १०, ११, १२, १३ र १४ वडि प्रभावित छ ।

२.१.५ खडेरी :

खडेरी यस नगरपालिकाको मुख्य प्रकोपको रूपमा रहेको छ । समयमा पानी नपरेका कारण यस नगरपालिकामा सुख्खा तथा खडेरी वृद्धि हुँदै गएको पाइन्छ । खडेरीका कारण कृषि उत्पादनमा कमि आएको तथा खेतियोग्य जमिन वाभिने क्रम वढ्दै गइरहेको छ । वैशाख २०७२ सालको भूकम्पले खानेपानी मुहानलाई क्षति गरेका कारण यस नगरपालिकामा खानेपानीको थप समस्या निर्माण एको छ । यसै सन्दर्भमा साँगाचोक क्षेत्रलाई सुख्खाग्रस्त क्षेत्र घोषण गरी वृहत खानेपानी योजना संचालन गर्ने कार्य शरु हुने क्रममा छ । सुख्खा वढे सँगै यस क्षेत्रका समुदायले पशुपालनलाई पानी पूऱ्याउन नसक्ने कारण भएकाले केही व्यक्तिले पशुपालन गर्न छाडेको पनि बताउँदछन् ।

२.१.६ रोग किरा :

तरकारी, धान, मकै जस्ता कृषिवालिमा रोग किरा बढौदै गएको र सँगसँगै रसायनिक मल र विषादीको प्रयोग गर्ने बाध्यता तथा जंगलमा किराहरुको प्रकोपहरु देखिन थालेको छ । जलवायु परिवर्तन, रशायनिक मल तथा विषाधीहरुको अत्यधिक प्रयोगले गर्दा वाली नालीमा विभिन्न रोग किरा लाग्ने गरेको पाइन्छ । त्यसै गरी साल तथा उत्तिसमा पनि किरा लाग्न थालेको देखिन्छ । घर पालुवा पशुहरुमा खोरेत जस्ता रोगहरु लाग्ने गरेको देखिन्छ । सुनकोशि, ब्रह्मायणी तथा इन्द्रवति नदीमा अत्यधिक मात्रामा उत्खनन् गर्दा शंखेकिरा निस्किइ वालीलाई क्षति पुर्याउदै आएको छ भने विगत ४ वर्ष देखि साँगाचोक क्षेत्रमा सालको रुखमा कात्तिक देखि माघ सम्म लाग्ने किराको प्रकोपका कारण जंगल सखाप हुनुका साथै मानव स्वास्थ्यमा समेत प्रभाव पर्न थालेको देखिन्छ । अहिले विभिन्न प्रकरका किराहरु कोदो वालीमा पनि देखा पर्न थालेको पाइएको छ ।

२.१.७ हावाहुरी :

चौतारा सांगाचोकगढि नगरपालिकाका विभिन्न वडाहरु हावाहुरीबाट हुन सक्ने जोखिममा र यस बाट क्षति हुने अवस्था रहेको देखिन्छ । विशेष गरी फागुन-चैत महिनामा हावाहुरी चल्ने गरेको पाइन्छ । यस समयमा हावा चल्दा जस्ताका छाना भएको घरहरुको छाना उडाउने, जस्ताले लागेर मानिसहरु घाइते हुने गरेको छ । हावाहुरीको कारण घरहरु तथा सामुदायिक बनमा आगलागी हुने गरेको छ । हावाहुरी चल्दा रुखहरु ढलेर वा रुखका हाँगा भाँचिएर जनधनको क्षति हुनेको गरेको पाइन्छ । त्यसै गरी हावाहुरीको कारण विद्युत सर्ट हुने र विद्युत तार चुड्न गई करेन्ट लागी घटनाहरु हुने गरेको पाइन्छ । जेष्ठ-असारमा लाग्ने गरेको हावाले मकै तथा असोज-कार्तिकमा लाग्ने गरेको हावाले धान/कोदो ढाली क्षति गर्ने गरेको पाइन्छ ।

२.१.८ चट्याडः :

चौतारा सांगाचोकगढि नगरपालिकाका वडाहरु चट्याडको कारण जोखिममा रहेको देखिन्छ । विगत ४ वर्षको अवधिमा यस नगरक्षेत्रमा ५ वटा चट्याडका घटनाहरु भएको पाइएको छ । त्यसै गरी चट्याडमा परि घरमा आगो लाग्ने तथा पशु चौपायहरु जेखिममा पर्ने गरेको देखिन्छ । चट्याड पर्दा करेन्ट सर्ट हुने तथा मोबाइलमा करेन्ट सर्ट भई मानिसहरु घाइते हुने वा मृत्यु हुने गरेको पाइन्छ । विगत ८-१० वर्षलाई हेर्दा विशेष गरि स्याउले र इर्खुमा चट्याडले धेरै क्षती पुरेको पाइन्छ ।

२.१.९ कोरोना महामारी :

२ वर्ष अगाडी चिनको बुहानबाट शुरु भएको कोरोना महामारिले विश्व सन्सारलाई आतङ्कित पार्यो । यो महामारी लामो समयपछी नेपालमा आइपुरयो । यस महामारी चौतारा साँगाचोकगढी नगरपालिकामा पनी व्यापक मात्रामा फैलियो । नगरपालिका भएपनी बिकटका बस्ती, सूचना सञ्चारमा पहुँचको कमि तथा स्वास्थ्य सचेतनामा भएको कमिका कारण यो अवस्था सम्म आइपुरदा चौतारा साँगाचोकगढी नगरपालिका भित्र निम्नानुसारको संख्यामा कोरोना संक्रमण तथा मानविय क्षेत्री भएको छ ।

तालिका नं : ५ कोरोना प्रभावितको संख्या तथा सो महामारीले भएको मानविय क्षतीको विवरण :

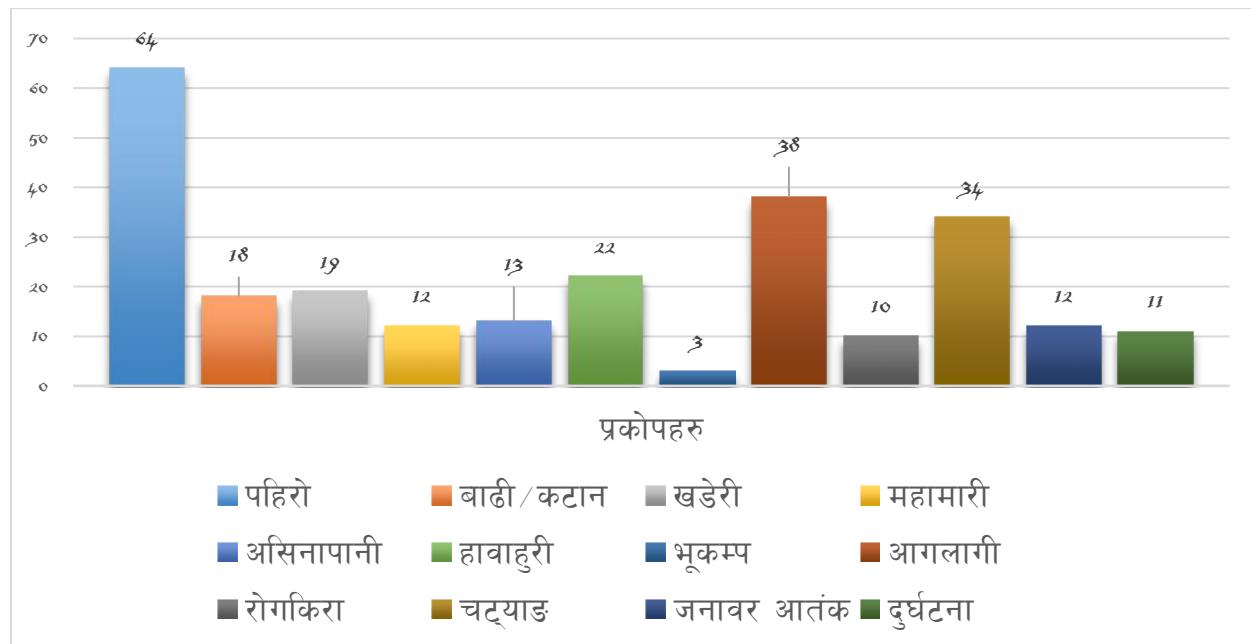
क्र सं	विवरण	महिला संख्या	पूरुष संख्या	जम्मा संख्या
१	जम्मा संक्रमित संख्या	८७५	९९१	१८६६
२	कोरोना मुक्त भएको संख्या	८२४	९४९	१७७३
३	मृत्यु हुनेको संख्या	३	१०	१३
४	आजको सकृदय संक्रमितको संख्या	४७	३३	८०

श्रोत : २०७८/१०/०६ को चौसागढी नगरपालिका स्वास्थ्य शाखाबाट प्राप्त तथ्याङ्क

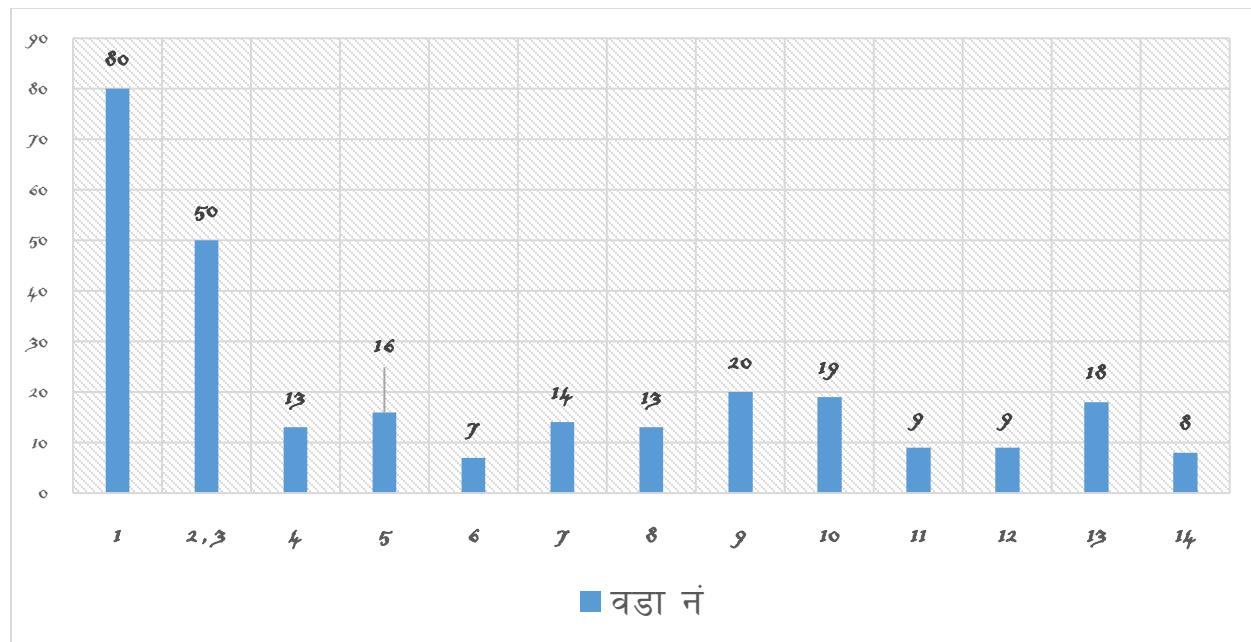
२.२ प्रकोपको पुनरावृत्ती :

विभिन्न संघसंस्थाले प्रत्येक वडाको समुदायसँगको छलफलबाट र ऐतिहासिक घटनाक्रम विधिलाई विश्लेषण गर्दा यस नगरपालिकामा सबैभन्दा बढी घटनाको पुनरावृत्ती पहिलोमा पहिरो, दोश्रोमा आगलागी र तेश्रोमा चट्याडको प्रकोप

देखाउँदछ । त्यस्तै सबै वडामा हरेक प्रकोपको बारम्बारता विश्लेषण गर्दा वडा नं १ मा सबैभन्दा बढी प्रकोपहरु घटेको देखिन्छ जसमा पहिरो, आगलागी, वाढी कटान र चट्याडको संख्या बढी मात्रामा देखिन्छ ।

चित्र नं २ : प्रकोपको पुनरावृत्ति (श्रोत: वडा स्तरिय विपद् तथा जलवायू उत्थानशील योजना)

चित्र नं ३: वडागतरूपमा प्रकोपहरुको बारम्बारता (श्रोत: वडा स्तरिय विपद् तथा जलवायू उत्थानशील योजना)

२.३ प्रकोपको स्तरीकरण :

प्रत्येक वडामा देखिएका प्रकोपको असरलाई विश्लेषण गर्दै समुदायलाई प्रत्येक प्रकोपको असर माथि छलफल गराई स्थानीय प्रकोपहरुको स्तरीकरण गर्दा धेरैजसो भूकम्प प्रकोप पहिलो स्तरीकरणमा आएको छ । साथै स्थानीय विपद्

तथा जलवायु उत्थानशील निर्देशिका २०७४ ले पनि नेपाल भूकम्प प्रभावित तथा जोखिम राष्ट्र भएका कारण पनि यसलाई पहिलो स्तरीकरणमा राख्नुको कारण रहेको हो ।

तालिका नं ६: वडाहरुको प्रकोप स्तरीकरण :

वडा नं	पहिलो	दोश्रो	तेश्रो	चौथो	पाँचौ	छैठौं	सातौं	आठौं	नौं	दशौं	एघारौं	बाहाँ	तेहाँ
1	भूकम्प	जनावर आतंक	रोगकिरा	हुरीबतास	चट्याड	खडेरी	आगलागी	भूकम्प	बाढी कटान	जमिन भासिने	असिनापानी	महामारी	मिच्हा प्रजाति
2, 3	भूकम्प	खडेरी	जनावर आतंक	हुरीबतास	चट्याड	विचुतिय दुर्घटना	आगलागी	पहिरो	असिनापानी	बाढी कटान	सडक दुर्घटना	महामारी	
4	भूकम्प	जनावर आतंक	पहिरो	आगलागी	खडेरी	बालीरोग	हुरीबतास	असिनापानी	चट्याड	सडक दुर्घटना			
5	भूकम्प	विचुतिय दुर्घटना	आगलागी	विचुतिय दुर्घटना	चट्याड	हुरीबतास	सडक दुर्घटना	जनावर आतंक	पशुरोग	बाढी कटान	असिनापानी		
6	भूकम्प	पहिरो	भिरको जोखिम	आगलागी	चट्याड	विचुतिय दुर्घटना	बाढी कटान	सडक दुर्घटना	हुरीबतास				
7	भूकम्प	जनावर आतंक	आगलागी	हुरीबतास	चट्याड	विचुतिय दुर्घटना	सडक दुर्घटना	बाढी कटान					
8	भूकम्प	हुरीबतास	चट्याड	पहिरो	आगलागी	महामारी	जनावर आतंक	बाढी कटान	खडेरी	असिनापानी	विचुतिय दुर्घटना		
9	भूकम्प	महामारी	आगलागी	बाढी कटान	पहिरो	हुरीबतास	रोगकिरा	जनावर आतंक					
10	भूकम्प	जनावर आतंक	खडेरी	रोगकिरा	हुरीबतास	आगलागी	पहिरो	बाढी कटान	सडक दुर्घटना	महामारी	असिनापानी	विचुतिय दुर्घटना	चट्याड
11	भूकम्प	खडेरी	जनावर आतंक	रोगकिरा	हुरीबतास	आगलागी	महामारी	असिनापानी	सडक दुर्घटना	बाढी कटान	विचुतिय दुर्घटना	चट्याड	पहिरो
12	भूकम्प	खडेरी	जनावर आतंक	रोगकिरा	हुरीबतास	महामारी	आगलागी	असिना	सडक दुर्घटना	चट्याड	बाढी कटान		
13	भूकम्प	आगलागी	पहिरो	जनावर आतंक	चट्याड	हुरीबतास	महामारी	असिना					
14	भूकम्प	आगलागी	चट्याड	हुरीबतास	पहिरो	जनावर आतंक	महामारी	असिना					

२.४ प्रकोप पात्रो, मौसमी पात्रो र बाली पात्रो विश्लेषण :

२.४.१ प्रकोप पात्रो :

यस विधिले कस्तो प्रकोप कुन बेलामा बढी आउने गर्दछ भन्ने जस्ता कुराको जानकारी समुदाय र सम्बन्धित निकायहरूलाई जानकारी गराई पूर्वतयारी अवस्थामा रहन सहयोग पुऱ्याउदछ। तल उल्लेख भएका आधारमा चट्याङ्ग, पहिरो र बाढी जस्तो प्रकोप पहिले जेठबाट भरी पर्ने भएकोले जेठबाट नै देखिन सुरु हुन्यो भने हाल वर्षा ठिलो शुरु हुने भएकोले असारको पहिलो हप्ता बाट यस्ता प्रकोप देखिने समुदाय बताउछन्। सुख्खा पहिरो बाटो निर्माण जस्ता अव्यवस्थित विकासका कारणले पनि भएको छ त्यसैले यस्ता किसिमको पहिरो जुनकुनै बेला पनि जाने गर्दछ।

तालिका नं ७ : प्रकोप पात्रो :

प्रकोप		वैशाख	जेठ	असार	साउन	भदौ	असोज	कात्तिक	मङ्गसिर	पुस	माघ	फागुन	चैत
बाढी	पहिले												
	अहिले												
पहिरो	पहिले												
	अहिले												
आगलारी	पहिले												पुस
	अहिले												पुस
हुरीबतास/चट्याङ्ग /असीना	पहिले												पुस
	अहिले												पुस
महामारी (हैजा, भाडापखाला, रुघाखोकी)	पहिले												पुस
	अहिले												पुस
जनावर आतङ्ग	पहिले												
	अहिले												
किरा आतङ्ग	पहिले												
	अहिले												
खडेरी	पहिले												पुस
	अहिले												पुस

२.४.२ मौसमी पात्रो :

यस औजारले समुदायले महसुस गरेको मौसम सम्बन्धि परिवर्तन बारे जानकारी गराउँदछ। तलको तालिकामा पहिले र अहिले र त्यस स्थानमा पाइने मौसम उल्लेख गरिएको छ। पहिले भनेको ३० वर्षलाई अनुमान गरिएको छ। यसरी समग्रमा यस तालिकालाई विश्लेषण गर्दा पहिलेको तुलनामा मनसुन वर्षा छोटिएको छ र दुई महिना जति पछाडि सरेको पाइन्छ। पहिले पहिले पानी एकै किसिमको भरी पर्ने गर्थ्यो भने अहिले पानी एकैनासको नपर्ने, परे पनि हप्ता दिन विराउदै ठूलो मात्रामा पानी पर्ने देखिएको छ। गर्मि मौसमको कुरा गर्दा समुदायले गर्मि पहिलेको तुलनामा बढेको र गर्मि दिनहरु पनि बढेको पाएका छन्। जाडोमा पोल्ने घाम तर पहिले जस्तै माघ सम्म जाडो हुने बताएका छन्। हाल तुपारो भने यस नगरपालिकाका वडाहरुमा पहिलेको तुलनामा नदेखिएको समुदाय भन्दछन्।

तालिका नं ८: मौसमी पात्रो

विवरण	वैशाख	जेठ	असार	साउन	भद्रै	असोज	कात्तिक	मङ्गसिर	पुस	माघ	फागुन	चैत
मनसुन वर्षा	पहिले											
	अहिले											
हिउदै वर्षा	पहिले											
	अहिले											
गर्मी	पहिले											
	अहिले											
जाडो	पहिले											
	अहिले											
असिना	पहिले											
	अहिले											
तुसारो	पहिले											
	अहिले											

२.४.३ बाली तथा वनस्पति पात्रो :

यस नगरपालिकाको धेरै वडाहरुमा धानको बीउ लगाउने समय पहिले र अहिले उस्तै रहेको छ, भने धान रोप्ने समय पहिलेको भन्दा १ महिना पछि सरेको छ। पहिले धान रोप्ने समय जेठ असारबाट शुरु हुन्थ्यो भने हाल असार साउनबाट धान लगाउने समय रहेको छ। गहुँ छर्ने समय पहिले र अहिले एकैनास रहेको। यस स्थनामा माथिल्लो वस्तीहरुले धान वर्षको एकपटक लगाउछन् भने तल्लो भेगमा असारे धान र जुडि धान लगाउने गर्दछन्। त्यस्तै मकैमा पनि गवारो किरा, आलुमा डढुवा जस्ता रोग अहिले अत्याधिक मात्रामा देखापरेको जसका कारण आर्थिक उपार्जन असर परेको छ। यस्ता रोगका कारण हाल यस समुदायका किसानले मेटासिट लगायत अन्य रसायनिक मलको प्रयोग बढी मात्रामा भएको छ।

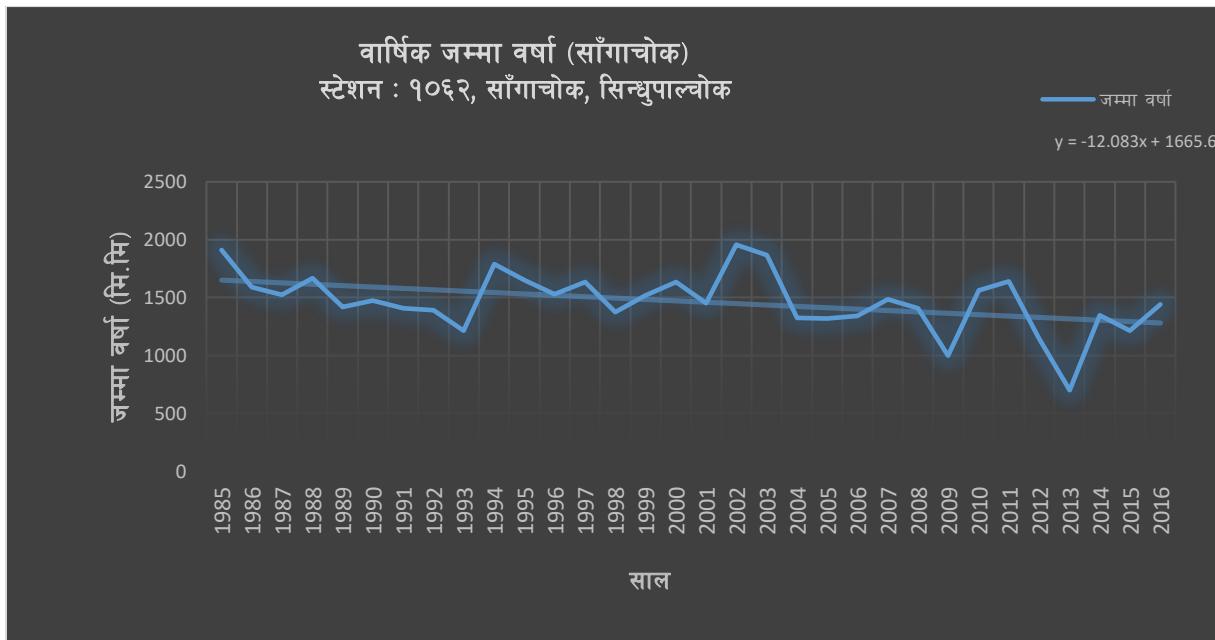
तालिका नं ९: बाली र वनस्पति पात्रो :

विवरण	वैशाख	जेठ	असार	साउन	भद्रै	असोज	कात्तिक	मङ्गसिर	पुस	माघ	फागुन	चैत
धानको बीउ लगाउने	पहिले											
	अहिले											
धान रोप्ने	पहिले											
	अहिले											
धान काट्ने	पहिले											
	अहिले											
गहुँ छर्ने	पहिले											
	अहिले											
गहुँ काट्ने	पहिले											
	अहिले											
कोदो	पहिले											
	अहिले											
मकै	पहिले											
	अहिले											

२.५ तापक्रम र वर्षाको विश्लेषण :

चौतारा साँगाचोकगढी नगरपालिकाको जलवायु तथ्याङ्क विश्लेषण तथा भविश्यको आँकलन/पूर्वानुमान गर्नको लागि साँगाचोकमा रहेको जल तथा मौसम विज्ञान महाशाखाको स्वस्टेशन (स्टेशन नं १०६२) मापन केन्द्रबाट विगत ३२

वर्षको (१९८५ देखि २०१६ इ.सं) उपलब्ध तथ्याङ्कलाई विश्लेषण गरिएको छ । यस विश्लेषणले भविश्यमा आउने परिवर्तित जलवायु ध्यानमा राखि न्यूनीकरण तथा अनुकूलन कार्ययोजना निर्माणमा मद्दत पुऱ्याउँदछ । यी तल देखाइएको रेखाचित्रलाई विश्लेषण गर्दा यस साँगाचोकको वर्षा मापन केन्द्रमा देखिएको जलवायु परिवर्तन यस प्रकार छन् । यस क्षेत्रमा वर्षा मापन यन्त्र मात्र भएका कारण तापक्रम विश्लेषण गरिएको छैन । वार्षिक जम्मा वर्षाको तथ्याङ्कलाई विश्लेषण गर्दा वार्षिक रूपमा जम्मा वर्षा १२.०८ मि.मि को दरले घटी रहेको छ । यस नगरपालिका पहिलेबाट नै खानेपानी समस्या भएको ठाउँ हो र यहाँ भूकम्पपछि धेरै खानेपानीका श्रोतहरु सुकेको छ भने यस विश्लेषणबाट आएको तथ्याङ्कले भोलिको दिनमा अझै बढी पानीको हाहाकार हुने देखाएको छ । त्यसैले आकाशेपानी संकलन प्रविधि, पानीको मूल संरक्षण, पानिको मुल संरक्षणका लागि डाँडा डाँडामा पानी संकलन पोखरी वृक्षारोपण तथा व्यवहारमा परिवर्तन जस्ता क्रियाकलाप परिवर्तित जलवायूसँग अनुकूलित हुन सहयोग पूऱ्याउँदछ ।

चित्र नं ४: साँगाचोकको वार्षिक जम्मा वर्षा (१९८५ देखि २०१६ इ.सं), (श्रेत: जल तथा मौसम विभाग, काठमाण्डौ)

२.६ नगरपालिकाको जोखिम स्तरीकरण :

साविकको चौतारा नगरपालिका स्याउले, बतासे, चौतारा, ईर्खु, कदमबास, साँगाचोक र ठूलोसिरुवारी समेतेर यस चौतारा साँगाचोकगढी नगरपालिका निर्माण भएको हुँदा यस जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७२ मा माथि उल्लेखित साविकका गा.वि.स र नगरपालिकाको जोखिम राखिएको लाई आधार मानेर तल तालिकामा चौतारा साँगाचोकगढी नगरपालिकाको जोखिम स्तरीकरण गरेको छ । तल उल्लेखित तालिकामा यस नगरपालिकाका वडाहरुमा देखिएका प्रकोप मध्य सबैभन्दा बढी असर र बारम्बारताको आधारमा भूकम्प, जनावर आतङ्ग, पहिरो, बाढी र आगलागी गरी चार प्रकोपको जोखिम स्तरीकरण गरेको छ । जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको दस्तावेज अनुसार यस नगरपालिकाको साविकका संरचना अन्तर्गत प्रकोपको जोखिमको अवस्था निम्न बमोजिम रहेको छ ।

तालिका नं १०: नगरपालिकाको जोखिम स्तरीकरण :

क्र. सं	साविका गाविस तथा नपा	भुकम्पको संकटासन्ता			पहिरोको संकटासन्ता			वाढीको संकटासन्ता			आगलागी		
		उच्च	मध्यम	न्यून	उच्च	मध्यम	न्यून	उच्च	मध्यम	न्यून	उच्च	मध्यम	न्यून
१	स्याउले	Red			Red			Red			Red		
२	वतासे	Red			Red					Green	Red		
३	चौतारा नपा	Red			Red			Blue			Blue		
४	इर्खु	Red			Red			Blue			Blue		
५	कदमवास	Red			Red			Red			Red		
६	सागाचोक	Red			Red						Blue		
७	ठूलोसिरुवारी	Red			Red			Red			Red		

स्रोत: जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, सिन्धुपाल्चोक २०७२

माथि उल्लेखित तालिकालाई विश्लेषण गर्दा यी ७ साविकका गा.वि.स तथा नगरपालिकामा प्रकोप जोखिमको दृष्टिकोणबाट विश्लेषण गर्दा सबै क्षेत्र भूकम्पीय जोखिम, जनावर आतङ्ग, तथा पहिरोको दृष्टिकोणबाट उच्च रहेको छ। वाढी प्रकोपको दृष्टिकोणबाट स्याउले, कदमवास, सागाचोक र ठूलो सिरुवारीमा रहेका स्थानहरु उच्च जोखिममा रहेका छन् भने चौतारा नागरपालिका तथा इर्खु गा.वि.स मध्यम जोखिममा र वतासे गा.वि.स न्यून जोखिममा रहेको छ। यसै गरी प्रतेक वडाको वडा विपद् तथा जलवायू उत्थानशील योजनामा आएको प्रकोप र त्यसबाट आएको क्षतिलाई विश्लेषण गर्दा यी प्रकोपहरुको जोखिम स्तरीकरण तल तालिकामा उल्लेख गरिएको छ।

तालिका नं ११: प्रतेक वडामा देखिएका प्रकोपहरुको जोखिम स्तरिकरण :

वडा नं	उच्च संकटासन्ता	मध्यम संकटासन्ता	न्यून संकटासन्ता
१	पहिरो, भुकम्प, वन्यजन्तु आतङ्ग	किरा प्रकोप, हुरीवतास, खडेरी	चट्याड, माहामारी, वाढी, आगोलागी
२	भुकम्प, वन्यजन्तु आतङ्ग, खडेरी, हुरीवतास	पहिरो, आगोलागी, अव्यवस्थित विद्युतिकरण, चट्याड	वाढी, सडक दुर्घटना
३	भुकम्प, वन्यजन्तु आतङ्ग, पहिरो, हुरीवतास	खडेरी, आगोलागी, अव्यवस्थित विद्युतीकरण, चट्याड	वाढी, सडक दुर्घटना
४	भुकम्प, खडेरी, पहिरो, हुरीवतास, वन्यजन्तु आतङ्ग	आगोलागी, किरा प्रकोप, असिना, चट्याड, सडक दुर्घटना	अव्यवस्थित विद्युतीकरण, वाढी, माहामारी
५	भुकम्प, आगोलागी, पहिरो	अव्यवस्थित विद्युतिकरण, चट्याड, सडक दुर्घटना	हुरीवतास, वाढी, माहामारी, असिना, वन्यजन्तु आतङ्ग, किरा प्रकोप
६	भुकम्प, आगोलागी, वन्यजन्तु आतङ्ग, पहिरो, भिर	अव्यवस्थित विद्युतिकरण, सडक दुर्घटना, चट्याड, असिना	हुरीवतास, माहामारी, वाढी,
७	भुकम्प, पहिरो, आगोलागी	चट्याड, सडक दुर्घटना, अव्यवस्थित विद्युतिकरण, असिना	हुरीवतास, माहामारी, खडेरी, वाढी
८	भुकम्प, पहिरो, हुरीवतास,	आगोलागी, वन्यजन्तु आतङ्ग,	वाढी, माहामारी, सडक दुर्घटना

	खडेरी	अव्यवस्थित विद्युतिकरण, किरा प्रकोप, चट्याड	
९	भुकम्प, पहिरो, वन्यजन्तु आतङ्ग,	आगोलागी, वाढी, खडेरी, हुरीवतास, किरा प्रकोप	अव्यवस्थित विद्युतिकरण, सडक दुर्घटना, माहामारी
१०	भुकम्प, खडेरी, जनावर आतङ्ग, किरा प्रकोप, हुरीवतास	पहिरो, सडक दुर्घटना, आगोलागी, अव्यवस्थित विद्युतिकारण, असिना	वाढी, चट्याड, माहामारी,
११	भुकम्प, खडेरी, वन्यजन्तु आतङ्ग, किरा प्रकोप, हुरीवतास	वाढी, आगोलागी, सडक दुर्घटना, अव्यवस्थित विद्युतिकरण	असिना, पहिरो, माहामारी
१२	भुकम्प, खडेरी, वन्यजन्तु आतङ्ग, किरा प्रकोप, हुरीवतास	आगोलागी, सडक दुर्घटना, अव्यवस्थित विद्युतिकरण, पहिरो	वाढी, माहामारी, असिना, चट्याड
१३	भुकम्प, खडेरी, वन्यजन्तु आतङ्ग, आगोलागी	चट्याड, असिना, हुरीवतास, माहामारी,	पहिरो, वाढी,
१४	भुकम्प, खडेरी, वन्यजन्तु आतङ्ग, आगोलागी	चट्याड, असिना, हुरीवतास, माहामारी,	पहिरो, वाढी,

२.७ प्रकोप विश्लेषण :

यस नगरपालिकामा अथवा माथि उल्लेखित विभिन्न घटना तथा प्रकोपहरुबाट विपद् निम्त्याउनुको कारण, त्यसका कारक तत्व र प्रभावहरुलाई यस तल तालिकामा विश्लेषण गरिएको छ ।

तालिका नं १२: प्रकोप विश्लेषण :

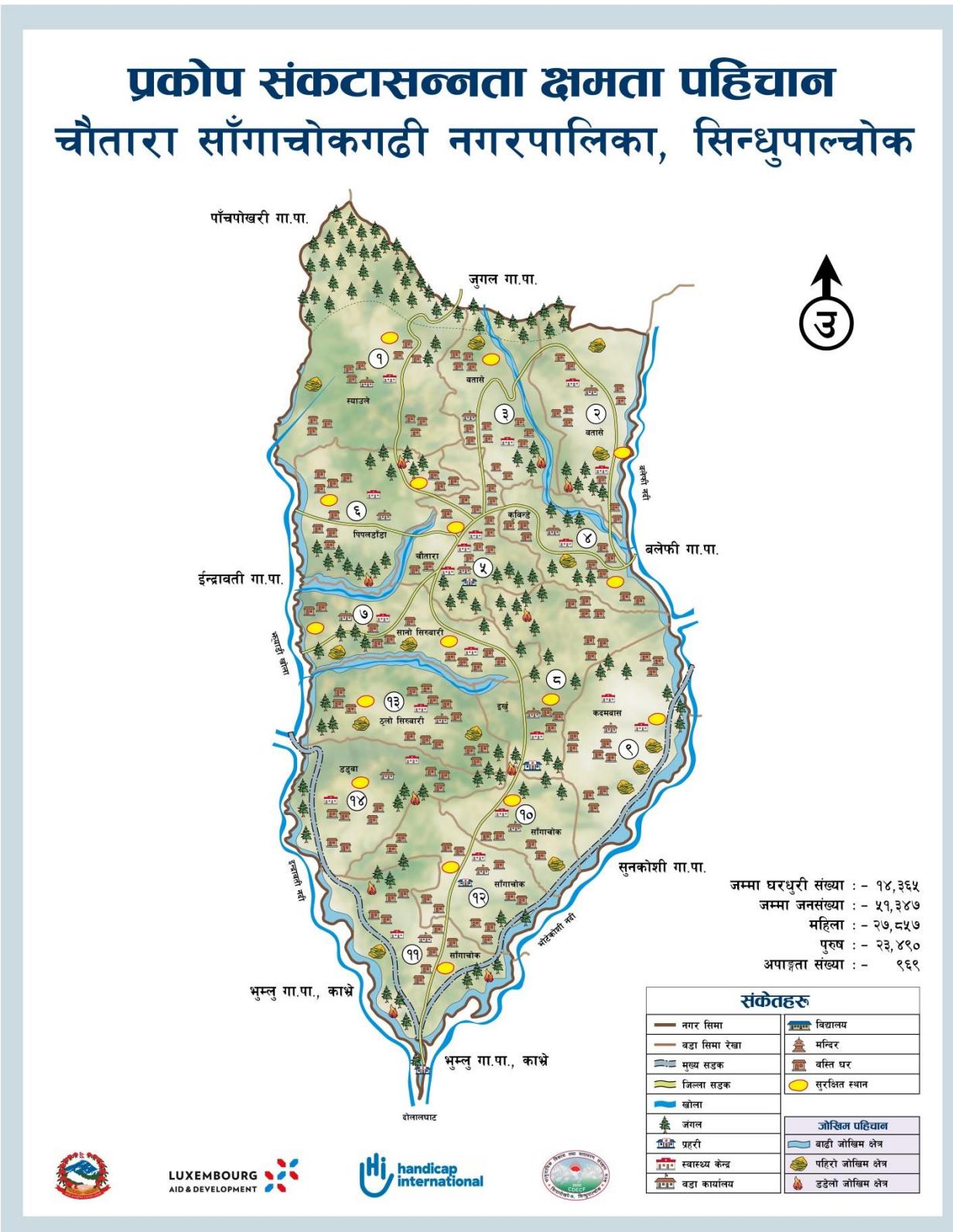
क्र. सं.	समस्या अथवा प्रकोप	कारण	कारक तत्व	प्रभाव	जोखिम न्यूनीकरणका लागि पहिचान भएका उपाय
१	भुकम्प	भौर्गभिक भौगालिक संरचना जनचेतनाको अभाव गरिवी तथा पछेउटेपन	टेक्टोनिक प्लेटहरु एकआपसमा ठोक्किनु कमजोर भुवनावट जनचेतना तथा क्षमतामा कमी अव्यवस्थित वसोवास	मानिसहरुको मृतु तथा घाइते भएहने टुलो मात्रामा धनको क्षति, भौतिक क्षति पानीको मुहान सुकेका पानीको मुहान तल सरेको पहिरोको जोखिम बढ्दो मानिसमा मानेसामाजिक समस्या देखापरेको माहामारी जन्य प्रकोप देखएको	भुकम्प प्रतिरोधि घर बनाउने, पूर्वतयारीमा रहने, प्राविधिक रूपमा जोखिमयुक्त ठाउँहरुमा नवस्ने । जनचेतना अभिवृद्धिको कार्यक्रमहरु संचालन गर्ने

२	जनावर आक्रमण	सामुदायिक वन व्यवस्थित, निज जंगलको वृद्धि, खेतियोग्य जमिन बाँझो वनाउने क्रम बढ्दो	जंगली जनावरको संख्यामा वृद्धि र व्यवस्थापनमा कमजोरी मानव र जानवर विचको दन्द जंगलमा पाहिने फलफुल तथा कन्त्तमुलको अभाव जंगलफडानी तथा गाउँक्षेत्रमा खेतियोग्य जमिन वाभो भइ जंगलमा परिणत भएकाले वर्षेनी लाग्ने डेलोले जंगलको जैविक विविधता नष्ट सामुहिक कार्यको अभाव जंगलमा मिच्चाहा प्रजातिको सेतो वनमार फैलदै गएकोले	खेतिवाली र घरपालुवा जनावरको क्षति भोकमारी तथा अनिकाल सृजना हुने खेत तथा वारी वाभो रहन क्रम बढ्दौगाएको मानिसहरुले गाउँ छोड्न थालेका	सामुदायिक वनलाई सफा गर्ने। राज्यद्वारा स्थानीय तहमा रोजगारीको शृजना गरी किसानलाई खेति प्रणालीमा आधुनिककरण गरि वाँझोपन किमि गर्ने। वैकल्पीक खेती जस्तै कफी, जाटामसी, केरा जास्तालाई प्रवर्धन गर्ने पशुपालन व्यवसाय संचालन गर्ने। वादर नियन्त्रणका लागि खेति तथा वारीको वरीपारी च्यापच्याप हुने मोलासेस घास लगाउने। दुम्सी, मृग, वदेल नियन्त्रणका लागि खेत तथा वारीको वरिपरी क्यातुकेको वार लगाउने। वन डेलोनियन्त्रण गरी वातावरणीय सन्तुलन कायम गर्नु पर्ने।
३	खडेरी	जलवायुमा परिवर्तन समयमा पानी नपर्नु पानीका मुहनहरु सुक्नु	पानीको अभावका कारण जंगल फडनी प्रकृतिक स्रोतमाथि दोहन बढ्दौजानु भुकम्पका कारण पानीका मुहानहरु सुकेकोले जनचेतानमा कमी जललयु परिवर्तन	वालीनालीहरु उत्पदकत्वमा कमी हुनु, वातावरणमा प्रभाव, पशुपंक्षि र मानिसलाई असर अनिकाल तथा भोकमारीको अवस्था सृजना आगोलागीको सम्भावना बढ्दौजानु महामारी तथा विभिन्न प्रकारका रोगहरु देखापनु	वनजंगलको संरक्षण, वातावरण सरसफाई, कार्बन उत्सर्जन कम गर्ने। वैकल्पीक खेति प्रणाली अवलम्बन गर्ने सिपमुल कार्यक्रमहरु संचालन गरी वैकल्पी पेशा अपनाउने पानीको मुल संरक्षण तथा जैविक विविधता कायम गर्न जलाधार क्षेत्र व्यवस्थापनका कार्यक्रममा जोड दिनु
४	किरा प्रकोप	जलवायु परिवर्तन तथा मानविय लापरवाही	जौवक विविधतामा आएको त्रस जंगल डेलो लाग्नु रसायिनीक मल तथा विषधिको अत्याधिक प्रयोग वन डेलो समयमा पानी नपर्नु	वाली तथा वाटविरुवहरु नष्ट हुने मानिवय स्वस्थ्यमा प्रत्यक्ष तथा अप्रत्यक्ष प्रभाव उत्पदकत्वमा कमी	वन डेलो नियन्त्रण गर्नु प्रगारिक मलको प्रयोगलाई प्रोत्सान दिनु जनचेतनामुलक कार्यक्रम संचालन गर्ने ओगानिक उत्पदनमा जोड दिइ विषाधिका स्थानामा स्थानिय स्तरमा उपलब्ध हुने समाग्रीको प्रयोगमा जोड दिने
५	हावाहुरी	जलवायु परिवर्तन तथा मानविय	भौगोलिक वनावट भुकम्पको कारण घरहरु	घर तथा गोठको छाना उडाउने	घर तथा गोठलाई व्यवस्थित गर्ने

		लापरवाही	अव्यवस्थीत भएकाले जनचेतनाको कमी	मानिसहरु घाइते हुने रुख तथा विजुलीका पोल ढली जनधानको क्षेति हुने वालीलाई नष्ट गर्ने	जनचेतनामुलक कार्यक्रम संचालन गर्ने विजुलीका पोल घरभन्दा टाढा गाड्न लगाउने अगला रुखहरु घर वरीपरि नलगाउने तथा नियमित हागा काट्ने
६	आगोलागी	मौसमी अवस्था खडेरी तथा सुख्खापन	मनविय लापरवाही निहित स्वर्थ प्रविधिक त्रटी (विजुलीको सट) चट्याङ्ग तथा हुरीवतास	मनविय क्षीति व्यक्तितग तथा सार्वजनिक सम्पत्तीमा क्षति जंगल विनास जौविक विविधतामा हास भोकमारी तथा अनिकाल आउने किरा तथा जनावर आतङ्ग बढ्दौजानु पानीका मुहानहरु सुक्तु	जनचेतनामुलक कार्यक्रमहरु संचालन गर्नु पर्ने । अग्नी रेखा बनाउने आगोलागी सम्बन्धी संचारमाध्यमवाट सचेतनामुलक सामाग्री प्रसारण तथा प्रकाशन गर्नु पर्ने । खुल्ता तार रहित विद्युत प्रशारण लाइनको व्यवस्था गर्ने ।
७	पहिरो	लामो समयसम्मको भरी र चर्को घाम, भिरालो जमिन	जथाभावि विकास निर्माणका कामहरु गर्नु पानीको भलको उचित व्यवस्थापन नभएकाले भुकम्पले जामिनलाई चिरा चिरा परेकाले मानविय लापरवाहीका कारण	मानिस तथा धनको क्षति, बनजगंल तथा पानीको मुहानको क्षति वस्ती जोखिममा परी अन्यत्र सर्नु पर्ने अवस्था	पहिरो जानसक्ने क्षेत्रहरुमा वस्ति हटाउने तथा वृक्षारोपण गर्ने, वाँध वाँध्ने । पानीको भललाई व्यवस्थीत गर्ने घासजन्य तथा अन्य वृक्षारोपण गर्ने
८	वाढी	अति वृष्टि, मानव निर्मित वाँधहरु, बनफडाँनी आदि ।	जनचेतनाको कमी जंगल फडकनी जताभावी बाटो खोलिनु	मानिस, अन्नपात, जनावर, चौपया तथा धनको क्षति, आर्थिक वोभका कारण मनोसामाजिक समस्याहरु शृङ्जना हुने, महामारी फैलने	मानव निर्मित वाँधहरुको प्रवलीकरण तथा निरिक्षण, अनियन्त्रित बनफडाँनीको रोकथाम,
९	सडक दुर्घटना	पुराना सवारी साधनको प्रयोग, सडक प्रयोगमा ध्यान नदिनु, साधुँरो र पहाडी बाटो	सडकको अवस्था लापरवाही तरीकाले सवारी साधनको प्रयोग	मानविय तथा भौतिक क्षति	सवारी साधन सम्बन्धी नियम कानुनको कडाइका साथ पालना, जनचेतना फैलाउने । सडकमा पार्किङ गर्ने व्यवस्था हटाउने । बटोको चौडाइ बढाउने ।
१०	महामारी	विभिन्न किसिमका ठुला विपदका घटनाहरु घटेर फोहोरको व्यवस्थापनमा कमी	जनचेतनामा कमी विभिन्न प्रकारका विपद्जन्य घटनाक्रम	आर्थिक, मानविय क्षति	जनचेतनामुलक कार्यक्रम संचालन गर्नु पर्ने फोहोर मैलाको उचित व्यवस्थापन

	कोभिड-१९	नयाँ नयाँ खालका महामारीहरु जस्तो: कि कोभिड-१९ को जोखीम दखिएको	विश्वव्यापीकरणको असरसँगै मानिसहरुको एक ठाउँबाट अर्को ठाउँ जाने क्रम तिब्र भएकोले यस्ता सरुवा रोगहरु फैलिने	मानवीय क्षति, विकासनिर्माणको काममा अवरोध, आर्थिक प्रगतिमा वाधा	केन्द्र तथा स्थानिय सरकारको मार्गदर्शन अनुसार तयारी गर्ने, स्वास्थ्य तथा सुरक्षाका विधिहरु अपनाउने, जनचेतना फैलाउने
११	असिना	जलवायुमा आकस्मिक परिवर्तन	वातावरण प्रदुषण	मानविय क्षति, अन्नवालीको क्षति	वातावरणमा संधार गर्ने, जनमानसमा चेतना फैलाउने । बेमौसमी खेतीपाति गर्ने,

२.६ चौतारा संगाचोकगढी नगरपालिकाको प्रकोप नक्सा :

२.९ जिल्लामा रहेका क्षेत्रगत कार्यालयहरुको नाम तथा सम्पर्क नम्बर :

१. समन्वय, खोज तथा उद्धार :

क्र.सं.	निकाय तथा संस्था	पद	सम्पर्क
१	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	प्र.जि.अ	०११-६२०१०६, ९८५१२५७७७७
		स.प्र.जि.अ	९८५१२४३०८४
		प्र.अ	९८६१०९०८८८
		प्र.अ	९८४९०५८९८७
		सू.व्य.अ	०११-६२०४७०
२	जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय	समन्वय अधिकारी	०११-६२९९९२, ९८५१२२९५५८
		व. आलेप अ	९८४१३४९७३५
३	श्रीगोरख बक्स गण नेपाली सेना	प्रमुख सेनानी	०११-६२००७९, ०११-६२००९४, ९८६३०२८७७१
४	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	प्र. अ	०११-६२०१०४, ९८५१२५५५५५
५	सशस्त्र प्रहरी बल	स.प्र.उ	०११-४९५०२७, ९८५१२७२११२
६	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	सभापति	०११-६२०१३४, ९८४१३००६६३
७	नेपाल पत्रकार महासंघ	अध्यक्ष	९८५१०९७१४९
८	उच्योग वाणिज्य संघ	सभापति	९८५१०९७१४९
९	नेपाल टेलिकम	प्रमुख	०११-६२००९९, ९८५१२१२५६३
१०	भू- तथा जलाधार संरक्षण कार्यालय	प्रमुख	०११-६२०१२४, ९८५१२३६१६६

राजनीतिक दलहरु

११	भक्तनाथ नेपाल (नेकपा एमाले)	जिल्ला अध्यक्ष	९८५१२०७९३१
१२	गोविन्द पराजुली (नेकपा माओवादी केन्द्र)	जिल्ला प्रतिनिधि	९८५१०९४५७०
१३	विकास लामा (नेपाली कार्पेस)	जिल्ला सभापति	९८५१०२२७५४
१४	सोम सापकोटा (नेकपा एकिकृत समाजवादी)	जिल्ला प्रतिनिधि	९८६९७१८६७७
१५	बबुराम खड्का (रा प्र पा)	जिल्ला अध्यक्ष	९८५१०६७००१
१६	कृष्ण बहादुर ठकुरी (माले)	जिल्ला सचिव	९८४१२७२८०२
१७	निर्मल दंगाल (रा ज मो)	जिल्ला अध्यक्ष	९७४१२९८०३६

२. खाद्य तथा कृषि कार्यक्रम :

क्र.सं.	निकाय तथा संस्था	पद	सम्पर्क
१	प्रधान मन्त्री कृषि आयुनिकीकरण परियोजना	कृ.वि.अ.	०११-६२०१२५, ९८५१२००१२५
२	जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय	स्था.वि.अ.	०११-६२९१९२, ९८५१२२९५५८
३	भू-तथा जलाधार कार्यालय	प्रमुख	०११-६२०१२४, ९८५१२३६१६६
४	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	सभापति	०११-६२०१३४, ९८४९३००६६२
५	गैसस महासंघ	अध्यक्ष	९८५१०९७१७४
६	उद्योग वाणिज्य संघ	अध्यक्ष	९८५१०९७१४९
७	सामुदायिक विकास तथा वातावरण संरक्षण मञ्च (सि.डि.इ.सि.एफ)	कार्यकारी निर्देशक	०११-६२०३७१
८	टुकी संघ सुनकोसी	कार्यकारी निर्देशक	०११-६२०४२२

३. आवास तथा गैरखाद्य सामग्री :

क्र.सं.	निकाय तथा संस्था	पद	सम्पर्क
१	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	सभापति	०११- ६२०१३४, ९८५१२०२४२५
२	राष्ट्रिय अनुदान तथा पूर्वाधार आर्यालय	प्र.जि.ई	०११-६२०२६८, ९८५१२२५३९९
३	पूर्वाधार विकाश कार्यालय	जि.ई	९८५११०२६१९
४	जिल्ला शिक्षा विकाश तथा समन्वय इकाइ	जिशिअ	०११-६२०११७, ९८५११९२१७
५	सामुदायिक विकास तथा वातावरण संरक्षण मञ्च (सि.डि.इ.सि.एफ)	कार्यकारी निर्देशक	०११-६२०३७१, ९८५१०९७१७४
६	गैसस महासंघ	अध्यक्ष	०११, ६२०३७१, ९८५११०२३४४
७	वन डिभिजन कार्यालय	प्रमुख	०११-६२०१४६, ९८५११७२१४६
८	सामुदायिक वन उपभोक्ता महासंघ	अध्यक्ष	९८४९०९४०३
९	निर्माण व्यवसायी संघ	अध्यक्ष	९८५१०९८८७०
१०	उद्योग वाणिज्य संघ	सभापति	९८५१०९७१४९

४. खानेपानी, सरसफाई तथा स्वास्थ्यल प्रबन्धन :

क्र.सं.	निकाय तथा संस्था	पद	सम्पर्क
१	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय	प्रमुख	०११-६२०१४९, ९८४९२४२५९७
२	जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय	स्था.वि.अ	०११-६२९९९२, ९८५९२२९५५८
३	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय	प्रमुख	०११-६२००९२, ९८४९५८८३५२
४	सामुदायिक विकास तथा वातावरण संरक्षण मञ्च (सि.डि.सि.फ)	कार्यकारी निर्देशक	०११-६२०३७१, ९८५९०९७७४
५	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी	सभापति	०११- ६२०१३४, ९८४९३००६६३
६	जिल्ला अस्पताल चौतारा	प्रमुख	०११- ६२०१०३, ०११-६२०४६१ ९८५९००८८०५
७	जिल्ला प्रविधिक कार्यालय	प्र.जि.ई	०११- ६२०१३८, ९८५९२००६१३
८	खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता महासंघ	अध्यक्ष	९८५९९६८०५५

५. स्वास्थ्य र पोषण :

क्र.सं.	निकाय तथा संस्था	पद	सम्पर्क
१	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय	प्रमुख	०११-६२००९२, ९८४९५८८३५२
२	चौतारा अस्पताल	प्रमुख	०११- ६२०१०३, ०११-६२०४६१ ९८५९००८८०५
३	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी	सभापति	०११- ६२०१३४, ९८४९३००६६३
४	जिल्ला आयुर्वेदिक कार्यालय	प्रमुख	०११-६२०१४३, ९८४९४७७८९५
५	सामुदायिक विकास तथा वातावरण संरक्षण मञ्च (सि.डि.सि.फ)	कार्यकारी निर्देशक	०११-६२०३७१, ९८५९०९७७४

६. आपत कालिन समयमा शिक्षा :

क्र.सं.	निकाय तथा संस्था	पद	सम्पर्क
१	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई	प्रिजिशिअ	०११- ६२००११७, ९८५९१९२११७
२	जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय	स्था.वि.अ	०११-६२०३५१, ९८५९२७४२२२
३	टुकी संघ सुनकोसी	कार्यकारी निर्देशक	०११-६२०४२२, ९७५९०२०२०७
४	नगर महिला, वालवालिका, तथा जेष्ठ नागरिक शाखा	प्रमुख	०११-६२०३१३, ९८५९१८२६८५

५	महिला आत्मनिर्भर केन्द्र	का.प्र	९८४३९३९३२६
---	--------------------------	--------	------------

७. आपत्कालीन संरक्षण :

क्र.सं.	निकाय तथा संस्था	पद	सम्पर्क
१	नगर महिला, वालवालिका, तथा जेष्ठ नागरिक शाखा	प्रमुख	०११-६२०३१३, ९८५११८२६८५
२	पत्रकार महासंघ	अध्यक्ष	९८५१०५८७६७
३	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	प्र.अ.	०११-६२०१०४, ९८५१२५५५५५
४	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी	सभापति	०११- ६२०१३४, ९८४९३००६६३

खण्ड ३: स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना

३.१ विपद् पूर्व गरिने क्रियाकलापहरु :

३.१.१ नीतिगत योजनाहरु :

प्रमुख प्रकोप	प्रमुख समस्यहरु	विपद् व्यवस्थापनका क्रियाकलाप	मुख्य जिम्मेवारी र सहयोगी	समय अवधि
वह प्रकोप	विपदको अवस्थामा आर्थिक व्यावस्था मिलाउन कठिन	विपद् व्यवस्थापन कोष संचालन तथा व्यवस्थापन नीति तयार गरी कार्यन्वयनमा ल्याउने ।	नगरपालिका तथा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिती	
	सूचना प्रभाहको कमिका कारण विपदको घटनाहरु बढ्ने क्रम बढ्दो	नगरपालिका तथा वडा स्तरमा विपद् सूचना केन्द्रको रूपमा विकास गर्दै लैजाने नीति बनाउने	नगरपालिका, वडा कार्यलय, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिती	
		विद्यालयमा विपद् जोखिम न्यूनीकरणका विषयमा नियमित रूपमा छलफल गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।	नगरपालिका, वडा कार्यलय, शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई कार्यलय	
	कुनै पनि प्रकोपको कारण सबैभन्दा वढी जोखिममा पर्ने भएकाले	नगरपालिकाले महिला, वालवालिका, जेष्ठ नागरिक, अपाङ्गता भएका व्यक्तीहरुका लागि विशेष संरक्षण नीति बनाउने ।	नगर महिला, वालवालिका तथा जेष्ठ नागरिक शाखा, वडा कार्यलय, वाल क्लब	
	अव्यवस्थित तवरवाट भौतिक पूर्वाधार निर्माण कारण व्यक्ति परिवार, समुदाय तथा भौतिक सम्पत्तिमा क्षति हुने गरेको	विकास निर्माणको कार्यमा अनिवार्य रूपमा विपद् तथा वातावरण जोखिम विश्लेषण गर्नु नीति बनाउने	नगरपालिका,	
	जनचेतनाको कमी तथा आवश्यक सामाग्री नभएको कारण विभिन्न प्रकारका विपदको कारण ठुलो मात्रामा क्षति हुने गरेको	विपद्का घटनाहरुको प्रतिकार्यकाल निर्मित प्रतिकार्य टोली गठन गरी नियमित रूपमा क्षमता अभिवृद्धि निती तथा कार्यक्रम बनाउने ।	नगरपालिका, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिती, वडा कार्यलय, दातृनिकायहरु	
खडेरी	कृषि उत्पादनमा कमी आएको	बाली विमा नीति तयार गरी कार्यन्वयन गर्ने ।	नगरपालिका, नगर कृषि कार्यलय	
	पशु चौपायामा माहामारी जन्य रोग लाग्ने गरेको	पशुविमाको नीति कार्यन्वयन गर्ने ।	नगरपालिका, नगर पशुसेवा शाखा	
	पानीको मुहान संरक्षण तथा सिचाई कुलो हरुको प्रभावकारी व्यवस्थापन हुन नसकेको	पानीको मुहन संरक्षण तथा व्यवस्थापन नीति बनाइ लाग्ने ।	नगरपालिका, डिभिजन भूसंरक्षण कार्यलय, खानेपानी तथा डिभिजन	

			सरसफाइ कार्यलय	
	निर्बाहमुखी कृषि प्रणाली तथा वन्यजन्तुको कारण मानिसहरुको कृषी क्षेत्रमा वितृष्णा बढ़दै गएको	एक गाउँ एक तरकारी तथा फलफुल नीति आपनाई पकेट क्षेत्र निर्धारण तथा संचालन गर्ने ।	नगरपालिका तथा कृषि कार्यलय	
पहिरो तथा वाढी	निर्माण भइसकेको तथा निर्माणधिन सडकहरुमा ढल निकासीको व्यवस्था नहुदा विभिन्न स्थानमा पहिरोको जोखिम बढ़दै गएको	ढल निकास सम्बन्धि कार्ययोजना निर्माण गर्ने ।	नगरपालिका, सडक विभाग	
	उचित ढल निकासको अभावमा चौतारा वजार क्षेत्रमा आवतजावतमा समस्या आएको			
	पहिरो प्रभावित क्षेत्रमा मानव वस्तीहरु रहेको २०७२ सालमा गएको बिनासकारी भुकम्पका कारण यस नगरपालिकाको धेरै स्थानमा पहिरोको जोखिम बढेको	पहिरोवाटा प्रभावित क्षेत्रलाई जोखिमको आधारमा अति जोखिमपूण क्षेत्र, जोखिम पूणक्षेत्र, समान्य जोखिमपूण क्षेत्र र जोखिम रहित क्षेत्रमा वर्गीकरण गरी सोही अनुरूप वस्ती विकास तथा आर्थिक क्रियाकलापहरु संचान गर्ने ।	नगरपालिका, जलउत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण कार्यलय	
भुकम्प	भुकम्पले कमजोर भौतिक संरचनाहरु भत्काएको कारणले ठुलो मात्रामा जनधनको क्षति भएको	भवन आचार संहिताको नियम पालन गर्न मिलाउन लगाउने ।	नगरपालिका, भवनडिभिजन सहरी विकास कार्यलय	
किरा प्रकोप	साँगाचोक क्षेत्रमा किराका कारण सालको रुख पातहरु खाई पारिस्थितिक प्रणली असर पुगेको	किरा नियन्त्रण तथा व्यवस्थापन नीति तर्जुमा गरि कार्यान्वयनमा ल्याउने ।	नगरपालिका, डिभिजन वन कार्यालय	
वन्यजन्तु आतঙ्क	बढ्दो वन्यजन्तुको प्रभावले वाली नष्ट पार्नुका साथै खेतियोग्य जमिन वाभिन पुगेको	वन्यजन्तु संरक्षण तथा व्यवस्थापन नीति तयार गरि कार्यान्वय गर्ने ।	नगरपालिका, डिभिजन वन कार्यलय	
माहामारी	मौसम परिवर्तनका कारण विभिन्न प्रकारको सरुवारोगहरु देखा पर्ने गरेको	स्वास्थ्य क्षेत्रमा विमा लागु गर्ने नीति वनाउने ।	नगरपालिका, स्वास्थ्य कार्यलय	
		माहामारी तथा सरुवा रोग सम्बन्धी सचेतीकरण गर्नकालागि प्याकेज प्रोगाम वनाउने नीति वनाउने ।	नगरपालिका, वडा कार्यलय, खानेपानी तथा सरसफाइ डिभिजन कार्यलय	
	विपत पश्चात गाउँ तथा समुदायहरुमा फोहोर मैलाको अवस्था बढ़दै गई माहामारी जन्य प्रकोप देखा परेको	पुर्ण सरसफाई नीति तथा अभियान संचालन गर्ने ।	नगरपालिका, खोनपानी कार्यालय	
	कोरोना			
आगोलागी	वर्षेनी नगरपालिका क्षेत्रमा रहेका	वन डेलो नियन्त्रणका लागि अग्नी रेखा	डिभिजन वन कार्यलय	

	जंगलहरुमा वन डढेलोहुने गरेको	वनाउने नीति तथा कार्यक्रम वनाउने।	
--	------------------------------	-----------------------------------	--

३.१.२ उत्पादनमूलक क्षेत्र (कृषि, खाद्य सुरक्षा तथा जिविकापार्जन, उद्योग) :

प्रमुख प्रकोप	प्रमुख जोखिम	विपद् व्यवस्थापनका क्रियाकलाप	स्थान	मुख्य जिम्मेवारी र सहयोगी	समय अवधि
खडेरी	कृषिको उत्पादकत्वमा कमी आएकोले	माटो परीक्षण गरी सोही अनुरूपको माटोको उपचार व्यवस्था मिलाउने।	प्रभावित वडा तथा समुदाय	नगरपालीका, वडा कार्यलय, कृषि कार्यलय	
		खडेरी सुहाउने वाली लगाउने।	प्रभावित वडा तथा समुदाय	नगरपालीका, कृषि शाखा, दातृ निकायहरु	
		वैकल्पिक खेति प्रणालीको व्यवस्था मिलाउने।	प्रभावित वडा तथा समुदाय	नगरपालीका, कृषि विकास कार्यलय	
	सुख्खापन वड्दै गएको	थोपा सिचाइलाई व्यवस्थित गर्दै लैजाने।	प्रभावित वडा तथा समुदाय	नगरपालीका, कृषि शाखा, कृषक समुह	
		आकाशे पानी संकलन तथा व्यवस्थापन गर्ने।	प्रभावित वडा तथा समुदाय		
	जनचेतनाको कमी	कृषक समुह गठन र संचालन विधिलाई प्रभावकारी बनाउदै लैजाने।	वडा तथा समुदाय		
		जुठेले अभियान संचालन गरी करेसा वारीमा सिचाइ व्यवस्था मिलाउने।	समुदाय		
		एक गाउँ एक फलफुल कार्यक्रम अनुसार पकेटक्षेत्र व्यवस्था मिलाउने	वडा तथा समुदाय		
		तालिम तथा गोष्ठीहरु संचान गरी किसानहरूलाई सुसूचित गराउने।	वडा तथा समुदाय		
		प्रत्येक वर्ष नियमित रूपमा पशुचैपायालाई खोप हान्ने व्यवस्था मिलाउने निती तयार पारी कार्यन्वयन गर्ने।	वडा तथा समुदाय	नगरपालीका, पशुसेवा कार्यलय	
किरा प्रकोप	अत्यधिक किराको प्रभावले वालीलाई जोखिम परेको	किरा रोगको वारेमा कृषकहरूलाई जानकारी गराई जैविक विधिद्वारा किरा नियन्त्रण व्यस्था मिलाउने।	वडा तथा समुदाय	नगरपालीका, वडा, कृषि विकास कार्यलय, कृषक समुह	
वन्यजन्तु आतঙ्क	वाली नष्ट खेतियोग्य जमिन वाभीने क्रम वड्दो	समुहिक हेरालुको व्यवस्था मिलाउने वन्य जन्तु आउने गौडाहरुमा पूर्वसुचना प्रणालीको विकास गर्ने।	वडा तथा नगरपालिका	नगरपालिका, वन कार्यलय,	

३.१.३ सामाजिक क्षेत्र (शिक्षा, स्वास्थ्य, खानेपानी तथा सरसफाई, समाजकल्याण) :

प्रमुख प्रकोप	प्रमुख जोखिम	विपद् व्यवस्थापनका क्रियाकलाप	स्थान	मुख्य जिम्मेवारी र सहयोगी	समय अवधि
महामारी खडेरी वाढ़ी पहिरो भुकम्प, आगोलागी	विभिन्न प्रकोपका कारण माहामारी जन्य प्रकोपहरु देखिने गरेको पाइएको छ ।	माहामारी नियन्त्रणका लागि जनचेतनामुलक कार्यक्रम संचालन गर्ने ।	प्रभावित वडा तथा समुदाय	नगरपालिका, स्वास्थ्य चौकी तथा स्वास्थ्य कार्यलय	
	नयाँ नयाँ खालका महामारीहरु जस्तो: कि कोभिड-१९ को जोखीम देखिएको	केन्द्र तथा स्थानिय सरकारको मार्गदर्शन अनुसार तयारी गर्ने, स्वास्थ्य तथा सुरक्षाका विधिहरु अपनाउने, जनचेतना फैलाउने	नगरपालिका भरी	अस्पताल, स्वास्थ्य संस्थाहरु	नियमित
	जनचेतनाको कमी	समुदायमा विपद् सम्बन्धी जनचेतनामुलक कार्यक्रम संचालन गर्ने ।	वडा तथा समुदाय	नगरपालिका, वडा कार्यललय, दातृ निकायहरु	
		क्षमता अभिवृद्धि सम्बन्धी तालिम उपलब्ध गराउने ।	वडा तथा समुदायमा	नगरपालिका, वडा कार्यललय, दातृ निकायहरु	
		विद्यालयमा नियमित रूपमा समुदायमा आउने विपदको वारेमा छलफल गराउने ।	विद्यालय	नगरपालिका, वडा कार्यललय, विद्यालय, शिक्षा कार्यलय, दातृ निकायहरु	
		नगरपालिका क्षेत्रका सम्पूर्ण विद्यालयमा विपद् जोखिम व्यवस्थापन सम्बन्धित कार्यक्रम संचालन गर्ने ।	विद्यालय	नगरपालिका, वडा कार्यललय, विद्यालय, शिक्षा कार्यलय, दातृ निकायहरु	
		वडा कार्यलय, विद्यालय, सहकारी तथा स्थानीय क्लवहरुमा विपद् सूचना केन्द्र स्थापना तथा	वडा, स्थानीय क्लव, विद्यालय, सहकारी	नगरपालिका, वडा कार्यललय, विद्यालय, शिक्षा कार्यलय, दातृ निकायहरु	

		संचालन गर्ने ।			
तरकारीजन्य उत्पदनमा अत्यधिक रासायनिक विषाधीको प्रयोगका कारण मानव स्वास्थ्यमा समस्या देखा पर्न थालेको	जैविक विषाधीको प्रयोग गर्ने कार्यलाई जोड दिने । जनचेतनामुलक कार्यक्रम संचालन गरी विषाधीको प्रयोगलाई कम गर्ने ।	नगरपालिका क्षेत्रका सम्पूर्ण समुदाय	नगरपालिका, वडा कार्यलय, कृषिक समुह, कृषि शाखा संचार मध्यम, दातृ निकायहरु		
खानेपानीका स्रोतहरु अव्यवस्थिभएको पानीको मुहान फोहोर भएको	पानीको मुहान व्यवस्थापन तथा जनचेतनामुलक कार्यक्रम संचालन गर्ने ।	सम्बन्धित पानीको मुहान क्षेत्र	नरपालिका, खानेपनि तथा सरसफाइ डिभिजन कार्यलय, खानेपानी उपभोक्त समिती, दातृ निकायहरु		
भुकम्प पश्चात धेरै स्थानहरुमा पानिका मुहानहरु सुकेका	पानीको मुहान संरक्षण तथा व्यवस्थापनका लागि एकीकृत जलाधार क्षेत्र व्यवस्थापन कार्यक्रम संचालन गर्ने	सम्बन्धित क्षेत्र	नगरपालिका, डिभिजन भु संरक्षण कार्यलय, खानेपानी तथा सरसफाइ कार्यलय, खानेपानी उपभोक्त समिती		
खानेपानी समस्या अत्यधिक रहेको	पानीको स्रोत पहिचान तथा व्यवस्थान कार्य अगडी बढाउने । आकाशे पानी संकलन गरी खानेपानी तथा सरसफाइमा प्रयोग गर्ने । वृक्षारोपण गरी पानीको मुहान संरक्षण गर्ने ।	सम्बन्धित क्षेत्र	नगरपालिका, वडा, खानेपानी तथा सरसफाइ डिभिजन कार्यलय, स्थानीय वासी नगरपालिका, वडा, स्थानीय वासी नगरपालिका, वडा, विपद समिती, खानेपनि उपभोक्ता समिती		
पहिरो प्रभावित क्षेत्रमा गरीबी वड्दै गएको	पहिरो प्रभावित समुदायलाई लक्षित गरी जीवीकोपार्जनका विभिन्न तालिम, कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्ने ।	पहिरो प्रभावित क्षेत्र	नगरपालिका, वडा, कृषि विकास कार्यलय, कृषिक समुह		

३.१.४ पूर्वाधार क्षेत्र (सहरी विकास, यातायात, सिचाइ, उर्जा, आवस तथा साँस्कृतिक सम्पदा) :

प्रमुख प्रकोप	प्रमुख जोखिम	विपद् व्यवस्थापनका क्रियाकलाप	स्थान	मुख्य जिम्मेवारी र सहयोगी	समय अवधि
---------------	--------------	-------------------------------	-------	---------------------------	----------

पहिरो, वाढी, भुकम्प, खडेरी	भौतिक संरचनामा प्रभाव परेको खेतियोग्य जमिन नष्ट परेको उचित ढल निकासी नभएका कारणले पहिरो गएको जंगल फडनीका करण पहिरोको जोखिम बडेको २०७२ सालमा गएको भुकम्पको कारण नगरपालिकाको विभिन्न स्थानमा जमिन धाजा फाटेकोले पहिरोको जोखिम बढाउ गएको	जलाधार संरक्षण कार्य संचालन गरी पानीको मुहान संरक्षण गर्ने ।	पानीको मुहान तथा श्रोतहरु	नगरपालिका, भूसंरक्षण कार्यलय, वन उपभोक्ता समिती	
	वृक्षा रोपण कार्यक्रम संचालन गर्ने ।	नगरपालिका भरी	नगरपालिका, वन कार्यलय, भूसंरक्षण कार्यलय, वन उपभोक्ता समिति		
	विस्तृत भौगोलिक अध्यायन गरी मानव वस्ती सुरक्षित स्थानमा सार्ने योजना बनाउने ।		नगरपालिका		
	पहिरो प्रभावित क्षेत्रमा तार जालि, ग्याविन तथा वायोइन्जीनियरिङ विधिद्वारा पहिरो नियन्त्रणको कार्य संचालन गर्ने ।	पहिरो प्रभावित क्षेत्र	नगरपालिका, भूसंरक्षण कार्यलय, वडा कार्यलय, स्थनिय समुदाय, वन उपभोक्ता समिती		
	भु-सम्बेदनशीलता अध्ययन गरी सुरक्षित स्थानमा वस्ती बसाउने कार्यलाई अगाडि बढाउने ।	पहिरो प्रभावित क्षेत्र तथा भुकम्पले चिरा परेको क्षेत्र	नगरपालिक, भौगोलिक अध्यायन केन्द्र		
	खोला क्षेत्रबाट पानीको लिफिटङ्ग सिँचाइ योजना संचालन गर्ने ।	संभावित क्षेत्र	नगरपालिका, सिँचाइ कार्यलय, कृषक समुह		

३.१.५ प्राकृतिक श्रोत तथा वातावरण केन्द्र :

प्रमुख प्रकोप	प्रमुख जोखिम	विपद् व्यवस्थापनका क्रियाकलाप	स्थान	मुख्य जिम्मेवारी र सहयोगी	समय अवधि
वन्यजन्तु आतঙ्क	वन्य जन्तु आतङ्कका कारण खेतियोग्य जामिन वाभिने ऋम वहन थालेको	वन्यजन्तु नियन्त्रण सम्बन्धी जन चेतनामुलक कार्यक्रम संचालन गर्ने ।	नगरपालिका	नगर पालिका तथा वन कार्यलय	३ वर्ष भित्र
रोगकिरा	साँगाचोक क्षेत्रमा सालको रुख तथा कोदो वालीमा किरा प्रकोप बढाउरहेको	किरा नियन्त्रण सम्बन्धी जन चेतनामुलक कार्यक्रम संचालन गर्ने ।	साँगाचोक क्षेत्र	नगरपालिका, वन कार्यलय	
खडेरी	खडेरी	जैविक विविधता कायम गर्ने वृक्षारोपण कार्यक्रम संचालन गर्ने ।	वडा तथा समुदाय	नगरपालिका	४ वर्ष भित्र

३.१.६ लैङ्गीक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण र सुशासन :

प्रमुख प्रकोप	प्रमुख जोखिम	विपद् व्यवस्थापनका क्रियाकलाप	स्थान	मुख्य जिम्मेवारी र सहयोगी	समय अवधि
वहप्रकोप	वहप्रकोप	विपदमा परेका जेष्ठ नागरिक, वालवालिका तथा शारीरिक रूपमा कमजोर क्षमता भएका व्यक्तिलाई प्राथमिकता दिई खोज तथा उद्धार गर्ने ।	समुदाय, वडा	नगरपालिका, वडा कार्यलय, महिला तथा वालावालिका कार्यलय	

३.१.७ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य :

प्रमुख प्रकोप	प्रमुख जोखिम	विपद् व्यवस्थापनका क्रियाकलाप	स्थान	मुख्य जिम्मेवारी र सहयोगी	समय अवधि
वहप्रकोप	वहप्रकोप	जनचेतनामुलक कार्यक्रम संचालन गर्ने । विपद् जाखिम व्यवस्थापनका लागि कार्यदलको गठन, क्षमता अभिवृद्धिको तालिम तथा पुनःताजकीकरणको व्यावस्था मिलाउने नियमित रूपमा स्रोतको आकलन तथा पूर्वानुमान गर्ने । पूर्वसूचना प्रणालीको व्यवस्था मिलाउने कृतिम घटनाअभ्यास कार्यक्रम संचालन गर्ने । विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गर्ने ।	समुदाय, वडा तथा नगरपालिक	नगरपालिका, स्थानिय विपद् जोखिम व्यवस्थापन समिती, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन समिती, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिती, दातृ निकायहरु	नियमित

३.२ विपदको समयमा गरिने क्रियाकलापहरु :

समयावधि	व्यवस्थापनका क्रियाकलाप	मुख्य जिम्मेवारी	स्रोतको व्यवस्था
---------	-------------------------	------------------	------------------

			आन्तरिक	वाह्य
० देखि १ घण्टा भित्र	प्रकोपको पूर्व सूचना र विपद्को सूचना सम्प्रेषण	पूर्व सूचना कार्यदल, प्रभावित समुदाय र स्थानीय र सामुदायिक विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	❖	❖
० देखि १ घण्टा भित्र	स्थानीय तथा सामुदायिक विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समितिको बैठक	समितिका पदाधिकारीहरु	❖	❖
० देखि २४ घण्टा भित्र	स्थानीय र सामुदायिक कार्यदलहरुबाट उद्धार कार्य	खोज उद्धार तथा प्राथमिक उपचार कार्यदल	❖	❖
० देखि २४ घण्टा भित्र	खोज उद्धार र प्राथमिक उपचारका लागि थप सहयोग आवश्यक भएमा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, रेडक्स, सुरक्षा निकायलगायतसँग समन्वय गर्ने	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	❖	❖
२४ घण्टा देखि ४८ घण्टा भित्र	प्रभावित परिवार को दर्ता तथा खोजी कार्य, प्रभावित परिवारलाई पहिचान पत्र (टोकन) वितरण र तथ्यांक व्यवस्थापन	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	❖	❖
२४ घण्टा देखि ४८ घण्टा भित्र	आवास तथा गैरखाद्य सम्बन्धी प्रतिकार्य	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	❖	❖
२४ घण्टा देखि ४८ घण्टा भित्र	खानेपानी तथा सरसफाई सम्बन्धी प्रतिकार्य	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	❖	❖
२४ घण्टा देखि ४८ घण्टा भित्र	खाद्य व्यवस्थापन सम्बन्धी प्रतिकार्य	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	❖	❖
२४ घण्टा देखि ४८ घण्टा भित्र	गुनासा, लैंडिक हिंसा तथा विवाद व्यवस्थापन सम्बन्धी प्रतिकार्य	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति र संरक्षण कार्यदल	❖	❖
२४ घण्टा देखि ४८ घण्टा भित्र	स्वास्थ्य तथा पोषणसम्बन्धी प्रतिकार्य	स्थानीय र सामुदायिक विपद् व्यवस्थापन समिति	❖	❖
४८ देखि ७२ घण्टा भित्र	पानी शुद्धिकरणका लागि अपुग सामग्रीको लेखाजोखा र व्यवस्थापन	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	❖	❖

४८ देखि ७२ घण्टा भित्र	महामारी नियन्त्रणका लागि फोहर व्यवस्थापन	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशिल समिति	❖	❖
४८ देखि ७२ घण्टा भित्र	स्फियर मापदण्डअनुसार खाना बनाउने भाँडावर्तन, इन्धन, लुगाफाटो, कम्बल, परिवार, बालबालिका, महिलाका लागि आवश्यक पर्ने स्वास्थ्य प्रबर्द्धन सामग्रीजस्ता गैरखाद्य सामग्रीको सेट वितरण गर्ने	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	❖	❖
४८ देखि ७२ घण्टा भित्र	खाद्य सामग्री वितरण	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशिल समिति	❖	❖
७२ घण्टा देखि ७ दिन भित्र	आपत्कालीन शिक्षाको व्यवस्थापन	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशिल समिति र सम्बन्धित विद्यालय	❖	❖
७२ घण्टा देखि ७ दिन भित्र	गुनासा, लैङ्गिक हिंसा तथा विवाद व्यवस्थापन सम्बन्धी थप प्रतिकार्य	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशिल समिति र संरक्षण कार्यदल	❖	❖
७२ घण्टा देखि ७ दिन भित्र	बहुक्षेत्र प्रारम्भिक द्रूत लेखाजोखा	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशिल समिति र जिल्ला दैवी प्रकोप उद्धार समितिले खटाएको टोली	❖	❖
७२ घण्टा देखि ७ दिन भित्र	शब व्यवस्थापन तथा मृतक परिवारलाई आर्थिक सहयोग	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशिल समिति र जिल्ला दैवी प्रकोप उद्धार समिति	❖	❖
७ दिन देखि २ साता भित्र	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशिल समितिको बैठक	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशिल समिति	❖	❖
७ दिन देखि २ साता भित्र	विभिन्न क्षेत्रमा भएको आवश्यकता र खाडलका आधारमा थप प्रतिकार्य	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशिल समिति	❖	❖
७ दिन देखि २ साता भित्र	मनोसामाजिक परामर्श	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशिल समिति र संरक्षण कार्यदल	❖	❖

३.३ विपद् पश्चात गरिने क्रियाकलाप :

३.३.१ उत्पादनमूलक क्षेत्र (कृषि, खाद्यसुरक्षा तथा जिविकोपार्जन, उद्योग) :

प्रमुख प्रकोप	प्रमुख जोखिम	विपद् व्यवस्थापनका क्रियाकलाप	स्थान	मुख्य जिम्मेवारी र सहयोगी	समय अवधि
---------------	--------------	-------------------------------	-------	---------------------------	----------

खडरी		कृषि उत्पादनको लागि सुलव मुत्यमा वीउ उपलब्ध गराउने ।	प्रभावित स्थान	नगरपालिका, कृषि विकास कार्यलय, दातृ निकाय	विपद पश्चात
		वीउ भण्डारण केन्द्र स्थापना तथा संचालनमा ल्याउने ।	प्रभावित स्थान	नगरपालिका, कृषि विकास कार्यलय, दातृ निकाय	विपद पश्चात
		कृषिमा अनुदानको व्यवस्था मिलाउने ।	प्रभावित स्थान	नगरपालिका, कृषि विकास कार्यलय, दातृ निकाय	विपद पश्चात
		वैकल्पिक खेती प्रणालीको विकास गर्ने ।	प्रभावित स्थान	नगरपालिका, कृषि विकास कार्यलय, दातृ निकाय	विपद पश्चात
वन्यजन्तु तथा किरा	वन्यजन्तु तथा किरा	वन्यजन्तु तथा किरा नियन्त्रणका लागि सम्बन्धित स्थानमा पहल गर्ने ।	प्रभावित स्थान	नगरपालिका, कृषि विकास कार्यलय, दातृ निकाय	विपद पश्चात

३.३.२ सामाजिक क्षेत्र (शिक्षा, स्वास्थ्य, खानेपानी तथा सरसफाई, समाजकल्याण) :

प्रमुख प्रकोप	प्रमुख जोखिम	विपद् व्यवस्थापनका क्रियाकलाप	स्थान	मुख्य जिम्मेवारी र सहयोगी	समय अवधि
खडरी	पानीको मुहान सुक्ने	पानीको मुहन संरक्षणको कार्यक्रम संचालन गर्ने ।	प्रभावित क्षेत्र	नगरपालिका, कृषि कार्यलय, दातृ निकायहरु	विपद पश्चात
		पानीको वैकल्पित श्रोतको खोजी तथा व्यवस्थापन गर्ने ।			
पहिरो/भुकम्प/वाढी	पानीको मुहान पुराने	मुहान संरक्षण तथा ट्याङ्गी निर्माण कार्य अगाडि वढाउने ।	प्रभावित क्षेत्र	नगरपालिका, खानेपानी कार्यलय, दातृ निकायहरु	नगरपालिका, खानेपानी कार्यलय, दातृ निकायहरु
	पानीको ट्याङ्गीकामा क्षेत्री पुग्ने	वैकल्पिक पानीका स्रोतहरुको खोजी तथा व्यवस्थापन गर्ने ।			
	खाने पानी संरचना पहिरोले वगाउने	स्वास्थ्य शिविर संचालन गर्ने ।			
	पानीको मुहान दबेर तल जाने	विद्यालय संचालन कार्यलाई जोडिने ।		नगरपालिका, श्वास्था कार्यलय, दातृ निकायहरु	
	समुदायमा माहामरी जन्य प्रकोप देखा पर्ने	पीडितका लागि तत्काल शुद्ध पिउने पानी तथा राहत		नगरपालिका, विद्यालय, शिक्षक, शिक्षा कार्यलय	
	विद्यालयमा पठनपाठन अवरुद्ध हुने	नगरपालिका, जिल्ला विपद व्यवस्थापन			
	भुकम्प तथा पहिरो	पीडितका लागि तत्काल शुद्ध पिउने पानी तथा राहत			

		खाद्यान्नको लत्ता कपडा, औषधी लगायत अत्यावश्यक बस्तुको व्यवस्थापन गर्ने ।		समिती, खानेपानी कार्यलय	
		भूकम्पका करण विग्रीएका भत्केका पानीका संरचना मर्मत सम्भार तथा अस्थायी शौचालयको व्यवस्था गर्न पहल गर्ने ।			

३.३.३ पूर्वाधार क्षेत्र (सहरी विकास, यातायात, सिचाइ, उर्जा, आवास तथा साँस्कृतिक सम्पद) :

प्रमुख प्रकोप	प्रमुख जोखिम	विपद् व्यवस्थापनका क्रियाकलाप	स्थान	मुख्य जिम्मेवारी र सहयोगी	समय अवधि
भुकम्प/पहिरो/वाढी/आगोलागी	सम्पूर्ण भौतिक संरचना ध्वस्त	मर्मत सम्भार तथा पूनःनिर्माणमा समुदायको सहभागिता वृद्धि गर्ने । भुकम्प प्रतिरोधी भौतिक संरचना निर्माण सम्बन्धी जनशक्ती तयार गर्ने । भुकम्प प्रभावितका लागि तत्काल सुरक्षित स्थानमा बस्नका लागि अस्थायी आवास टहरा वा सेल्टरको व्यवस्था गर्ने । भत्केका विग्रेका घर, भवन तथा संरचनाहरूको हटाउनुका साथै त्यसको व्यवस्थापन गर्ने । पूर्ण क्षती भएका घर परिवारलाई लक्षित गरी दक्ष प्राविधिकको प्रयोग गरी सरकारी मापदण्ड अनुसार घर निर्माणका लागि सघाउने । नयाँ बन्ने घर तथा भौतिक संरचना दक्ष प्राविधिकको प्रयोग गरी सरकारी मापदण्ड अनुसार तयार गर्ने । क्षतिको मुल्याङ्कन तथा विश्लेषण गरी विग्रीएका संरचनाहरूको पुन निर्माणकालागि पहल । सिचाइ कुलोको मर्मत तथा सम्भार तथा पुन निर्माण गरी नियमित पानीको संचालनको व्यवस्था मिलाउने ।	प्रभावित क्षेत्र	नगरपालिका, वडा कार्यलय, दातृ निकायहरू	विपद् समय पश्चात

३.३.४ प्राकृतिक श्रोत तथा वातावरण केन्द्र :

प्रमुख प्रकोप	प्रमुख जोखिम	विपद् व्यवस्थापनका क्रियाकलाप	स्थान	मुख्य जिम्मेवारी र सहयोगी	समय अवधि
---------------	--------------	-------------------------------	-------	---------------------------	----------

वहुप्रकोप	वहुप्रकोप	पहिरो गएको ठाउँमा पखार्ल लगाउने खानेपानी सरसफाई तथा स्वस्थृता व्यवस्थापन गर्ने ।	प्रभावित क्षेत्र	नगरपालिका, खानेपानी तथा सरसफाई कार्यलय	विपद् पश्चात
		जैविक विविधता कायम गर्ने ।		नगरपालिका, वन कार्यलय	
		वातावरण सन्तुलनको व्यवस्था मिलाउने ।			
		प्राकृतिक श्रोत व्यवस्थापनमा जनसमुदायको क्षमता अभिवृद्धि गरी सहभागीता गराउने ।		नगरपालिका, कृषि विकास कायूलय, दातृ निकाय	
		जैविक मल तथा जैविक विषधीको निर्माण तरीका वारे स्थानीय कृषक समुहको क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रम संचालन गराउने ।		नगरपालिका, भु संरक्षण कार्यलय	
		पहिरो गएको स्थानमा तारजालीका साथै वायोइन्जीनियारिङ विधिद्वारा रोकथाम गर्ने ।		नगरपालिका, भु संरक्षण कार्यलय	
		पानीको मुहान संरक्षण तथा जैविक विविधता कायम गर्न जलाधार क्षेत्र व्यवस्थापन कार्यक्रम संचालन गर्ने ।			

३.३.५ लैझीक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण र सुशासन :

प्रमुख प्रकोप	प्रमुख जोखिम	विपद् व्यवस्थापनका क्रियाकलाप	स्थान	मुख्य जिम्मेवारी र सहयोगी	समय अवधि
वहु प्रकोप	खान नपाउने, कुपोषित हुने, उब्जनीमा कमी, विद्यालय छोड्ने क्रम बड्दो, वेचविखान, यौन शोषण, घर छाडी काममा जानुपर्ने, हिंसा, भोकमारी, बढी श्रम, आत्म हत्या, वातावरण प्रदुषण आदीको जोखिममा पर्ने संरक्षण सम्बन्धी जनचेतनाको अभाव परामर्श सेवाको अभाव महिलाहरु यौनजन्य हिन्सामा पर्ने सक्ने	आवश्यक तथ्याङ्क संकलन तथा जनचेतनामुलक कार्यक्रम संचालन गर्ने । आवश्यकता अनुसारको राहात सामाग्री तथा आवासको व्यवस्था मिलाउने । मनो परामर्श सेवा संचालन गर्ने ।	प्रभावित क्षेत्र	नगरपालिनका, महिला तथा वालवालिका कार्यलय, महिला संजाल, वाल क्लब	विपद् पश्चात

३.३.६ पूर्वतयारी, प्रतिकार्य तथा पूनर्लभि क्षेत्र :

प्रमुख प्रकोप	प्रमुख जोखिम	विपद् व्यवस्थापनका क्रियाकलाप	स्थान	मुख्य जिम्मेवारी र सहयोगी	समय अवधि
वहु प्रकोप		<p>आवश्कता अनुसार थप खोज तथा उद्धार व्यवस्था मिलाउने तथा विग्रीएका भत्केका संरचनाबाट बहुमुल्य तथा महत्वपूर्ण सामग्री निकाली सम्बन्धित व्यक्तिलाई जिम्मा दिने ।</p> <p>घाईतेलाई थप उपचारको व्यवस्था मिलाउने, घाईतेको उपचारका लागि आर्थिक स्रोतसंकलन तथा सम्बन्धित निकायमा पहल गर्ने ।</p> <p>राहत व्यवस्थापन तथा वितरणरको कार्य व्यवस्थित गर्ने तथा बास्तविक पीडित सम्म पुऱ्याउन पहल गर्ने ।</p> <p>भूकम्प प्रभावित मानवीय, आर्थिक, तथा भौतिक क्षतिको मुल्याङ्कन तथा विश्लेषण गरी राहत तथा पुनर्निर्माणका लागि सरकारी तथा गैंड सरकारी निकायमा पहल गर्ने ।</p> <p>विपद् व्यवस्थापन समिति समुदायमा विपद् सम्बन्धी तालिम दिने तथा खोजउद्धार तथा प्राथमिक उपचारको सामाग्री पुन भण्डारण गर्ने ।</p> <p>त्रिपाल तथा अस्थायी टहरामा बसेका भूकम्प प्रभावितलाई पुर्नवासका लागि स्थायी घर निर्माणमा पहल गर्ने ।</p> <p>आवश्कता अनुसार थप खोज तथा उद्धार व्यवस्था मिलाउने घाईतेको थप उपचारको व्यवस्था मिलाउने ।</p> <p>राहत व्यवस्थापन तथा वितरणको कार्य व्यस्थित तथा प्रभावित सम्म पुऱ्याउने ।</p>	प्रभावित क्षेत्र	नगरपालिका, सम्बन्धित क्षेत्रगत नियकाहरु	विपद समय पश्चात

अनुसूची १ : नगरपालिकाका र बडाहरुको विपद् तथा जलवायू उत्थानशील समितिहरुको नामावली :

१, चौतारा संगाचोकगढी नगरपालिका स्तरिय विपद् व्यवस्थापन समितिको विवरण :

क्र.सं	जिम्मेवारी	नाम थर	पद	संपर्क नं
१	नगर प्रमुख	अमान सिंह तमाड	संयोजक	९८६५७०७७३७
२	नगर उपप्रमुख	जनुका पराजुली	सदस्य	९८६३६९७५२३
३	प्रमुख प्रशासकयि अधिकृत	फणेन्द्रप्रसाद पौडेल	सदस्य	९८५११४८७५
	बिषयगत शाखाका प्रमुखहरु			
४	शुशासन समिति	बिष्णु लामा	सदस्य	९८५११९५०६८
५	आर्थिक विकास समिति	नरमान श्रेष्ठ	सदस्य	९८४३५७२७५५
६	भौतिक पूर्वाधार समिति	चुडामाणी नेपाल	सदस्य	९८४१२८६३२१
७	बन वातावरण तथा विपद	शेरबहादुर श्रेष्ठ	सदस्य	९८५११४७८४३
८	सामाजिक विकाश समिति	रामप्रसाद गौतम	सदस्य	९७५१०३९२१९
९	विधायन समिति	सुशिल बहादुर माझी	सदस्य	९८६१८०५१३२
१०	प्रतिनिधी जिल्ला प्रशासन कार्यालय	रामबाबु महतो	सदस्य	९८४४११२३०९
११	सामाजिक विकाश शाखा प्रमुख	दुर्गा प्रसाद दुडेल	सदस्य	९८४१८९३३२५
१२	प्रतिनिधी पूर्वाधार विकाश शाखा	सम्भागत प्रतिनिधी	सदस्य	
१३	प्रतिनिधी संघिय सूरक्षा निकाय	सम्भागत प्रतिनिधी	सदस्य	
१४	नगर प्रहरि प्रमुख	छैन	सदस्य	
	मान्यता प्राप्त राजनीतिक दल तथा संघ सम्प्रति			
१५	प्रतिनिधी नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी एमाले	सम्भागत प्रतिनिधी	सदस्य	
१६	नेकपा माओवादी केन्द्र	सम्भागत प्रतिनिधी	सदस्य	
१७	प्रतिनिधी नेपाली कंग्रेस	सम्भागत प्रतिनिधी	सदस्य	
१८	नेकपा एकिकृत समावादी	सम्भागत प्रतिनिधी	सदस्य	
१९	प्रतिनिधी नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	सम्भागत प्रतिनिधी	सदस्य	
२०	प्रतिनिधी नगरतहको उद्योग बाणिज्य संघ	सम्भागत प्रतिनिधी	सदस्य	
२१	प्रतिनिधी गै स स महासंघ	सम्भागत प्रतिनिधी	सदस्य	
२२	प्रतिनिधी नेपाल पत्रकार महासंघ	सम्भागत प्रतिनिधी	सदस्य	
२३	विपद् व्यवस्थापन शाखा हेने शाखा प्रमुख	चिरञ्जीवी कटेल	सदस्य सचिव	९८५११५६८२

२, नगरपालिकाका बडाहरुको विपद् तथा जलवायू उत्थानशील समितिहरुको नामावली :

क) बडा नं १

क्र.सं	नम	ठेगाना	पद	सम्पर्क नं.
१.	सानोकान्धा श्रेष्ठ	स्याउले	संयोजक	९८५१२९२९४३
२.	श्री रामशरण अधिकारी	स्याउले-५	सदस्य	९८१८५७९९५५
३.	श्री लोक ब श्रेष्ठ	स्याउले-८	सदस्य	९८१८७६७९२९
४.	श्रीमती माइली बम्जन	स्याउले-१	सदस्य	९८१८७६५१९६
५.	श्री चन्द्र ब तामाङ्ग	स्याउले-७	सदस्य	९८०३७०२२२६
६.	श्री लाक्ष्मा तामाङ्ग	स्याउले-३	सदस्य	९८१८७४६६२७
७.	श्री सानु तामाङ्ग	स्याउले-२	सदस्य	९८१८१२९२६६
८.	श्रीमती खेल कुमारी कार्की	स्याउले-९	सदस्य	९८४१९१२४७४२
९.	श्री सुरेन्द्र कुमार श्रेष्ठ	स्याउले-६	सदस्य	९८१८७८२३०२
१०	श्री विना श्रेष्ठ	स्याउले-४	सदस्य	

ख) बडा नं २ (गाउँस्तरीय स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको विवरण)

क्र.सं	नम	पद	संलग्न संस्था	सम्पर्क नम्बर
१.	दिपेन्द्र थापा	संयोजक	बडाध्यक्ष	९८५१०४३४०८
२.	निर बहादुर तामाड	सदस्य	नेपाली कांग्रेस पार्टी प्रतिनिधि	९८४३३७५९८

३.	खिल प्रसाद दुङ्गना	सदस्य	ने.क.पा. (पार्टी प्रतिनिधि)	९८०३८६७४४९
४.	ओम बहादुर थापा	सदस्य	रा.प्र.पा. पार्टी प्रतिनिधि	९७४९३९४४८७
५.	जीवनाथ दुङ्गना	सदस्य	समाजसेवी	९८४९५६८९००
६.	दुर्गा बहादुर थापा	सदस्य	समाजसेवी	९८४९०९३००८
७.	गरुड बहादुर थापा	सदस्य	समाजसेवी	९७४९२५९९०३
८.	गोकर्ण बहादुर थापा	सदस्य	समाजसेवी	९७४९९७२४०८
९.	क्षेत्र बहादुर बस्नेत	सदस्य	समाजसेवी	
१०.	टिकालाल श्रेष्ठ	सदस्य	समाजसेवी	९८४९३३२००७
११.	धर्मदत्त सापकोटा	सदस्य	कालिका मा.वि. प्रधानाध्यापक	९८४९९०३४३०
१२.	पेम्बर लामा	सदस्य	कृषि	९८१८५३४३५६
१३.	मोहन बहादुर थापामगर	सदस्य		९८४९६५३९५३
१४.	केदार बहादुर कटुवाल	सदस्य	सहकारी संस्था उपाध्यक्ष	९८४३४८९९९९
१५.	देवकी दुङ्गना	सदस्य	एकिकृत बचत तथा ऋण सहकारी	९८४३१८८०६०
१६.	सुनिता सापकोटा	सदस्य	महिला प्रतिनिधि	९८४९९९४२९७
१७.	तारा वि.क.	सदस्य	दलित प्रतिनिधि	९८०८९२६५०९
१८.	पिरीराज कटुवाल	सदस्य	पत्रकार	९८४३२८२६६७
१९.	यसोदा थापा	सदस्य	सामाजिक परिचालक (एल.जी.सी.डी.पी.)	९८४९५७९१०९
२०.	मोहन बहादुर थापा	सदस्य सचिव	साविकको गाविस सहायक प्राविधिक	९८४३०७९०८३

ख) वडा नं ३ (गाउँस्तरीय स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको विवरण) :

क्र.सं	नम	पद	संलग्न संस्था	सम्पर्क नम्बर
१.	टेक बहादुर तमाड	अध्यक्ष	वडाध्यक्ष	९८४३५७२३४३
२.	निर बहादुर तामाड	सदस्य	नेपाली काँग्रेस पार्टी प्रतिनिधि	९८४३३७५९८
३.	खिल प्रसाद दुङ्गना	सदस्य	ने.क.पा. (पार्टी प्रतिनिधि)	९८०३८६७४४९
४.	ओम बहादुर थापा	सदस्य	रा.प्र.पा. पार्टी प्रतिनिधि	९७४९३९४४८७
५.	जीवनाथ दुङ्गना	सदस्य	वडा नागरिक मञ्च	९८४९५६८९००
६.	दुर्गा बहादुर थापा	सदस्य	वडा नागरिक मञ्च	९८४९०९३००८
७.	गरुड बहादुर थापा	सदस्य	वडा नागरिक मञ्च	९७४९२५९९०३
८.	गोकर्ण बहादुर थापा	सदस्य	वडा नागरिक मञ्च	९७४९९७२४०८
९.	क्षेत्र बहादुर बस्नेत	सदस्य	समाजसेवी	
१०.	टिकालाल श्रेष्ठ	सदस्य	समाजसेवी	९८४९३३२००७
११.	धर्मदत्त सापकोटा	सदस्य	कालिका मा.वि. प्रधानाध्यापक	९८४९९०३४३०
१२.	पेम्बर लामा	सदस्य	कृषि	९८१८५३४३५६
१३.	मोहन बहादुर थापामगर	सदस्य		९८४९६५३९५३
१४.	केदार बहादुर कटुवाल	सदस्य	सहकारी संस्था उपाध्यक्ष	९८४३४८९९९९
१५.	देवकी दुङ्गना	सदस्य	एकिकृत बचत तथा ऋण सहकारी	९८४३१८८०६०
१६.	सुनिता सापकोटा	सदस्य	महिला प्रतिनिधि	९८४९९९४२९७
१७.	तारा वि.क.	सदस्य	दलित प्रतिनिधि	९८०८९२६५०९
१८.	पिरीराज कटुवाल	सदस्य	पत्रकार	९८४३२८२६६७
१९.	यसोदा थापा	सदस्य	सामाजिक परिचालक (एल.जी.सी.डी.पी.)	९८४९५७९१०९
२०.	मोहन बहादुर थापा	सदस्य सचिव	साविकको गाविस सहायक प्राविधिक	९८४३०७९०८३

ग) वडा नं ४ मा नभएको

घ) वडा नं ५ मा नभएको

ड) वडा नं ६ मा नभएको

च) वडा नं ७ मा नभएको

छ) वडा नं ८ मा नभएको

ज) वडा नं ९

क्र.सं	पदाधिकारीको नाम	पद	ठेगाना	सम्पर्क नं
१.	विष्णु लामा	अध्यक्ष	कदमबास	९८४९८६५३५०
२.	चुडामणि पराजुली	सदस्य	कदमबास	९८४९९६२८८०
३.	दुर्गा गिरी	सदस्य	कदमबास ४	९८५९९४९९४
४.	प्रेम लामा	सदस्य	कदमबास ८	९८९६६२९०४५
५.	विष्णु लामा	सदस्य	कदमबास ३	९८५९९५०६८
६.	अर्जुन गिरी	सदस्य	कदमबास ४	९८६०९०५५१३
७.	वरुण राज गिरी	सदस्य	कदमबास २	९७४९९५४५७३
८.	कृष्ण बहादुर श्रेष्ठ	सदस्य	कदमबास ४	९८४९९३४९३५
९.	मैनाथ श्रेष्ठ	सदस्य	कदमबास	९८०२९४८३२७
१०.	गिता के.सि	सदस्य	चौतारा	
११.	सावित्रि दंगाल	सदस्य	कदमबास ४	९८४९९८९८०७
१२.	ज्ञानीमाया तामाड	सदस्य	कदमबास ३	
१३.	उषा नेपाली	सदस्य	कदमबास ४	
१४.	अम्बर बहादुर वि.क	सदस्य	कदमबास ४	९८६०९०५३२२
१५.	टेक बहादुर श्रेष्ठ	सदस्य	कदमबास १	
१६.	आकाश थिढ	सदस्य	कदमबास ६	९८६०३२८४९४
१७.	रामकृष्ण भुजेल	सदस्य	कदमबास ४	९७४९०३३२९०/९८५९९६२७२२

झ) वडा नं १०

क्र.सं	नाम	ठेगाना	पद	सम्पर्क नं.
१	वेल बहादुर महत	कार्कीटार	अध्यक्ष	९८५९०९५९८५
२	कृष्ण बहादुर तामांग	हर्रे	सदस्य	९८४९९३४९९२
३	रामचन्द्र खड्का	सुकुटे	सदस्य	९८४९५०६२०५
४	झिन्दरा बोगटी	जल्कीनी	सदस्य	९८४९९३४०९६
५	रुकुमाया सार्की	खनिथोक	सदस्य	९८९८०४९७४९
६	सिता थापा	नेपाल रेडक्स	सदस्य	९८४९६४६०८६
७	केशवलाल श्रेष्ठ		सदस्य	
८	रेशमलाल श्रेष्ठ		सदस्य	
९	नेत्र बहादुर बोगटी		सदस्य	
१०	पूर्ण बहादुर खड्का		सदस्य	
११	साधुराम खतिवडा		सदस्य	९८४९७९४७६१
१२	पुरुषोत्तम कार्की		सदस्य	९८४९९०२८१०
१३	यम बहादुर महत		सदस्य	
१४	हिरादेवी बोगटी		सदस्य	९८४९००५९९२
१५	ठम बहादुर श्रेष्ठ		सदस्य	९८६०८४७६६७
१६	मान बहादुर बोगटी	चापवोट	सदस्य	९८४९२४९२९७
१७	सुरेश थापा	वडा कार्यालय	सदस्य सचिव	९८५९२२३६७४२

वडा नं १० को आपतकालिन विपद् व्यवस्थापन उप-समिति :

क्र.सं	नाम	पद	सम्पर्क नं.
१	वेल बहादुर महत	संयोजक	९८५९०९५९८५
२	कृष्ण बहादुर तामांग	सदस्य	९८४९९३४९९२
३	रामचन्द्र खड्का	सदस्य	९८४९५०६२०५
४	झिन्दरा बोगटी	सदस्य	९८४९९३४०९६
५	रुकुमाया सार्की	सदस्य	९८९८०४९७४९
६	पुरुषोत्तम कार्की	सदस्य	९८४९९०२८१०
७	सिता थापा	सदस्य	९८४९६४६०८६

८	मान बहादुर बोगटी	सदस्य	९८४९२४९२९७
९	सुरेश थापा	सदस्य सचिव	९८५१२२३६७४२

ज) वडा नं ११

क्र.सं	नम	पद	
१	शुसिल बहादुर माझी	अध्यक्ष	
२	दीर्घिराम पराजुली	सदस्य	
३	चित्र राज गिरि	सदस्य	
४	रिता गिरि	सदस्य	
५	भगवती तामाड	सदस्य	
६	लक्ष्मण अर्याल	सदस्य	
७	रेशम भुजेल	सदस्य	
८	जानुका देवी नेपाल	सदस्य	
९	गणेश बहादुर माझी	सदस्य	
१०	शारदा अर्याल	सदस्य	
११	शंकर प्रसाद पराजुली	सदस्य	
१२	संस्कृति आचार्य	सदस्य	
१३	बाजुराम पराजुली	सदस्य	
१४	कमलराज गिरि	सदस्य	
१५	केशव राज गिरि	सदस्य	
१६	माधव राज गिरि	सदस्य	
१७	रेशम बहादुर तामाड	सदस्य	
१८	नेत्र बहादुर माझी	सदस्य	
१९	सुरेश थापा	सदस्य सचिव	

वडा नं ११ को आपतकालिन विपद् व्यवस्थापन उप-समिति :

क्र.सं	नामथर	पद	सम्पर्क नं.
१	शुसिल बहादुर माझी	संयोजक	९८६१८०५१३२
२	दीर्घिराम पराजुली	सदस्य	९८०८०७७७०५
३	चित्र राज गिरि	सदस्य	९८५३२७२९६५
४	रिता गिरि	सदस्य	९८४३२९९९९१४
५	भगवती तामाड	सदस्य	
६	रेशम बहादुर तामाड	सदस्य	९७४९११९४६४५
७	माधव राज गिरि	सदस्य	९८४९५१९०१४
८	जानुकादेवी नेपाल	सदस्य	९७४९०२४९५१
९	सुरेश थापा	सदस्य सचिव	९८५१२२३६७४२

ट) वडा नं १२

क्र.सं	नम	पद	सम्पर्क नं.
१	ध्रुवराज गिरि	अध्यक्ष वडा न १२	९८४९९६४८७०
२	राम कुमार श्रेष्ठ	वडा सदस्य वडा न १२	९८४९३९६५८९
३	अम्बर बहादुर गिरि	वडा सदस्य वडा न १२	९८१३७०८८०६
४	पम्फा राना	महिला सदस्य वडा न १२	
५	सुन्तली विक	दलित सदस्य वडा न १२	९७४९२०७२८२
६	राधा गिरि	सदस्य	९८१८५३३९६५
७	रवि श्रेष्ठ	सदस्य	
८	विष्णुलाल श्रेष्ठ	सदस्य	
९	सिता पौडेल	सदस्य	
१०	पदम पराजुली	सदस्य	

११	सन्तमाया श्रेष्ठ	सदस्य	
१२	नवलाल श्रेष्ठ	सदस्य	
१३	सतिलाल श्रेष्ठ	सदस्य	
१४	हरि बहादुर श्रेष्ठ	सदस्य	
१५	डिल बहादुर दर्जी	सदस्य	
१६	चक्र बहादुर गिरी	सदस्य	
१७	चक्र बहादुर तामांग	सदस्य	
१८	धुर्वं पराजुली	सदस्य	
१९	चित्र बहादुर लामा	सदस्य	
२०	धुर्वं गिरि	सदस्य	
२१	सुरेश थापा	सदस्य सचिव	

वडा नं १२ को आपतकालिन विपद् व्यवस्थापन उप-समिति :

क्र.सं	नम	पद	सम्पर्क नं.
१	धुवराज गिरि	संयोजक	९८४९९६४८७०
२	अम्बर बहादुर गिरि	सदस्य	९८९३७०८८०६
३	राम कुमार श्रेष्ठ	सदस्य	९८४९३९६५८९
४	पम्फा राना	सदस्य	९७४९२०७२८२
५	सुन्तली बिक	सदस्य	९८९८५३३९६५
६	चक्र बहादुर गिरि	सदस्य	
७	चित्र बहादुर लामा	सदस्य	९८४९२९९४९०
८	सीता पौडेल	सदस्य	९८५९०९५७१०
९	मित्रलाल श्रेष्ठ	सदस्य	९८४३२४८९४४

ठ) वडा नं १३ मा नभएको

ड) वडा नं १४ मा नभएको

अनुसूची २ : कार्यदलका सदस्यहरुको नामावली

१, क) नगर स्तरिय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना तर्जुमा उपसमिति :

क्र.सं	नामधर	पद	सम्पर्क नं.
१	जानुका पराजुली	संयोजक	९८६३६९७५२३
२	फडेन्द्रप्रसाद पौड्यल	सदस्य	९८५११६४८७५
३	शेर बहादुर श्रेष्ठ	सदस्य	९८५११४७८४३
४	नरमान श्रेष्ठ	सदस्य	९८४३७५२७५५
५	चुडामणी नेपाल	सदस्य	९८४१२८६३२१
६	रामप्रसाद गौतम	सदस्य	९८६११९७२००
७	शुशिल माझी	सदस्य	९८६१८०५१२२
८	विष्णु लामा	सदस्य	९८५११९५०६८
९	चिरञ्जिबी कट्टेल	सदस्य सचिव	९८५११५१६८२

विपद् जोखिम व्यवस्थापन कार्यदलहरु निम्नानुसारका सचेतना तथा पुर्वतयारी कार्यदल गठनगरिएको छ ।

ख) नगर स्तरिय खोज तथा उद्धार कार्यदलको विवरण :

क्र सं	सदस्यहरुको नाम	पद	सम्पर्क नं
१	चिरञ्जिबी कट्टेल	सदस्य	९८५११५१६८२
२	शारदा अधिकारी	सदस्य	९८४९२६१७५७
३	मिना श्रेष्ठ	सदस्य	९८५१२०६०८०
४	सिता श्रेष्ठ	सदस्य	९८६०८१७२९३
५	चमारसिं तमाड	सदस्य	९८५१०९१२००
६	रविन पुरी	सदस्य	९८४९१४८५८०
७	प्रकाश उप्रेती	सदस्य	९८६०२३०८७२
८	सुनील तमाड	सदस्य	९८४९२६१६६३
९	शोभा घोरासैनी	सदस्य	९८६१००९२७२

ग) नगर स्तरिय प्राथमिक उपचार, स्वास्थ्य तथा सरसफाइ कार्यदलको विवरण :

क्र सं	सदस्यहरुको नाम	पद	सम्पर्क नं
१	शिव बहादुर पुरी	सदस्य	९८४९५३८४५७
२	अभिशेक गिरी	सदस्य	९८२३२१३५९९
३	सपना भुजेल	सदस्य	९८४९७९५२२१
४	होमकुमारी नेपाल	सदस्य	९७४९०९५९३४
५	सविना पुरी	सदस्य	९८४३२४८८०९
६	केशव नापित	सदस्य	९८४९१३१७४४
७	सविना श्रेष्ठ	सदस्य	९८४२१५९८७५
८	टिकामायाँ श्रेष्ठ	सदस्य	९८४९८१५९२५
९	रेशमलाल श्रेष्ठ	सदस्य	९८५१२१४७२८
१०	अमृत तमाड	सदस्य	९८६१७६३३४२

घ) नगर स्तरिय सूचना तथा पूर्वचेतावनी कार्यदलको विवरण :

क्र सं	सदस्यहरुको नाम	पद	सम्पर्क नं
१	दुर्गा प्रसाद दुइगोल	सदस्य	९८४९८९३३२५
२	रोशन धिमिरे	सदस्य	९८४९६०९९९९
३	रोहित शर्मा	सदस्य	९८५१२३४५७४
४	आनन्द धिताल	सदस्य	९८४३३५७९५
५	पुनम भण्डारी	सदस्य	९८६९६४४४३७

ड) नगर स्तरिय राहत व्यवस्थापन तथा पुनः स्थापन कार्यदलको विवरण :

क्र सं	सदस्यहरुको नाम	पद	सम्पर्क नं
१	बद्री नारायण भुजेल	सदस्य	९८५९९९९९२७
२	श्वरुपसिं तमाड	सदस्य	९७४९९३४२९७
३	ज्ञानप्रसाद सिंहदेल	सदस्य	९८६०९४९७६६

२, बडा स्तरिय कार्यदलहरु :

क) चौतारा साँगाचोकगढी नगरपालिकाको बडा स्तरिय खोज तथा उद्धार कार्यदलको विवरण :

सदस्यहरुको नाम	पद	सम्पर्क नं	सदस्यहरुको नाम	पद	सम्पर्क नं
बडा नं १			बडा नं ११		
१. सुरेन्द्र श्रेष्ठ	संयोजक	९८१३७२३०२	१. सानो कान्छा तामांग	सदस्य	९८२३०५७७६९
२. देवकी खत्री	सदस्य		२. रेशम बहादुर तामांग	सदस्य	९७४९९९४६४५
३. फर्ति कुमार श्रेष्ठ	सदस्य		३. नेत्र बहादुर माझी	सदस्य	९८१८०७००८
४. महेश कुमार श्रेष्ठ	सदस्य		४. कमल राज गिरि	सदस्य	९८४३६७३४९९
५. बेल बहादुर खत्री	सदस्य		५. बाजुराम पराजुली	सदस्य	९८४९९२४३४१
बडा नं २ २ ३			६. प्रदीप माझी	सदस्य	९८१३४९९७३९
१. लाल बहादुर थापा	संयोजक	९८४९५६८८२०	७. अशोक पराजुली	सदस्य	९८४९५७१०६५
२. मोहनबहादुर थापामगर	सदस्य	९८४९६५३९५३	८. राम कुमार तामांग	सदस्य	
३. लेख बहादुर थापा	सदस्य	९८४९७०९३४४	बडा नं १२		
४. भिम बहादुर थापा	सदस्य	९८०६५९७५८८	१. तिर्थ बहादुर राना	सदस्य	९८०८७००५८३
५. केदार बहादुर कट्टवाल	सदस्य	९८४३४८९९९९	२. अम्बर बहादुर गिरि	सदस्य	९८१३७०८८०६
६. पेम्बर लामा	सदस्य	९८१८५३४३५६	३. राम कुमार श्रेष्ठ	सदस्य	९८४९३९६५८९
७. नीर बहादुर तामाड	सदस्य	९८४३३७१५९८	४. सुन्तली विक	सदस्य	९८१८५३३१६५
८. विष्णुमायाँ वि.क.	सदस्य	९८०३८५३९१४	५. प्रेम बहादुर तामांग	सदस्य	९८४३५२९३९३
९. तोकमायाँ खत्री	सदस्य	९८१००४७१९९	६. मान बहादुर गिरि	सदस्य	९८४३७६६२५७
बडा नं ४ (छैन)			७. केशव राज गिरि	सदस्य	९८४९३२२१०
बडा नं ५			८. पुरुषोत्तम श्रेष्ठ	सदस्य	९८२३१९७०५
१. सुर्यमाया लामा	सदस्य	९८४१२५७०२७	बडा नं १३		
२. लालु माया श्रेष्ठ	सदस्य	९८४३०२००८	१. विष्णु राना	सदस्य	९८५९९२६५८४
बडा नं ६			२. रोजन नेपाली	सदस्य	९८१८८९४४९९
१. देवि बस्नेत	सदस्य	९७४९९७४५४३	३. रण बहादुर पुरी	सदस्य	
बडा नं ७			४. अर्जन रोक्का	सदस्य	९८०३५२८१८६
१. भरत प्रसाद न्यौपाने	सदस्य	९८१८७२०३६	५. खिल बहादुर गिरी	सदस्य	९८४९९७९८६६
बडा नं ८ (छैन)			६. धन बहादुर श्रेष्ठ	सदस्य	९८१३२५६३९६
बडा नं ९			७. रेशम माझी	सदस्य	
१. विकास तामाड	संयोजक	९८१३४६३७०	८. नेत्र बहादुर राना	सदस्य	
२. तारा बहादुर श्रेष्ठ	सदस्य	९८४३१८७६०७	९. नारायण प्रसाद दाहाल	सदस्य	
बडा नं १०			१०. भोला तामाड	सदस्य	
१. पुरुषोत्तम कार्की	सदस्य	९८४९१०२८१०	११. नेत्र बहादुर दुलाल	सदस्य	९८१८८५९५७७
२. गणेश खड्का	सदस्य		१२. यम प्रसाद चौलागाई	सदस्य	९८४९४७३००९

३.मान बहादुर बोगटी	सदस्य	९८४१२४९२९७	१३.देवमाया श्रेष्ठ	सदस्य	९८१३५५१३५६
४.रहर बहादुर तामांग	सदस्य	९८४१२८९४९०	वडा नं १४		
५.चित्र बहादुर माझि	सदस्य	९८१३९९८८९८	१.राम बहादुर सार्की	सदस्य	९८४३२४९६२४
६.राम चन्द्र खड्का	सदस्य	९८४१५०६२०५	२.लाल बहादुर श्रेष्ठ	सदस्य	९८४१०८८८१५
७.विशाल लामा	सदस्य	९८६०४०७९६३	३.सुदर्शन नेपाल	सदस्य	९७४१०२६६०२

ख) चौतारा साँगाचोकगढी नगरपालिकाको वडा स्तरिय प्राथमिक उपचार, स्वास्थ्य तथा सरसफाइ कार्यदलको विवरण :

सदस्यहरुको नाम	पद	सम्पर्क नं	सदस्यहरुको नाम	पद	सम्पर्क नं
वडा नं १			वडा नं ११		
१.सुनिता श्रेष्ठ	संयोजक	९८४३२४८८०३	१.शर्मिला गिरि		
२.मिना देवि श्रेष्ठ	सदस्य		२.भुपेन्द्र राज गिरि		९८४३१८५२३५
३.तेज ब श्रेष्ठ	सदस्य	९८०३०५५०८६	३.नवराज गिरि		
४.माईली बम्जन	सदस्य	९८१८७६५१९६	४.प्रिमिला माझी		९८०८२४३६३८
५.लाक्पा तामाङ्ग	सदस्य		५.सिता माझी		९८१८०२४९०३
वडा नं २ र ३			६.माया माझी		
१.गुञ्ज बहादुर तामाङ्ग	संयोजक	९८४३०३३३००	७.गोकर्ण राज गिरि		९८४११७३२२९
२.पार्वती थापा	सदस्य	९८४३९०७७५६	८.कमला तामांग		९८४९४२२३९४
३.सुनिता सापकोटा	सदस्य	९८४१९९४२९७	वडा नं १२		
४.सिर्जना पौडेल	सदस्य		१.चित्र बहादुर लामा	सदस्य	९८४१२१९४१०
५.रामकला दंगाल	सदस्य	९८६३६९०९०६	२.विनोद गिरि	सदस्य	९८६०३८२१९०
६.तारा वि.क.	सदस्य	९८०८१२६५०९	३.दुवालाल श्रेष्ठ	सदस्य	९८६१२३०३५६
७.प्रकाश थापा	सदस्य	९८२३००६२३०	४.सन्तमाया श्रेष्ठ	सदस्य	९८४९२८४००४
८.पार्वती कटुवाल	सदस्य	९८०८४३६५४३	५.सुन्दर गिरि	सदस्य	९८१३२८५१५४
९.आशा तामाङ्ग	सदस्य	९८१३४४९४९२	६.पम्फा श्रेष्ठ	सदस्य	
वडा नं ४ (छैन)			७.शान्ता गिरि	सदस्य	९८४१७००३७
वडा नं ५			८.अप्सरा गिरि	सदस्य	९८२३२०४८४२
१.नर कुमार श्रेष्ठ	सदस्य		वडा नं १३		
२.भुना घले	सदस्य	९८४१९०९०६५	१.शान्ता गिरी	सदस्य	९८४१६०६८१३
वडा नं ६			२.चिनीमाया तामाङ्ग	सदस्य	
१.सत्य देवि सापकोटा	सदस्य	९७४१२७०२५८	३.शान्ता नेपाली	सदस्य	९८१८९०३१५
२.धुपा सापकोटा	सदस्य	९७४१२६२८०२	४.सुनिता गिरी	सदस्य	
३.कविता सापकोटा	सदस्य	९८६१०६५१२५	५.जमुना पराजुली	सदस्य	
४.सुमित्रा तामाङ्ग	सदस्य	९८०३७८२९००	६.शर्मिला गौतम	सदस्य	
वडा नं ७			७.कोपिला श्रेष्ठ	सदस्य	
१.रीता दुलाल	सदस्य	९८१८३०९५९८	८.सरिता थापा	सदस्य	
२.स्वस्तिका दंगाल	सदस्य	९८६०६३७६७८	९.डम्बर कुमारी दुलाल	सदस्य	
वडा नं ८ (छैन)			१०.अन्जुमाया श्रेष्ठ	सदस्य	९८४९९८९४०३
वडा नं ९			११.चेत कुमारी दुलाल	सदस्य	
१.गीरीनी तामाङ्ग	संयोजक		१२.धनलक्ष्मी श्रेष्ठ	सदस्य	९८१३५५१३५६
२.विन्दा मगर	सदस्य		वडा नं १४		
३.सोम माया तामाङ्ग	सदस्य		१.सिता बस्नेत	सदस्य	९८४३४०६८२
वडा नं १०			२.निरमाया तामाङ्ग	सदस्य	९८४३४५८८१३
१.सरस्वति कार्की	सदस्य		३.रेखा नेपाल	सदस्य	९८१३३३३२००
२.हिरादेवी बोगटी	सदस्य	९८४१००५९९३			
३.मणिका पाठक	सदस्य				
४.जितरानी तामांग	सदस्य				

५. राम प्रसाद तिम्लिसना	सदस्य	९७४१०८८६४२			
६. ठम बहादुर श्रेष्ठ	सदस्य	९८६०८४७६६७			
७. शोभा खत्री	सदस्य				

ग) चौतारा साँगाचोकगढी नगरपालिकाको वडा स्तरिय सूचना तथा पूर्वचेतावनी कार्यदलको विवरण :

सदस्यहरुको नाम	पद	सम्पर्क नं	सदस्यहरुको नाम	पद	सम्पर्क नं
वडा नं १			वडा नं १०		
१. शान्ति तामाङ्ग	संयोजक	९८१३८४१२६६	१. गोपाल खड्का	सदस्य	
२. जनक खत्री	सदस्य		२. भक्त बहादुर महत	सदस्य	९८४३८८२९७८
३. पञ्च माया तामाङ्ग	सदस्य		३. श्याम बहादुर तामाङ्ग	सदस्य	९८४११९६१५६
४. हरि ब श्रेष्ठ	सदस्य		वडा नं ११		
५. प्रविन खत्री	सदस्य	९८१८७६५१९६	१. खेल राज गिरि	सदस्य	९८१८८८४३०६
वडा नं २ २ ३			२. विष्णु माझी	सदस्य	९८४३५३२१६०
१. देवकी दुःखाना	संयोजक	९८४३९८४०६०	३. माधव राज गिरि	सदस्य	९८४१५१०१४
२. हर्क बहादुर लोप्चन	सदस्य	९८०८२५३१२८	वडा नं १२		
३. श्रीबहादुर कटुवाल	सदस्य	९८१००४७२८९	१. देवी बहादुर राना	सदस्य	९८४१८५४२२५
४. दुर्गा बहादुर थापा	सदस्य	९८४१०९३००८	२. दधिराज गिरि	सदस्य	९८०८७३३६४९
५. जीवनाथ दुःखाना	सदस्य	९८४९५६८९००	३. भिम बहादुर गिरि	सदस्य	९८४१२९०९९४
६. रामविक्रम थापा	सदस्य	९८६३९१०९०६	वडा नं ४ (छैन)		
७. गरुड बहादुर थापा	सदस्य	९८४१२५१९०३	वडा नं ५ (छैन)		
८. भिम प्रसाद सापकोटा	सदस्य	९८४११७४६४३	वडा नं ६ (छैन)		
९. प्रेम बहादुर थापा	सदस्य		वडा नं ७ (छैन)		
१०. गोकर्ण बहादुर थापा	सदस्य	९८४११७२४०८	वडा नं ८ (छैन)		
११. डिल्ली प्रसाद दुःखाना	सदस्य	९८४१०२५१६४	वडा नं ९३ (छैन)		
वडा नं ९			वडा नं १४ (छैन)		
१. रुद्र ब. श्रेष्ठ	संयोजक				
२. श्याम भारती	सदस्य				
३. आसामाया माझी	सदस्य				

घ) चौतारा साँगाचोकगढी नगरपालिकाको वडा स्तरिय राहत व्यवस्थापन तथा पुनःस्थापन कार्यदलको विवरण :

सदस्यहरुको नाम	पद	सम्पर्क नं	सदस्यहरुको नाम	पद	सम्पर्क नं
वडा नं १			वडा नं १०		
१. माझीमान तामाङ्ग	संयोजक	९८४१३१४३६३	१. वेल बहादुर महत	सदस्य	९८५१०९५०८५
२. ललित बहादुर गिरि	सदस्य	९८१३४४०४९९	२. सुरेश थापा	सदस्य	९८५१२३६७४२
वडा नं २ २ ३ (छैन)			३. साधुराम खतिवडा	सदस्य	९८४१७९४७६१
वडा नं ४ (छैन)			वडा नं ११		
वडा नं ५ (छैन)			१. खेल राज गिरि	सदस्य	९८१८८८४३०६
वडा नं ६ (छैन)			२. विष्णु माझी	सदस्य	९८४३५३२१६०
वडा नं ७ (छैन)			३. माधव राज गिरि	सदस्य	९८४१५१०१४
वडा नं ८ (छैन)			वडा नं १२		
वडा नं ९			१. ध्वराज गिरि	सदस्य	९८४११६४८७०
१. रामकृष्ण भुजेल	संयोजक	९८५११६२७२२	२. कृष्ण बहादुर गिरि	सदस्य	९८४११४०७६१
२. मनराज गिरि	सदस्य	९८०८१७४१०२	३. मित्रलाल श्रेष्ठ	सदस्य	९८४३२४८१४४
३. कृष्णबहादुर तामाङ्ग	सदस्य	९८४१०२०३०६	वडा नं १३ र १४ (छैन)		

ड) चौतारा साँगाचोकगढी नगरपालिकाको वडा स्तरिय क्षति तथा आवश्यकता विश्लेषण कार्यदलको विवरण :

सदस्यहरुको नाम	पद	सम्पर्क नं	सदस्यहरुको नाम	पद	सम्पर्क नं
वडा नं १			वडा नं ११		
१. देव ज्ञावली	संयोजक		वडा नं १२		
२. हरिलाल भण्डारी	सदस्य	९८६१२८३७१४	१. ध्वराज गिरि	सदस्य	९८४११६४८७०

वडा नं २ र ३ (छैन)	२.अनिल अधिकारि	सदस्य	९८१३५१५६०८
वडा नं ४ (छैन)		वडा नं १३ र १४ (छैन)	
वडा नं ५ (छैन)			
वडा नं ६ (छैन)			
वडा नं ७ (छैन)			
वडा नं ८ (छैन)			
वडा नं ९ (छैन)			
वडा नं १०			
१.वेल वहादुर महत	सदस्य	९८५१०९५०८५	
२.अनिल अधिकारी	सदस्य	९८१३५१५६०८	

च) चौतारा साँगाचोकगढी नगरपालिकाको वडा स्तरिय लैज़ीक समानता तथा संरक्षण कार्यदलको विवरण :

सदस्यहरुको नाम	पद	सम्पर्क नं	सदस्यहरुको नाम	पद	सम्पर्क नं
वडा नं १					वडा नं १०
१.कमला अधिकारी	संयोजक	९८०८६८९९६९	१.सिता थापा	सदस्य	९८४९६४६०८६
२.सुनिता श्रेष्ठ	सदस्य		२.कृष्ण बहादुर तामांग	सदस्य	९८४९९३४९९२
वडा नं २ र ३ (छैन)					३.रुकुमाया सार्की
वडा नं ४ (छैन)					वडा नं ११
वडा नं ५ (छैन)			१.जानुकादेवी नेपाल	सदस्य	
वडा नं ६ (छैन)			२.रिता गिरि	सदस्य	९८४३२९९९४
वडा नं ७ (छैन)			३.चित्र राज गिरि	सदस्य	९८५३२७२९६५
वडा नं ८ (छैन)			वडा नं १२		
वडा नं ९ (छैन)			१.सीता पौडेल	सदस्य	९८५१०९५७१०
			२.पम्फा राना	सदस्य	९७४९२०७२८२
			३.धामो तामांग	सदस्य	९८४९४६८०६१
			वडा नं १३ र १४ (छैन)		

अनुसूची ३ः पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यको लागि कार्यदलको काम, कर्तव्य तथा अधिकार :

समुदाय, वडा, गाउँपालिका तथा नगरपालिकाका कार्यदलले विपद्को प्रभावकारी समन्वयात्मक प्रतिकार्यका लागि आ-आफ्नो तहबाट तयारी अवस्थामा रहनेछन् । एकआपसमा तथा आवश्यकता अनुसार जिल्ला आपतकालीन कार्यसंचालन केन्द्र, सुरक्षा निकाय, रेडक्रस तथा जिल्ला दैवी प्रकोप उद्धार समिति मातहतका विभिन्न विषयगत क्षेत्रहरु) (क्लष्टर) सँग समन्वय गर्दै विपद्को पूर्वसूचना, खोज उद्धार, प्राथमिक उपचार, क्षति तथा आवश्यकता विश्लेषण, राहत वितरण, मनोवैज्ञानिक परामर्श लगायतका कार्यमा योगदान दिनेछन् ।

१. सूचना तथा पूर्वचेतावनी कार्यदल		
विपद् पूर्व	विपद्को समय	विपद् पश्चात
<ul style="list-style-type: none"> पूर्वसूचना तथा चेतावनी प्रणालीबाटे सञ्चार माध्यम र अन्य स्रोतबाट प्राप्त सूचना प्राप्त गर्ने पूर्वचेतावनी प्रणालीको स्थापनाका लागि जिविस, गाविस, जल उत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण डिभिजन कार्यालयसँग समन्वय गर्ने उपलब्ध पूर्वचेतावनी प्रणालीको सुरक्षा र संरक्षण गर्ने विपद्सम्बन्धी काम गर्ने वा अन्य सरोकारबाला निकायमा विपद्बाटे सही जानकारी दिने समुदायसँग नियमित छलफल गर्ने र स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिमा प्रतिवेदन नियमित रूपमा दिने सञ्चारमाध्यम, पत्रकार महासङ्घ, स्थानीय पत्रकारसँग समन्वय गरी सूचना लिने र दिने काम गर्ने विपद् जोखिम व्यवस्थापनसम्बन्धी ज्ञानबद्धक सामग्रीको खोजी गरी समुदायमा उपलब्ध गराउने आपत्कालीन समयपा चाहिने निकायको फोनको सुची तयार गरी समुदायका सबै सदस्यलाई उपलब्ध गराउने जनचेतना अभिवृद्धिका सामग्री जिल्ला र केन्द्रबाट सङ्कलन गरी जनचेतना अभियानमा हुने खर्च कटौती गर्ने सूचना प्रवाह र प्राप्तिको भरपर्दो संयन्त्रका लागि जिल्ला आपत्कालिन कार्य सञ्चालन केन्द्र, जल तथा मौसम विभागका स्टेसनहरु, स्थानीय तहमा समुदाय आफैले संचालन गरेका स्टेसनहरु विचमा नियमित छलफल, बैठक, अनुगमन गर्ने र आवश्यकता अनुसार सूचना आदान प्रदान संयन्त्रमा परिमार्जन गर्ने । 	<ul style="list-style-type: none"> विपद्को सूचना सबैभन्दा पहिले खोज तथा उद्धार कार्यदललाई दिने यस्तो सूचना जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र, स्थानीय प्रहरी, जिल्ला प्रहरी, शसस्त्र प्रहरी, नेपाली सेना, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, गाविस, जिविस र जिल्ला दैवी प्रकोप उद्धार समितिलाई उपलब्ध गराएर सहयोग माग गर्ने विपद्सम्बन्धी सम्पूर्ण जानकारी जानकारी स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिमार्फत, जिविस र जिल्ला दैवी प्रकोप उद्धार समितिलाई दिने विपद्बारेको समाचार तथा सूचना सञ्चारमाध्यम वा पत्रकारलाई उपलब्ध गराउने 	<ul style="list-style-type: none"> क्षति विश्लेषण कार्यदलबाट भएको कार्य र क्षतिको अवस्थाको जानकारी लिने विपद्पछि उत्पन्न भएको थप सङ्कटासन्तार र जनजीवनमा परेको असरको समीक्षा गर्ने जनजीवनमा परेको असरअनुसार पूर्वतयारीका कार्यलाई निरन्तरता दिने । पुर्व सुचना प्रणालिसंग सम्बन्धित संरचनागत पुऱ्जिमा भएको क्षतिको मर्मत संभार गर्ने र थप संरचनाको आवश्यकता भएमा पहल गर्ने । स्थापित संयन्त्रमा भएका कमि कमजोरिमा सुधार ल्याउन पहल गर्ने ।

२. खोज तथा उद्धार कार्यदल		
विपद्बाट विस्थापितलाई राख्नको लागि सुरक्षित स्थानको पहिचान गर्ने	विपद् हुने मौसममा खोज तथा उद्धारको लागि तयारी अवस्थामा रहने	उद्धार गरिएका व्यक्ति, धनसम्पत्ति, पशुधनको सूची तयार गरी मूल समितिलाई दिने
<ul style="list-style-type: none"> उद्धारका लागि आवश्यक पर्ने सामग्रीको 	<ul style="list-style-type: none"> सूचना तथा पूर्वचेतावनी कार्यदलको 	

<p>बन्दोवस्त गर्न स्थानीय प्रहरी, नेपाली सेना, जिल्ला दैवी प्रकोप उद्धार समितिसँग समन्वय गरी सहयोग माग गर्ने</p> <ul style="list-style-type: none"> उद्धारका लागि नेपाल रेडक्रस सोसाइटीसँग समन्वय गर्ने बाढी र पहिरोको समयमा उद्धार गर्न सक्ने समुदायका सदस्यको पहिचान गरी उनीहरूको सम्पर्क नम्बर अध्यावधिक राख्ने उद्धारकर्मीका लागि तालिमको व्यवस्था गर्न गैसस, नेपाल रेडक्रस, प्रहरी र सेनासँग समन्वय गर्ने 	<p>सुचनाका आधारमा अति जोखिममा रहेका परिवारलाई सुरक्षित स्थानमा लैजाने</p> <ul style="list-style-type: none"> त्यस्ता परिवारको महत्वपूर्ण सम्पत्ति र पशुधनको रक्षा तथा उद्धार गर्ने समुदायमा रहेका महिला, अपाङ्ग, बूढाबूढी, गर्भवती तथा सुक्रेरी महिलाको सूची तयार गरी मूल समितिलाई दिने र सहयोगको प्राथमिक सूचीमा राख्न आग्रह गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> विपद्मा परेर हराएका वा मृत्यु भएका मानिस र घरपालुवा पशुको सूची तयार गरी मूल समितिमार्फत सुरक्षा निकाय र गाविसलाई उपलब्ध गराउने उद्धार समाचारी पुनः यथास्थानमा राख्ने
---	---	---

३. राहत व्यवस्थापन तथा पुनःस्थापन कार्यदल

<ul style="list-style-type: none"> समुदायस्तरबाट उपलब्ध हुने राहत सामग्री सङ्कलन र भण्डारणको व्यवस्था गर्ने सामुदायिक विपद् व्यवस्थापन कोषको स्थापना गर्ने राहत सामग्री प्रयोग नभएमा त्यस्तो सामग्री नियमानुसार विक्री गरी प्राप्त रकम कोषमा जम्मा गर्ने पूर्ण रूपमा विस्थापित हुने परिवारलाई बसोबासको व्यवस्थाका लागि सार्वजनिक जग्गाको पहिचान गरी त्यस्तो जग्गा उपयोग गर्न नगरपालिका र गाउँपालिकामार्फत् सम्बन्धित निकायसँग अनुमति लिने प्रक्रिया अघि बढाउने विस्थापितलाई सुरक्षित राख्ने स्थानको लागि उद्धार कार्यदलसँग समन्वय गरी सुरक्षित स्थानको पहिचान गर्ने स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको निदेशनमा आवश्यक कार्य गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> सही समयमा कार्ययोजनानुसार राहत व्यवस्थापन गर्ने जिल्लाबाट प्राप्त अनुदान वा राहत वितरणमा जिल्लाको कार्यदललाई सहयोग गर्ने स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिसँग सहमति लिएर अन्य आवश्यक कार्य गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> विस्थापित भएर पुनःस्थापन हुन नसकेका परिवारलाई सुरक्षित स्थानमा बसोबासको व्यवस्थाका लागि पहल तथा पैरवी गर्ने पुनःस्थापना हुन सक्ने परिवारको घर मर्मतसम्भारको लागि पहल गर्ने र सहयोगको लागि जिल्ला दैवी प्रकोप उद्धार समितिलाई स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिमार्फत् सिफारिस गरी पठाउने
--	---	--

४. प्राथमिक उपचार, स्वास्थ्य तथा सरसफाई

<ul style="list-style-type: none"> विपद्मको समयमा घाइतेको उपचारको लागि प्राथमिक उपचार सामग्रीको व्यवस्था गर्ने विपद् नभएमा प्राथमिक उपचार सामग्रीको समय बाँकी रहाए र प्रयोग गरी पुनः नयाँ सामग्री तयारी अवस्थापा राख्ने स्थानीय स्वास्थ्य चौकीसँग समन्वय गरी आवश्यक सामग्री माग गर्ने स्थानीय तहमा एमबुलेन्स उपलब्ध भएमा सोको मर्मतसम्भार गरी दुरुस्त राख्ने व्यवस्था मिलाउने स्वास्थ्य र सरसफाइसम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्धि गरी विपद् पहिले र पछि हुन सक्ने महामारी तथा जनस्वास्थ्यसम्बन्धी समस्यावरेमा जनचेतना अभिवृद्धि गर्ने जनचेतना अभिवृद्धिको लागि जिल्ला 	<ul style="list-style-type: none"> घाइतेको तत्काल उपचार गर्न उद्धार कार्यदलसँगै विपद् प्रभावित क्षेत्रमा जाने घाइतेको प्राथमिक उपचार गरी आवश्यक परेमा स्वास्थ्यसंस्थामा पठाउने 	<ul style="list-style-type: none"> विपद्परिष्ठ फोहोरमैला व्यवस्थापनका कार्य गर्ने विस्थापित बसेको स्थानमा सरसफाईका कार्यलाई नियमित रूपमा सञ्चालन गर्ने महामारीजन्य रोगहरूको नियमित निगरानी गर्ने र सम्बन्धित निकायलाई जानकारी दिने स्वास्थ्य, सरसफाई र जनस्वास्थ्यसम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्धि गर्ने
--	--	--

<p>जनस्वास्थ्य कार्यालय र अन्य स्वास्थ्यसंस्थासँग सहयोग माग गर्ने</p> <ul style="list-style-type: none"> स्वयंसेवकहरूलाई विपद् र महामारीबारे अभिमुखीकरण गर्ने 		
५. क्षति तथा आवश्यकता विश्लेषण कार्यदल		
<ul style="list-style-type: none"> विपद्पूर्व नै जनधनको हुन सक्ने क्षतिको विवरण सङ्कलन गर्ने । सम्भाव्य क्षति विश्लेषण नमुना फाराम तयार गर्ने । क्षति विश्लेषण स्वयंसेवकहरूलाई तालिम दिने । क्षति विश्लेषण स्वयंसेवकहरूलाई तयारी अवस्थामा राख्ने । 	<ul style="list-style-type: none"> विपद्वाट भएको क्षतिको लेखाजोखा गरी आपत्कालीन सहयोगको आवश्यकता पहिचान गर्ने उपलब्ध सूचनाका आधारमा सहयोगका लागि स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिमार्फत सम्बन्धित निकायलाई उपलब्ध गराउने । 	<ul style="list-style-type: none"> क्षतिको विस्तृत विश्लेषणका लागि सङ्कलन गर्ने । गरिएको कामको समिक्षा गरी कमी कमजोरीहरूलाई पता लगाउने ।
६. लैंगीक समानता तथा संरक्षण		
<ul style="list-style-type: none"> मनोसामाजिक परामर्शदाताहरुको रेकर्ड अद्यवधिक गर्ने र तालिम संचालनको बन्दोवस्त मिलाउने विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन तथा जनचेतना अभिवृद्धि र अन्य क्षमता अभिवृद्धिका कार्यक्रमहरूमा लैडिक समानता र सामाजिक समोवेशीकरण सुनिश्चित गर्ने लैडिगक समानता र संरक्षण सम्बन्धी अभिमुखीकरण गर्ने अपाइगता भएका व्यक्तिहरु, जेष्ठ नागरिक, महिला, गर्भवति महिला तथा वालवालिका मैत्री आश्रयस्थलको पहिचान र निर्माणमा विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समितिलाई सहयोग गर्ने अपाइगता भएका व्यक्तिहरु, जेष्ठ नागरिक, महिला, गर्भवति महिला, दलित, जनजाति तथा वालवालिकालाई सुरक्षा सम्बन्धी पूर्वजानकारी एवं अभिमुखीकरण गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> विपद् प्रतिकार्यका दौरान हुन सक्ने भेदभाव, हिंसा, दुर्व्यवहार आदि घटनाको अनुगमन र पहिचान गर्ने घटना घटेको वा घटन सक्ने अवस्थामा कानूनी सहयोग तथा परामर्शमार्फत दोषीलाई कारवाही गर्न सकिने व्यवस्था मिलाउने विपद् प्रभावितलाई आवश्यकता अनुसार मनोपरामर्श दिने हराएका वा विश्वेषित एका परिवारको खोजी र पुनर्मिलनको लागि सहजीकरण गर्ने राहत वितरण गरिँदा राहत सामग्रीहरु वालवालिका, महिला, गर्भवति तथा सुत्केरी महिलाका लागि विशेष सामग्रीको व्यवस्था गर्न विपद् तथा जलवायु उत्थानशील 	<ul style="list-style-type: none"> विपद्वाट प्रभावित व्यक्ति, परिवार र जोखिममा रहेका विभिन्न समूहमाथि विपद्को समय वा विपद् पश्चात् उत्पन्न हिंसा, शोषण, दुर्व्यवहार, भेदभाव एवं हेलामा परेका समूहलाई मानवीय मापदण्डका आधारमा संरक्षण प्रदान गर्नु

अनुसूची ४: समुदाय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार :

विपद् पूर्व	विपद्को समय	विपद् पश्चात
<ul style="list-style-type: none"> ● समुदायको विपद्तथा जलवायु उत्थानशील योजनाको तर्जुमा, कार्यान्वयन र अनुगमन गर्ने, ● स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति र कार्यदलहरूलाई सहयोग पुऱ्याउने, ● समुदायमा आधारित विपद् तथा जलवायु उत्थानशील सम्बन्धी प्रशिक्षण लिने वा दिने व्यवस्था मिलाउने, ● विपद् व्यवस्थापनका लागि गाउँस्तरीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील कोषको स्थापना र सञ्चालनको व्यवस्था मिलाउने, ● विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना कार्यान्वयनको लागि वार्षिक बजेट छुट्याउन पहल गर्ने, ● सबै सरोकारवालाको सहभागितामा विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना कार्यान्वयनमा गर्ने ● समुदाय स्तरको प्रकोप तथा जलवायुजन्य जोखिम नक्सा बनाउने, ● विकास निर्माणका योजनामा विपद् व्यवस्थापन, जलवायु परिवर्तन अनुकूलन र जोखिम न्यूनीकरणका अवधारणालाई मूलप्रवाहीकरण गर्ने, गराउने तथा त्यससँग सम्बद्ध कार्य गर्ने, ● नगरपालिका तथा गाउँपालिकामा आबद्ध हुने, ● विपद् तथा जलवायु उत्थानशीलता सम्बन्धी जनचेतना तथा क्षमता अभिवृद्धिका कार्य गर्ने, गराउने, 	<ul style="list-style-type: none"> ● विपद् प्रभावित क्षेत्रमा उद्धार, राहत तथा प्रतिकार्यको सहयोग गर्ने, ● कार्यदललाई आवश्यक सहयोग गर्ने ● स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समितिसँग आवश्यक समन्वय गर्ने ● तथ्यांक संकलनमा सहयोग गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> ● आपत्कालीन कार्ययोजना, पुनःस्थापना तथा पुनर्निर्माण योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन गर्ने, ● विपद् तथा जलवायु परिवर्तनको प्रभावबाट विस्थापित समुदायलाई पुनःस्थापन गर्न स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समितिलाई सघाउनु

अनुसूची ५ : चौतारा साँगाचोकगढी नगरपालीकामा विपद पूर्व तयारीका लागी खुल्ला तथा सुरक्षित स्थान :

वडा नं १	<ul style="list-style-type: none"> ● सानो आखेनी, क्याल्याचौर, कातर्चे, टोकलडाँडा, ● पात्लेपानी चौर,
वडा नं २	<ul style="list-style-type: none"> ● कटुजेपानी कटुजेडाँडा ● खरिटार, ● बालुवा, शेराफाँट
वडा नं ३	<ul style="list-style-type: none"> ● भोटेफुल्पिड,
वडा नं ४	<ul style="list-style-type: none"> ● सिमपानी चौर, कालिदेवि मा वि प्राङ्गण, ● सेतिदेवी पञ्चकन्या माध्यमिक विद्यालय प्राङ्गण,
वडा नं ५	<ul style="list-style-type: none"> ● टुँडिखेल, जिल्ला समन्वय समितिको प्राङ्गण, ● चौतारा वसपार्क, ● लक्ष्मणडाँडा, आहालडाँडा,
वडा नं ६	<ul style="list-style-type: none"> ● ताप्के चौर खेल मैदान, ● कालीदेवी आधारभूत विद्यालय, सिद्धिकमला मावि प्राङ्गण, ● गौरती स्कुल तथा गौरती मन्दिर प्राङ्गण,
वडा नं ७	<ul style="list-style-type: none"> ● वडा कार्यालय प्राङ्गण, ● नेपाने स्कुल डाँडा, ● दरबार डाँडा, ● कल्लेरी खेल मैदान, ● मगुवा खेल मैदान,
वडा नं ८	<ul style="list-style-type: none"> ● ईखु खेल मैदान, प्रहरि चौकी काफल डाँडा, ● नुनडाँडा स्कुल, ईखु स्वास्थ्यचौकी प्राङ्गण,
वडा नं ९	<ul style="list-style-type: none"> ● खेल मैदान, शहरी स्वास्थ्य केन्द्र जितपुरको प्राङ्गण, ● कालिका मावि कदमबास,
वडा नं १०	<ul style="list-style-type: none"> ● हर्रे डाँडा खेल मैदान, ● चेपुवा डाँडा
वडा नं ११	<ul style="list-style-type: none"> ● जनविकास मावि, ● काभ्रे खेल मैदान, ● नमुना जनसेवा आधारभुत विद्यालय,
वडा नं १२	<ul style="list-style-type: none"> ● जनजागृति मावि प्राङ्गण, चण्डेनी खेल मैदान, ● जुगल क्याम्पस अगाडिको खेल मैदान,
वडा नं १३	<ul style="list-style-type: none"> ● नर्सिङ डाँडा सहिद स्मृती खेल मैदान, इच्छा देवि चौर, ● कोटडाँडा, सेतिदेवी मावि प्राङ्गण, कालिदेवि मा वि प्राङ्गण,
वडा नं १४	<ul style="list-style-type: none"> ● सेतिदेवी आधारभुत विद्यालय प्राङ्गण, ● भवानी शंकर मावि प्राङ्गण, ● डाँडागाँउ खेल मैदान,

अनुच्छी ६: योजना निर्माण कार्यशालामा रहेको सहभागिता बिवरण :

क्र सं	नाम थर	ठेगाना	पद	संपर्क नं
१	अमानसिहँ तामाड	चौतारा सागाचोकगढी न.पा	मेयर	९८६५७०७७३७
२	जानुका पराजुली	चौतारा सागाचोकगढी न.पा	उपमेयर	९८६३६९७५२२
३	चुणामणी नेपाल	वडा नं.४	वडा अध्यक्ष	९८४१२८६३२१
४	सुशिल माझी	वडा नं.११	वडा अध्यक्ष	९८६१८०५१३२
५	विष्णु लामा	वडा नं.९	वडा अध्यक्ष	९८४१८६५३५०
६	सागर परियार	चौतारा सागाचोकगढी न.पा	कार्यापालिका सदस्य	९८५१०२७९१७
७	राम बाबु महतो	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	खरिदार	९८४४११२३०९९
८	विष्णु राना	वडा नं १३	वडा सदस्य	९८५११२६५३४
९	इश्वर केसी	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	प्रहरी	९८४३७५९६६२
१०	श्याम तामाड	नेपाल रेडक्रस शाखा	तथाङ्क संकलक	९८६००६८५४३
११	विदुर गिरी	नेपाल पत्रकार माहासघ	कोषाध्यक्ष	९८५१००४५९०
१२	प्रकाश नेपाल	गै.स.स.र माहासघ	सचिव	९८४११५४६२६
१३	शिव पुरी	चौतारा सागाचोकगढी न.पा	नगर स्वास्थ्य शाखा इन्वार्ज	९८४१५३८४५७
१४	दुर्गा प्रसाद ढुङ्गेल	चौतारा सागाचोकगढी न.पा	सामाजिक शुरक्षा अधिकृत	९८४१८९३३२५
१५	रोहित शार्मा	चौतारा सागाचोकगढी न.पा	कम्युटर अपरेटर	९८५१२३४५६४
१६	माधव प्रसाद ढकाल	भुमिअधिकार मञ्च	अभियानकर्ता	९८४३६२८५६४
१७	नरमान श्रेष्ठ	वडा नं. ५	वडा अध्यक्ष	९८४३५६२६५५
१८	रामशरण अधिकारी	सँकटासन्ता केन्द्रिविन्दु सञ्जाल	संयोजक	९८४९८७९३२६
१९	महेन्द्र कुमार बोहोरा	चौतारा सागाचोकगढी न.पा	उपसचिव	९८४०७८३७४७
२०	पदम बहादुर श्रेष्ठ	नेत्रहिन विकाश संस्था	अध्यक्ष	९८४१८९९०१९

अनुसूची ७: एम्बुलेन्स को सम्पर्क नम्बरहरू

क्रस	संस्थाको नाम	चालकको नाम	सम्पर्क नं	कैफियत

--	--	--	--	--

अनुसूची दः अस्पताल भित्रका विपद व्यवस्थापन सम्बन्धि संरचनाहरुको सम्पर्क नम्बर,
चौतारा अस्पताल

अस्पताल विपद व्यवस्थापन समिति

क्र. स.	पद	नाम /थर	ठेगाना	सम्पर्क नं
१				
२				
३				
४				
५				
६				
७				
८				
९				
१०				
११				

अस्पताल विपद पूर्वतयारी समिति, चौतारा अस्पताल

क्र. स.	पद	नाम /थर	ठेगाना	सम्पर्क नं
------------	----	---------	--------	------------

१				
२				
३				
४				
५				
६				
७				
८				
९				
१०				
११				

अस्पताल घटना आदेश केन्द्र, चौतारा अस्पताल

क्र. स.	पद	नाम / थर	ठेगाना	सम्पर्क नं
१				
२				
३				
४				
५				
६				
७				

८				
९				
१०				
११				

अस्पताल डिप्लोयमेन्ट टोली, चौतारा अस्पताल

क्र. स.	पद	नाम / थर	ठेगाना	सम्पर्क नं
१				
२				
३				
४				
५				
६				
७				
८				
९				
१०				
११				

अनुसूची ९: नगर स्तरीय कोभिड प्रतिकार्य समिति, सम्पर्क नम्बरहरु

क्र. सं.	पद	नाम / थर	ठेगाना	सम्पर्क नं
१				
२				
३				
४				
५				
६				
७				
८				
९				
१०				

अनुसूची १०: अन्य केही महत्वपूर्ण आपत्कालीन फोन नम्बरहरु

क्र.सं	विवरण	फोन नम्बरहरु
१	राष्ट्रीय आपतकालिन कार्यसञ्चालन केन्द्र काठमाडौं, गृह मन्त्रालय, काठमाण्डौ	०१ -२२००१०५ / २२००२०३ / २२००१०२
२	गृह मन्त्रालय, काठमाण्डौ,	०१-२२११२००
३	नेपाली सेना, उदार महाशाखा काठमाण्डौ	०१-२२२००००
४	सशस्त्र प्रहरी बल, केन्द्रीय विपद् व्यवस्थापन शाखा	टोल फ़ि नं.: १११२ र ०१-

	काठमाण्डौ	२२७२५९२, २२७७२१८
५		
६		

सहभागिताका केहि तस्विरहरु :

